Asmar Tugay Komutanı Aydınlık'a anlattı

"TARAKİ BİRLİKLERİ KÖYLÜLERİ DİRİ DİRİ YAKTI"

★"Taraki devrilirken Kabil'deydik"

★"Kabil'de iktidar mafyasının kanlı post kavgası"

8. SAYFADA

İLHAN SÜRMELİ VE RAGIP DURAN'IN YAZI DİZİSİ

Aydınlık
Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ
BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!
PERŞEMBE 11 EKİM 1979
500 KURUŞ

Ecevit, Kars'ta konuştu

"CHP'nin gölgesine sığınarak boykot çağrıları yapılıyor"

● *Ecevit, "CHP'nin etkin olduğu yerlerde seçimi boykot kampanyalarına girişenler sağdan buyruk alıyorlar" dedi*

● *"Devlet gerekiyorsa, elbette celeplik yapacaktır"*

KARS (ÖZEL)

CHP Genel Başkanı ve Başbakan Bülent Ecevit, "Hem solcu görünüp, hem de CHP gibi demokratik solcu bir partinin güçlü olduğu yerlerde 'seçimi boykot' kampanyalarına girişenler sağdan buyruk alıyorlar" dedi.

Kars AP Senato adayı Salim Dursunoğlu'nun öldürülmesinden sonra iptal ettiği Kars gezisini dün gerçekleştiren Ecevit, burada yaptığı konuşmada, sömürü düzenini sürdürebilmek için her ne pahasına olursa olsun iktidar olmak isteyenlerin, özellikle Erzurum ile Kars'ın arasını acmaya çalıştıklarını kaydetti.

Ayrılığı, düşmanlığı, karşıtlığı kışkırtanların milliyetçi olamayacaklarına da değinen Ecevit, daha sonra şöyle devam etti:

"Solculuk veya ilericilik görüntüsü altında bu tür bölücülük oyunlarına katılanlar veya duygusal tepkilerle bu oyunlara gelenler, ister istemez Türkiye'yi ve halkımızı bölerek sömürmek isteyenlerin aracı, oyuncağı olmaktadırlar.

"Zaten bazı grupların hem solcu geçinip, hem deCHP gibi bir demokratik sol partinin güçlü olduğu yerlerde, yalnız onun güçlü olduğu bazı

(Devamı Sa.7.Sü.6'da)

Rusya'ya et ihracı yüzünden

4,5 milyon kişi 3 ay boyunca et yiyemeyecek

İSTANBUL (ÖZEL)

Türkiye'de gün geçtikçe et sıkıntısı artarken, Sovyetler Birliği ile yapılan bir anlaşma sonucu, bu ülkeye üç ay boyunca yapılacak et ihracı yüzünden, Türkiye'de ortalama 4,5 milyon kişi hiç et yiyemiyecek.

Sovyetler Birliği'ne bir süre önce yapılan bir anlaşma gereğince, üç ay boyunca toplam 7 bin ton canlı hayvan ihraç edilecek. Verilen bil-

(Devamı sa.7, sü.2'de)

"Sokakta gezemez, pencereye çıkamaz olduk"

CHP mitinginde konuştuğumuz insanlar "Bir dokun, bin ah dinle" misali, pahalılık, karaborsa, anarşi. sıralamaya başlıyorlar.

CHP'liler önce anarşiden, sonra karaborsadan şikayetçi

KORHAN ATAY

Ecevit'in mitinginden önce Sultanahmet'te öbek öbek toplanmış olan halktan kimselerle kısa bir söyleşi yaptık. Seçim sonuçlarına, hükümetin geleceğine ve hükümetten beklenenlere ilişkin sorular sorduk:

(Devamı sa.7, sü.3'de)

Demirel, iki katlı gecekondu vaadetti

İSTANBUL (THA)

Adalet Partisi İstanbul İl Başkanı Hüsamettin Cindoruk, dün AP Genel Başkanı Süleyman Demirel'in 11-12 Ekim tarihlerinde İstanbul'da yapacağı konuşmalarla ilgili açıklamalarda bulundu. Açıklamaya göre, Demirel, iktidara geldikleri takdirde, gecekondulara ikinci kat ilavesi projesi hakkında da bilgi verecek.

Cindoruk'un açıklamasına göre, gecekondulara ikinci kat ilavesi dışında,

(Devamı sa.7, sü.8'de)

Topuz, Rize ve Artvin'e gitti

ANKARA (ÖZEL)

Köyişleri ve Kooperatifler Bakanı Ali Topuz dün Rize'ye gitti. Topuz, bugün partisinin Rize'de düzenlediği mitingde bir konuşma yaptıktan sonra yarın da Artvin'de konuşacak.

Topuz'un gezisine İstanbul Belediye Başkanı Aytekin Kotil ile birlikte CHP Rize ve Artvin milletvekilleri de katılıyor.

Öte yandan, CHP Genel Sekreteri Mustafa Üstündağ da beraberinde beş bakan olduğu halde Konya'da üç gün sürecek olan bir geziye çıktı.

Demirel "kuyrukları koparacağız" dedi

● **Hatay'da konuşan AP Genel Başkanı: "Kurtuluşun şartı CHP'yi 14 Ekim sandığının içinde bırakmaktır"**

HATAY (ÖZEL)

AP Genel Başkanı Süleyman Demirel, vatandaşa bir vaadler listesi sunarak, "Kuyrukları koparacağız" dedi. Demirel kurtuluşun şartının Halk Partisini 14 Ekim sandığının içinde bırakmak olduğunu savundu.

Partisinin Hatay'da düzenlediği mitingde, AP li-

(Devamı Sa. 7; Sü: 8'de)

içten geldiği gibi — NİMET ARZIK 2

Uçun kuşlar uçun Hatay'a doğru

Püsküllü, sallantılı, söyleşili, koccaman bır bir otobüs, bizi AP Genel Merkezinin önünden aldı, sabahın buğusunda, Esenboğa'ya bıraktı,

(Devamı sa.7, sü.9'da)

Çalıntı otomobille seçim gezisine çıkan MHP'liler yakalandı

● *Otomobil bir ay önce Turgutlu'dan çalınmış*

● *Olayla ilgili olarak bir kişi gözaltına alındı, dört kişi aranıyor*

MANİSA (ÖZEL)

Manisa ve çevresinde seçim gezisine çıkan bir grup MHP'linin kullandığı otomobilin çalıntı olduğu ortaya çıkarıldı. Olayla ilgili olarak bir kişinin gözaltına alındığı, dört kişinin de aranmakta olduğu bildirildi.

14 Ekim seçimleri için seçim propagandasına çıkan bir grup MHP'li, otomobilleri arızalanınca telaşa kapıldılar ve Kula'nın İncesu köyünde arabayı bir şahsın bahçesine gizlemek istediler.

Durumu gören bir vatandaşın 45 DP 486 plakalı otonun çalıntı olduğunu ihbar etmesi üzerine jandarma olaya el koydu.

Manisa polisi ve jandarma kuvvetlerinin ortaklaşa operasyonu ile çalıntı olduğu belirlenen otomobil, İncesu köyünde Manisa Ziraat Okulu öğrencisi Galip Şen'e ait evde bulundu. Yapılan

(Devamı sa.7, sü.6'da)

BİN BİR SURAT MARAŞ DAVASINDA

Kılıktan kılığa girince, Motorcu Hocayı yakalayan binbaşı bile zor tanıdı

Motorcu Hoca (Mahmut Doğan) kılıktan kılığa girdi. Tanınmamak maksadıyla sakalını da kestirdi. Fakat yine de tanıkların teşhisinde kendini gizliyemedi. Önceki gün yapılan duruşmada da, katliam sırasında elinin kanıyla kendisini yakalayan Binbaşı tarafından teşhis edildi. Katliam sırasında güvenlik görevlisi olarak Yürükselimde bulunan Tabur Komutanı Binbaşı Kemal Gündüz, sakallı hocayı teşhis edip, olaylar sırasında saldırganlarının en önünde hocanın bulunduğunu söyledi. Sakallı hoca yakalandığını itiraf ediyor, elebaşılık görevine "iftiradır" diyor.

Alacakaptan'ın vetosunun 12 Mart olayı ile ilişkisi olmadığı açıklandı

ANKARA (AA)

İçişleri Bakanlığına yapılan yeni atama konusunda, 12 Mart olayı ile bağlantı kurularak yapılan yorumların, Cumhurbaşkanının düşüncelerini yansıtmadığı bildirildi.

Cumhurbaşkanlığı Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği, İçişleri Bakanlığına yapılan yeni atama ile ilgili olarak, basında çeşitli haber ve yorumların yer alması nedeniy-

(Devamı sa.7, sü.6'da)

Sendikalar, Türkeş'in ücretlerin dondurulması isteğine sert tepki gösterdi

ANKARA (ÖZEL)

MHP Genel Başkanı Alpaslan Türkeş'in önceki günkü konuşmasında "Ücretler dondurulmalıdır. Ücretlerdeki artış durdurulursa hayat normale döner" şeklindeki görüşleri, sendika çevrelerinde tepkiyle karşılandı.

Bu konuda herhangi bir görüş açıklamayan Türk-İş yönetimine karşılık, Türk-İş'e bağlı sendikalar ücretlerin dondurulmasına şiddetle karşı

(Devamı sa.7, sü.4'de)

45 günde 100'den fazla insanın öldüğü ilçe: Siverek

Yarın Aydınlık'ta

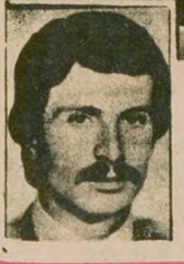

● *MHP Beyoglu ilçe yöneticisi ile birlikte Ziverbey Kayışdağ İş Bankası şubesini soyan ülkücü komando Erdem Karakoç Sıkıyönetim Mahkemesinde duruşma sırasında.* ●

Banka soyguncusu komando 20 yıla mahkum olunca

Mahkeme Heyetine "Ecevit'in uşakları" diye bağırdı

20 yıla mahkum olan komando Erdem Karakoç ile birlikte banka soyan ve daha sonra çalıştığı Hasköy PTT'sinde öldürülen MHP Beyoğlu ilçe yöneticisi Hüsnü Tepe için MHP büyük bir cenaze töreni düzenlemiş, törene Türkeş de katılmıştı.

Komando Erdem Karakoç'un suç ortağı, bir süre önce öldürülen MHP ilçe yöneticisi Hüsnü Tepe

İSTANBUL (ÖZEL)

Banka soyguncusu ülkücü komando Erdem Karakoç, İstanbul Sıkıyönetim Askeri Mahkemesince 20 yıl ağır hapis cezasına mahkûm edildi.

21 Eylül 1978 tarihinde başka bir olay-

(Devamı sa.7, sü.1'de)

içten geldiği gibi
NİMET ARZIK

Sayın Kültür Bakanı neredesin?

Ressam Rasin' in öyküsü

Neden ki, o doğu bloku elçiliklerinin konsolosluklarının bahçelerindeki çocuklar, hep yalnız yalnız, isteksiz isteksiz oynarlar hep?

İkisinden fazlası biraraya gelmez!

Neyiniz var ki, Vanialar, Kolalar?

Ressam Rasin'in, Postacı Sokağındaki, çatı katındaki atölyesinden Rus Konsolosluğu bahçesinde onları izliyordum, sonra gözümü kaldırıp Sarayburnu'nu.

Göze sürme çekilir gibi Sarayburnu'na, uzunlama kıyılanmış Sepetçi Köşkü, siste uzanıyordu.

Onarılıyor. İnşallah katledilmez, sayın bakanım...

Ardında, aşiret beyi karargahının birikmiş çadırlarını andıran Topkapı!..

Çanlar havada boşluk bırakmıyor. Ne çok kilise varmış Beyoğlu'nda! Burası bambaşka bir dünya!

Dün gece Sarayburnu, ışıklarıyla, gaipten gelen bir gemiye benziyordu!

Saman saçlı Kolalar, Vanialar, hâlâ sessiz oynuyorlar!...

Ressam Rasin geçenlerde, Ankara'da, elli beş tablodan oluşmuş büyük bir sergi şöleni vermişti Ankaralılara Vakko'nun o soğuk tepesinde.

On beş tablo kadar satılmıştı. Aydınlarda para yok. Mangır babaları ise, rahatsız eden resim istemiyorlar; bir vazoda üç zambağı veya gönül bulandırıcı bir ay doğuşunu yeğ tutuyorlar, talaş ve tutkal karışımı burmalı mobilyalı salonları için.

Devlete gelince, daha sanatkara gereksinim duymuyor!

Gereksinim duymayan affedilir!...

Bilgiye de kimsenin pek gereksinim duyduğunu sanmıyorum: Türkkaya Ataöv'ün yıllarca hazırladığı bir ilmi yapıta, birkaç zaman önce sadece 18 bin banknot maddi ve manevi değer biçilmişti. Bir de muntazam dişli Bülent Ersoy'un, kuyumcu Safir'den aldığı bir tek yüzüğün, gidin pahasını kuyumcu Safir'e sorun. Büyük Pasajdadır kendileri... bir de kazandıklarını, kalçalarıyla kazanan meleyen hatuncağızlara ne kazandıklarını sorun.

Sanatkarı bizde her şeyden önce devlet yaşatmıyor, sayın bakanım...

Bedrettinler

Gökte üç bulut, üç buluttan sonra bir miyop manzara, bir de iki kadidi çıkmış beygire, Anadolu diyenlere şunu derim... Sekiz saat her gün aralıksız çalışmalarında, bazen çok büyüklüğe, bazen beklenmeyecek kolaylığa sapan ressam Rasin bence, kıskanırsa, ancak Rönesans ressamlarını kıskanabilir.

Rica ederim öyle hoplamayın: Çok yavaştan atan yüreklerinize acıyın!

Atölyede güneşin egemenliği, yerlere serpilmiş boyaların üstünde geziniyor. Rasin, yaşama bir borç ödercesine çalışıyor. İnsanlara ödeyeceği borç yok. İstemiyorlar ki...

Resminde. İspanyol resimlerindeki ölüm var. İtalyan resimlerindeki düş var. Bazen, Hollanda resimlerindeki güncellik var.

Bir de "Rasinlik" var, doğal olarak!

Eğik tavanlı çatının altındaki mekanda, hiç bir zevksizlik yok; Görgü ve imgelem, paranın yerini çoook üstün bir biçimde tutmuş!...

Tablolar arasında en tuttuklarım: Bedrettin Üçlüsü!...

Tedris yıllarında Bedrettin, ölümün eşiğinde Bedrettin ve ölümüne "caizdir" fetvasını veren evrensel ve bağnaz işkenceciler. Yüz çizgileri nice her devrin işkencecilerinki...kafalarında bir tonluk sarıklar olmasa, kimlere benzediklerini daha kolay görürdünüz...

–Kimlere ki?...

–İgneca de Loyalla'ya örneğin... (İspanyol'dur. Çok eskiden yaşamıştır. Alınganlıkları önlemek için açıklıyorum!...)

Sanatkarı tutmamağa gelince:

Üç resmi sergi...on marul değerinde, gönül kırıcı bir ödül..bunlar mı sanatkarı tutmak, sayın bakanım?

Ayıptır söylemesi ama: Hadi be siz de!..

Eşşşek kadar büyük üstatlardan sözetmiyorum elbette... Onlar serinleticidir. Onlar ferahlatıcıdır. Eşek gibi dedimse, kocamanlıklarını işaret etmek için bu benzetmeyi yaptım...kesin olarak aşağılayıcı amaçla değil.

Kuş gibi diyemezdim ya!...

Kavgasız oldukları için bağırlara basılan büyük üstatlar!...

"Güneş de batarken sararır"

Genç Bedrettin, ressamın fırçasında bir beyaz alev. Yüzündeki sevecenlik ve otoriteyi, Vakko duvarları bile yok edememişti. Hep Kültür Bakanlığının o üçlüyü alacağını ummuştum. Sayın bakanım sizin sergiden, ben söyleyinceye kadar haberiniz yoktu. Davetiye gönderilmişti ama gelip bir yere sıkışmıştır!...

İkinci Bedrettin, ölümün eşiğinde: Gene yüzünde sevecenlik var ama acı bir sevecenlik.

Ölümünü kararlaştıranlardan biri kendisine:

"Sarardın" diyor, kötü bir zevkle.

Gözyaşsız içi ağlayan, Simavna kadısı yanıtlıyor:

"Güneş de batarken sararır"...

Zamanında domuza inci atmak gibi bir şey bu ama, güzel söz!...

Ve ben hep bu üçlüyü yapılacak olan Atatürk Merkezinin bir onur duvarında düşünürüm!...

Rasin kimdir?

Bir dizi hukukçu ailesindendir. Kendisi de, hukukta asistanken resmi seçmiş. Belli, çatık hukukçu dizisinin, kendisine karışamayacakları bir alan olduğu için resim!...

Fizik yaşı elli altı!...

Ey Kültür Bakanı, artık Borgia'ların, Medicislerin zamanlarını yaşamıyoruz. Devletin omuz vermesi gerek sanatçılara. Siz de öyle düşünmüyor musunuz?

Çeviriymiş, eviriymiş, sahifesi seksen kağıda, bunlar faso-fiso. Bir ortam yaratmak gerek, gelişmeye başlayan sanat Mafiasının egemen olmadığı!... Ne dersiniz?

Başka ressamlar hakkındaki düşüncesi :

–Fikret Mualla mı?... Gerçek ressam. Belki küçük şeylerin ressamı... Belki Toulouse-Loutrec'in koltuğuna fazlaca sığınmış ama gerçek ressam.

–Turgut Zaim?...

–Fazla ballı bir Anadolu!...

Başka büyük "üstatlar" soruyorum. Öyle komut üzre, uyumluluk üzre hayranlıkları yok!...

"Ben yokum hiç bir yerde" diyor.

Ölçüler nedir bilmiyorum.

Resimden hiç anlamayan biri, çok değerli bulduğum bir Türk ressamına, otuz resim ısmarlarsa, o arkadaş da bunları yaparsa... Türk resmine ne gibi bir hizmettir bu?...

(Ben aynı şeyi düşünmüyorum. Otuz resminin satın alınmasını geleçekte resim yapma olanağını elde etmek diye düşünüyorum. Turp gibi silah kaçakçılığıyla yaşayamaz ya!...)

Sayın bakanım, vatandaşın içi çok dolu, söyledikçe söyleyesi geliyor. Bugünlük tarizim bu kadar.

YARI-SÖMÜRGE-YARI-FEODAL YAPI VE "SÖMÜRGECİLİK" (1)

Sedat Kılıç

TÜRKİYE'de sömürge teorisini savunan gruplar, Türkiye'nin sosyo-ekonomik yapısı konusunda anlaşamıyorlar. Sömürge teorisini savunan gruplar içerisinde Türkiye'nin sosyo-ekonomik yapısı konusunda iki görüş var. Bunlardan bir tanesi Türkiye'nin gelişmiş kapitalist bir ülke olduğudur. Bu anlayışın sahipleri, başta Şıvancılar ve "Özgürlük Yolu" olmak üzere diğer bazı irili ufaklı gruplardır. Diğer görüşe göre ise Türkiye yarı-sömürge, yarı-feodal bir ülkedir. Bu anlayışın sahibi ise Denge Kawa'dır.

Türkiye'nin gelişmiş kapitalist bir ülke olduğunu iddia ederek sömürge teorisini savunanlar meseleyi biraz daha "ciddi" olarak ele alıyor ve "haklı" olduklarını ispatlayabiliyorlar(!)

Çünkü Türkiye'nin gelişmiş kapitalist bir ülke oluşu, aynı zamanda sömürge mirasçısı bir ülke olduğu anlamına gelir. Ve bu sömürge mirası temelinde yükselen kapitalizmin zorunlu olarak onu dış pazar elde etmeye zorlayacağı "gerçeğini" ortaya koyar. Böylece Türkiye "sömürgeci" bir ülke olarak gösterilebilinir. Zaten bu anlayış temelinde sömürge teorisini savunan revizyonist grupların "ciddiliği" bu kurnazlığı göstermelerinden dolayıdır.

Fakat revizyonistlerin evde yaptıkları hesap çarşıya uymuyor. Yıllardır Türkiye üzerinde hayatın her alanında varlığını sürdüren emperyalist boyunduruk, emperyalizme bağımlı iktidarlar, orta çağ gericiliğini temsil eden feodal baskı ve halkımızın emperyalist boyunduruğa, emperyalizme bağımlı iktidarlara ve feodalizme karşı yürüttüğü mücadele revizyonistlerin bu ciddi sahtekarlıklarını yıkmaktadır. Hayat Türkiye'nin gelişmiş kapitalist bir ülke olmadığını ortaya koyuyor ve halkımızın Milli Demokratik Devrim mücadelesini zorunlu kılıyor.

Bu birinci anlayış üzerinde durmayı gerekli görmüyoruz.

Üzerinde esas olarak durmak istediğimiz nokta Denge Kawa'nın anlayışıdır. Denge Kawa Türkiye'nin hem yarı-sömürge, yarı-feodal, hem "sömürgeci" olduğunu savunurken "sömürge politikasının kapitalist gelişmenin ortaya koyduğu bir olgu" olduğu Marksist anlayışını reddetmektedir. Denge Kawa bu Marksist anlayışı reddederken açıkca şunları söylüyor.

"Onların (Aydınlık kastediliyor) mantığına göre sömürge edinme olayı sadece dış pazar ihtiyacının ortaya çıkardığı bir zorunluluktur. . . Yalnız burada gelişmiş bir kapitalizm olmadan sömürge edinmenin mümkün olmadığı ortaya atılmaktadır."

". . . Sömürge edinme olayının baştan itibaren gelişmiş bir kapitalizmle birlikte var olduğunu iddia etmektedirler." (Sömürgecilik ve milli mesele brş. S.55-57)

Denge Kawa'nın broşüründen yaptığımız alıntıdan şu sonuçları çıkartmak gerekir.

a- Sömürgecilik politikasıyla gelişen kapitalizm arasında diyalektik bir bağ yoktur. Ya da sömürgecilik politikası gelişen kapitalizmi bütünleyen bir olgu değildir.

b- Sömürgecilik politikası dış pazar ihtiyacının ortaya çıkardığı bir olgu değildir, gelişmiş bir kapitalizm olmadan da sömürgecilik politikası uygulanabilir. Türkiye'de de gelişmiş bir kapitalizm olmamasına rağmen, Türkiye'nin sömürgeci bir ülke olması mümkündür!

Türkiye'nin yarı-sömürge, yarı-feodal bir yapıya sahip olduğu halde sömürgeci bir ülke olup olamayacağını açıklığa kavuşturmak amacıyla, emperyalizm döneminde bu tip bir ülkenin sömürgecilik politikasını uygulayıp uygulayamayacağı noktası üzerinde durmadan önce, emperyalizm hatta kapitalizm öncesi dönemdeki sömürgecilik politikasının ne anlama geldiğini, Türkiye'nin o dönemdeki yapısıyla birlikte ortaya koymak yararlı olur. Çünkü Türkiye'nin emperyalizm dönemindeki durumu, kapitalizm öncesi dönemdeki durumun ortaya koyduğu bir sonuçtur. Zaten Denge Kawa'nın sömürgecilik politikasına bakış açısı bunu yapmamızı gerektirmektedir.

Türkiye' de kapitalist gelişmenin temelini oluşturan bir sömürgecilik var mıydı?

Sömürgecilik ve kapitalizm arasındaki ilişkiler tarihi olarak incelendiği ve somut olarak kavrandığı zaman, sömürgecilik politikasının tarihi süreç içerisinde kapitalizmi nasıl geliştirdiğini ya da kapitalist gelişmenin temelini oluşturduğunu ve daha sonraları giderek kapitalist gelişmenin ayrılmaz bir parçası haline geldiğini görürüz.

Kapitalizm öncesi dönemde uygulanan sömürgecilik politikasının kapitalist gelişmenin temelini oluşturduğunu Marks şöyle açıklıyor.

"Amerika'nın altın ve gümüş yatakları bakımından zengin bölgelerinin keşfedilmesi, yerlilerin maden ocaklarına kapatılması, köle haline getirilmesi ya da ortadan kaldırılması, Doğu Hint adalarında istilaların başlaması, Afrika'nın kara derilileri avlamak için bir çeşit ticari av alanı haline getirilmesi: Bütün bunlar kapitalizm çağının başlangıcını haber veren ilkel birikimin şiarene metotlarıydı." (Sömürgecilik üzerine S.61)

Kapitalizm öncesi dönemde ilkel sermaye birikiminin gerçekleşmesini sağlayan sömürgecilik politikasının uygulandığı bu dönemde Türkiye'nin durumu ne idi? "Türkiye o dönemde birbirinden tamamen ayrı üç kısımdan teşekkül etmiştir. Afrika'nın bağımlı devletleri, yani Mısır ve başkaları, Asya Türkiyesi ve Avrupa Türkiyesi" (Şark meselesi. s.14) Türkiye'nin bu bölgelerdeki kavimler ya da halklarla olan ilişkilerini ortaya koymak ve ilişkilerin niteliğini belirlemek yararlı olur.

Türklerin Afrika ile olan ilişkileri: Marks Afrika'nın durumunu incelediği zaman özellikle Cezayir toplum yapısı üzerinde duruyor. Çünkü Türklerin Cezayir ile olan ilişkileri diğer bölgelerdeki Arapların (Örneğin Mısır) Türklerle olan ilişkilerinden daha farklı ve Türklerin aleyhinedir. Türklerin Cezayir Araplarıyla olan ilişkilerinde şu noktalar esas olarak göze çarpmaktadır:

a- Türkler ülkeyi eski sahiplerinde yani kabilelerin elinde bıraktılar. Bununla birlikte askeri bir üstünlük oluşturdular. Hatta Marks'ın deyişiyle askeri koloniler kurdular.

b- Topraklar belli bir vergi sistemine tabii tutularak çiftçilere dağıtıldı. Toprakların bir kesimide beylik arazi haline getirildi.

c- Türkler yönetime (askeri yönetime) yerel güçlerin katılmasını sağlıyorlardı.

d) Ve en önemlisi de Türkler, Cezayir Araplarını dağıtmaktan ya da ortadan kaldırmaktan ziyade Arap toplumunun varlığını güçlendiren özel mülkiyetin gelişmesini kolaylaştırıyorlardı. (Bkz. kaynak-Kapt. Ön.Ür. Biç. S.316 -325 Marks.)

Türklerin, Arap halklarıyla oluşturdukları bu ilişkilerin sömürgeci olduğu söylenemez. Çünkü sömürgeci ilişkilerde bırak yerlilerin yönetime katılması, ülkenin sahibi olarak kalması, özel mülkiyet sahibi ya da toprak sahibi çiftçi durumuna getirilmesi, yerlilerin tamamen topraklarından edinmeleri, mülklerinden edinip köle durumuna getirilmeleri, kendi mülklerinde, plantasyonlarında ve madenlerinde çalışmaya zorlamaları sözkonusudur. Mesela İspanyol sömürgesi olan Bolivya'da sekiz milyon yerlinin maden ocaklarında zorla sömürgeci çıkarlar uğruna çalıştırılarak ölüme mahkum edildiği tarih kitaplarında yazmaktadır.

Türklerin, Asya ile olan ilişkileri: Türklerin Asya'yla olan ilişkilerini Arapları dıştalıyarak incelemek gerekir. Çünkü Türklerin, Araplarla olan ilişkileri Marks tarafından özellikle Cezayir ele alınarak incelenmektedir ve zaten Marks'ın Cezayiri inceleyişi Arap toplumunun genel tablosunu ortaya koymaktadır.

Asya'da özellikle Kürtlerin durumunu incelemek daha yararlı olur. Zaten Asya'da Türklerin hakimiyetinde bulunan Osmanlı devleti içerisinde Araplar ve Kürtler dışında önemli başka halklar yoktur.

Kürt tarihi incelendiği zaman Kürtlerin Osmanlı-Türkleriyle olan ilişkileri Cezayir Araplarıyla olan ilişkilerinden pek farklı olmamakla birlikte Türklerin biraz daha aleyhine olduğu söylenebilir. Çünkü burada da topraklar beylik araziler şeklinde Kürtlerin elinde olmasına rağmen Cezayir Araplarında olduğu gibi toprakların Türkler tarafından çiftçilere dağıtılarak beyliklerden ayrı bir vergi sistemine tabi tutulması sözkonusu değildir. Bu durum Kürt beyliklerini daha da güçlendirmektedir. İkinci farklı bir durum ise Kürt beylikleri dışında Türklerin Kürtler üzerinde kurmuş oldukları askeri bir üstünlük yoktur, iç yönetim tamamen beyliklerin elindedir.

Kürt beylikleriyle Osmanlı Türkleri arasındaki ilişkiler bazı siyasi, ideolojik ve iktisadi nedenlerden dolayı çok kuvvetlidir. Bu durum savaş dönemlerinde Kürt beyliklerinin Türklerden yana tavır almalarını ve savaş güçlerini artırmak amacıyla Türklere vergi vermelerini zorunlu kılıyordu. Kürt beyliklerinin dış ilişkilerinde Türklere bağlı oluşları özellikle bu noktada kendisini ortaya koyuyordu.

Bu ilişkilere de sömürgeci ilişkiler demek mümkün değildir.

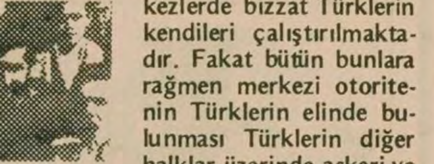
Türklerin Avrupa'yla olan ilişkileri: Türklerin Avrupa'nın çeşitli halklarıyla olan ilişkilerine de yön veren sömürgeci ilişkiler değildir. Çünkü Türklerin diğer halklar üzerinde kurmuş oldukları herhangi bir iktisadi üstünlük yoktur. Buralarda kapitalizm kendi iç dinamiğiyle çoktan gelişmeye başlamıştır. İktisadi merkezleri elinde tutan Türkler değil Museviler, Slavlar ve Rumlardır. Hatta bu iktisadi merkezlerde bizzat Türklerin kendileri çalıştırılmaktadır. Fakat bütün bunlara rağmen merkezi otoritenin Türklerin elinde bulunması Türklerin diğer halklar üzerinde askeri ve ideolojik üstünlüğünü sağlamaktaydı, dolayısıyla imtiyazlı bir yapıya sahip olmasını ortaya çıkartmaktaydı. Marks'ın Avrupa'nın bu bölgesi için "hakim sınıf ve hakim din birbirine karışmıştır" demesinin sebebide budur zaten.

Görülüyor ki Türklerin her üç bölgedeki halklarla olan ilişkileri sömürgeci ilişkiler değildir. Türklerin bu halklarla sömürgeci ilişkiler içerisinde olmayışı Türkiye'de ilkel sermaye birikimini güçsüz kılmaktadır. Hele bu yapıya Osmanlı feodalizminin merkezi niteliğide eklenirse ilkel sermaye birikiminin var olması ve gelişmesi tamamen zorlaşmaktadır. Çünkü merkezi feodal devlet, ülkenin kendi içerisindeki sermaye birikimini iç pazarın gelişmesini güçlü bir şekilde engelliyordu.

Fakat kapitalizm öncesi dönemde sömürgecilik politikasını uygulayan ülkeler ise, Türkiye'nin zıddı bir özellik gösteriyorlardı. Bu ülkeler hem dış pazarlar üzerinde sömürgecilik politikası uygulayarak sermaye birikimi oluşturuyor, hem feodalizmin merkeziyetçi bir karaktere sahip olmaması iç pazarın ya da kapitalist üretim ilişkilerinin gelişmesini Osmanlı Türkiyesinde olduğu gibi zorlaştırmıyordu. Batı Avrupa'daki kapitalist gelişme böyle başladı.

DEVAM EDECEK

HALKIN SESİ
'GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

İSTANBUL

Anarşı, Yıldırım Mahallesinde kol geziyor

Yıldırım Mahallesinde diğer adıyla Beşyüz Evler'deki olaylar üzerinde durmak istiyorum.

Beşyüz Evler çoğunluğunu işçi ve esnaf kesiminin oluşturduğu İstanbul'un kenar semtlerinde biridir.

Bundan 3-4 sene önce Türkiye'de faşist zihniyetin mihrakı olan MHP, Ülkü Ocakları adlı bir dernek kurdu. Adı geçen bu dernek halka saldırıların merkezi oldu. Semt sakinleri MHP'li faşistlerin teröründen tedirgin olmaya başlamıştı. Gün olmuyor ki, fikri yüzünden, okuduğu gazete yüzünden tehdit edilmeyen, dövülmeyen insan olsun.

Hele hele Edirnekapı Öğrenci Yurdunun kapatılmasından sonra sanki semtimiz komandoların istilasına uğradı. Bunlar 40'ar, 50'şer kişilik gruplar halinde sokaklarda dolaşıyor, önüne gelene çatıyor, duvarları yazı dolduruyor, esnaflardan zorla bağış istiyor, vermeyeni tehdit ediyor, kahvehanelerde dergilerini almayan halktan insanlara zorbalık uyguluyor, devrimcileri ıssız yerlerde kıstırıp kurşun yağmuruna tutuyorlardı.

Kontrgerilla ve MHP'ye karşı TİKP'nin açtığı kampanya sonucunda bunların ipliği pazara çıktı. Beşyüz Evler'de devrimciler kahve kahve dolaşıp bunların yaptıklarını insanlara anlattı. Bunlara kanmış gençlerle ve aileleriyle görüşüp MHP'li faşistleri yalnız bırakmaya çalışırkendışarıdan gelen sahte solcular "faşist avlıyoruz" yaygarasıyla MHP'ye meşru zemin yaratmaya çalıştılar. Köşeye sıkışan MHP'ye can simidi oldular. MHP'nin yaptıklarının aynısını kendileri yaptılar. Hem de devrimcilik adına. Demokrat bir kahvecinin kahvesinin camlarına sırf eskiden MHP'liler geliyor diye yazılar yazdılar. Yazıları silmemesi için ihtar ediyorlar.

Bu olay üzerine bir vatandaş şunları söylüyor:

"Karanlık yerde duvarlara, camlara yazı yazmak, cinayet işlemek devrimcilik ise yerin dibine batsın böyle devrimcilik."

Diğer bir vatandaş da "Bunlar Türkeş'le aynı kaba ediyorlar" diyor.

Görüldüğü gibi şimdi Beşyüz Evler'de bir taraftan birbirleriyle adam öldürmek için adeta yarışan çeteler, diğer yanda Beşyüz Evler üzerindeki kara bulutların dağılmasını bekleyen halk var.

Tüm Beşyüz Evler halkı yakalanan ve piyon durumunda olduğu herkes tarafından bilinen katillerin ve tertipçilerin bir an önce bulunmasını bekliyor. Beşyüz Evler halkı yetkililerin anarşiye dur diyecek önlemleri bir an önce almasını sabırsızlıkla bekliyor.

Beşyüz Evler'den Bir Okur

GENÇ BİNGÖL

Bizi falakaya atan polisler hakkında soruşturma açılmalıdır

Genç Emniyeti karşısındaki kahvehanede saat 23.30 sıralarında Selahattin Taşdemir, Hüsnü Erdoğmuş, ve Şefik Diler'le birlikte oturuyorduk. Kahvehanede bizden başka birçok kişi daha oturmasına rağmen,Genç Emniyetinde görevli iki polis bizleri emniyete götürerek nezarete attılar. Aradan bir saat geçtikten sonra teker teker çağırarak işkence yaptılar. Neden bu kahveye gelip oturuyorsunuz, hangi örgüte bağlısınız?" ajan mısın, gazeteci misin gibi çeşitli sorular sormuşlardır. Biz onlara kahvede oturmanın hiç bir sakıncası olmadığını, anlatmamıza rağmen Emniyet Müdürünün gözü önünde bizi falakaya yatırıp nezarete attılar. Şefik Diler'e ait kimlik kartını ve Selahattin Taşdemir'in fotoğrafını alıp vermediler. gece saat 04.00' e kadar beklettikten sonra salıverdiler.

Genç Emniyetinin bu haksız tutumunu nefretle kınıyoruz. Yetkililerin soruşturma yapmasını istiyoruz.

Selahattin Taşdemir   Şefik Diler
Hüsnü Erdoğmuş

demokrat gözüyle
lütfü oflaz

Dondurma, CIA, vs...

Ülkemizdeki ekonomik bunalımın, hayat pahalılığının kaynağı; dışa bağımlı sömürü düzeni değilmiş. . .

Ya neymiş?

"Ücretlerin dondurulmamasıymış. . ."

Türkeş, Erzurum ilçelerindeki konuşmasında aynen böyle söylemiş. (9 Ekim 1979-Milliyet)

Sonra sözlerine şöyle devam etmiş:

"Ecevit, işçiye vaatlerini yerine getirebilmek için ücret artışı yaptı. . .

Öyle olunca da hayat pahalılaştı. . "

Ardından da eklemiş:

"Ücret artışları durdurulmalıdır. . .

İktidara geldiğimizde ücretler dondurulacaktır. . ."

Dondurursun ücretleri. . .

Açlığa mahkum edersin işçileri. . .

Böylelikle de çözersin ekonomik meseleleri. . .

Mesele bu kadar basit efendim, değil mi?

....

Belli ki Türkeş, bu sözleri ile, Koçlara, Sabancılara yani işbirlikçi işadamlarına göz kırpmaktadır.

Tıpkı onların ağzıyla konuşmaktadır.

Ve onlara şu mesajı yollamaktadır:

"Beni iktidara getirin. . .

İktidara geldiğimde ücretleri donmuş bilin. . ."

Yani, Türkeş; azgın bir işçi sınıfı düşmanı, işveren jandarması olduğunu resmen açıklamakta ve suratındaki maskeyi fırlatıp, atmaktadır.

Nitekim onun bu tavrı, MHP'li sendikacılar arasında da kuşkulara yol açmaktadır.

MHP'li Türk-Metal Sendikası Genel Başkanı Mustafa Özbek, Türkeş'e, şu sözlerle karşı çıkmaktadır: (9 Ekim 1979 Milliyet)

"Ücretlerin dondurulmasını istemek kimsenin haddi değildir. . .

Fiyatların alabildiğine arttığı bir dönemde ücretlerin dondurulmasını istemek, işçinin emeğine en büyük ihanettir. . ."

Günaydın!

Ey MHP'li işçiler. . Üsküdar'da sabah oldu, artık uyanın.

Alpaslan Türkeş, bununla da yetinmemiş.

Oturmuş anarşinin kaynağını da tespit etmiş.

Meğerse, Türkeş'e göre, anarşinin kaynağı neymiş?

Bu konuda kendisi şöyle demiş.

"CIA hem sağa hem sola bu arada dá MHP'ye sızmakta ve anarşi yaratmaktadır. . ." (8 Ekim 1979– Milliyet)

Anlaşılan Türkeş, şunu demek istemiş:

"Anarşiye bulaşan MHP yöneticilerinin hepsi CIA ya da MİT ajanıdır. . ."

Gerçi o, bu sözleriyle kendisini aklamayı amaçlamış, ama şu noktayı gözden kaçırmış:

"MHP yöneticileri içinde amma da çok CIA ajanı varmış?"

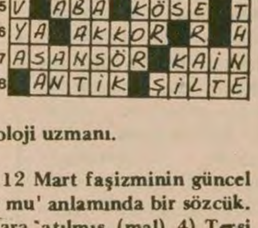
Türkeş de bunlardan biri olmasın sakın?

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1) Denizli'nin bir ilçesi-Yabancı bir haber ajansının simgesi. 2) Gözlem, gözleme (eski dil)-Kılavuz, yol gösterici. 3) Yere açılan su oluğu-Bir hayvan-Tersi askerler. 4) Uyma-Fizikte bir güç birimi. 5) Arıtımevi. 6) Tepkili uçak-Bir sayı-Tersi dahil. 7) Üretme, yapma-İstem, isteme. 8) Bir soru eki-Arkeoloji uzmanı.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

YUKARIDAN AŞAĞI: 1) 12 Mart faşizminin güncel adı. 2) Olagelen, akan- 'Olur mu' anlamında bir sözcük. 3) Değerini kaybetmiş, kenara atılmış (mal) 4) Tersi bir siyasi partinin kısa adı-Yayanın yarısı-Bir nota. 5) Tersi uzaklık işareti-Üzüntü, kaygı. 6) Gelecek-Tersi kilotonun kısa yazılışı. 7) Geri, arka-Numaranın kısa yazılışı 8) Kuzu sesi-NATO'nun uzantısı olarak kurulan ve artık işlerliğini yitiren bir pakt. 9) Tersi kimyada Toryum'un simgesi-Bir renk. 10) Açık saman rengin de bir kağıt çeşidi-Doğu illerimizde kullanılan bir hitap. 11) Ayrıntı niteliğinde olan, ayrıntılarla ilgili (eski dil)-Tersi 'erken' karşıtı. 12) İlke.

1980 OLİMPİYATLARI YAKLAŞIRKEN

Siyasi tutuklular Moskova dışına sürülüyor

●Uluslararası Af Örgütü, Sovyetler Birliğinde düşünceleri yüzünden tutuklananların serbest bırakılmasını istedi

LONDRA(THA)
Uluslararası Af Örgütü, Sovyetler Birliği Devlet Başkanı Leonid Brejnev'e açık bir mektup göndererek, Sovyetler Birliği'nde kişilerin fikirleri ve inançları yüzünden tutuklanmaları ve bazı siyasal mahkumlara "deli" damgası vurularak, bunlara ruhsal tedavi yöntemleri uygulanmasına son verilmesini istedi.

Mektupta ayrıca, Sovyet hükümetinin, Moskova bölgesindeki akıl hastanelerinde bulunan bazı siyasal mahkumları, 1980 Moskova Olimpiyatları için Moskova'ya gelecek ziyaretçilerin gözlerinden uzak tutmak amacıyla, ülkenin daha uzak bölgelerindeki hastanelere nakletme kararı aldığına dikkat çekildi. Uluslararası Af Örgütü mektubunda, ayrıca bazı siyasal mahkumlar ve "deli" damgası yiyen mahkumların da ceza sürelerinin uzatıldığının örgüt tarafından öğrenildiğini belirtti.

Mektup daha sonra şöyle devam ediyor: "Sovyetler Birliği'nde insan haklarının açıkça ihlalini gösteren baskı uygulamaları ve tutuklamalar görülmektedir. Örgütümüz, Sovyet hükümetinin 1975 yılında Helsinki Avrupa Güvenliği ve İşbirliği Konferansı nihai bildirgesinin son maddesini imzalamasından bu yana, Sovyetler Birliği'nde çeşitli biçimlerde olmak üzere, insan haklarının ihlal edildiği saptanmıştır."

El Fetih, FKÖ' nün diplomatik taaruzunun sonuçlarından memnun

BEYRUT/KUVEYT
Filistin Kurtuluş Örgütünün en büyük teşkilatı "El Fetih"in Merkez Komitesi toplantısında, FKÖ'nün başta Türkiye ve İspanya olmak üzere gitgide daha çok sayıda ülke tarafından tanındığı belirtilerek, bu ülkelerin tutumlarının Filistin halkının mücadelesi açısından olumlu bir değişiklik olduğu kaydedildi.

FKÖ Yürütme Kurulu Başkanı Yaser Arafat'ın da katıldığı toplantıda Filistin devrimi ve Güney Lübnan halkının desteklenmesi için bir Arap zirvesi düzenlenmesinin gerekliliğine değinildi.

"WAFA" Enformasyon Ajansının haberine göre, Merkez Komitesi, Amerikalı iki zenci liderin Lübnan ziyareti konusunda, Amerika'daki zenci direnişiyle sağlam ilişkiler kurulmasını övgüyle karşıladı.

Öte yandan "El Fetih" in, siyonist düşmanın yeni saldırılarına karşı koymak üzere İsrail'in işgal ettiği topraklardaki halkın direnişini desteklemek için ivedi önlemler aldığı açıklandı.

ÜRDÜN'ÜN AMMAN'DAKİ FKÖ BÜROSU

Bu arada Kuveyt'te yayınlanan günlük "El Kabas" gazetesi, Ürdün'ün, Amman'da bulunan FKÖ bürosuna diplomatik statü tanıdığını açıkladı. Haberde Filistinli büro üyelerinin gümrük vergisi ödemeden Ürdün'e otomobil getirebilecekleri ve FKÖ muhafızlarına silah taşıma ruhsatı verileceği kaydedildi.

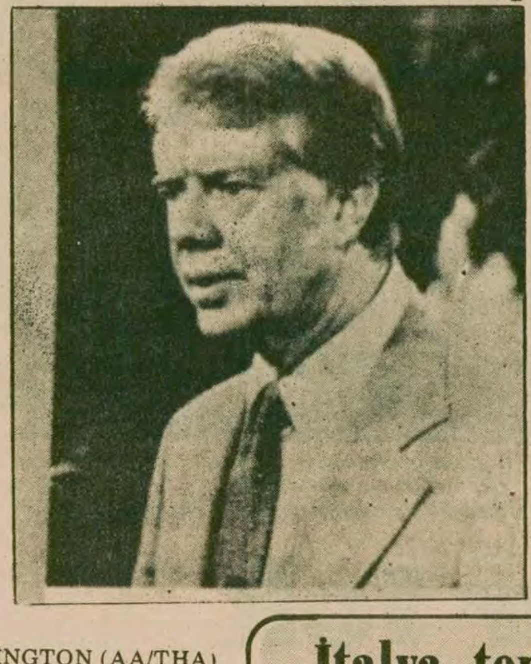
SURİYE SAVUNMA BAKANININ KONUŞMASI

Bu arada Suriye Savunma Bakanı General Mustafa Tlass, Suriye uçaklarının pilotsuz bir İsrail casus uçağını düşürmesinden sonra yaptığı konuşmada 1973-1974'te olduğu gibi ülkesinin İsrail'e karşı bir yıpratma savaşına hazır olduğunu söyledi.

Carter basın toplantısı yaptı

"Brejnev'in askerlerini geri çekme önerisi göründüğü kadar yapıcı değil"

●Carter, Sovyet tehdidine yeterli cevap verdiğini söyledi

İki ay içinde üçüncü kez basın toplantısı düzenleyen ABD Başkanı Carter, Sovyet tehdidinden Kamboçya'ya yardım sorununa kadar birçok konuya değindi.

WASHİNGTON (AA/THA)
ABD Başkanı Jimmy Carter, önceki gün düzenlediği basın toplantısında, Sovyetler Birliği Devlet Başkanı Brejnev'in, Doğu Berlin'de açıkladığı önerilerin, ilk bakışta görüldüğü kadar "yapıcı" olamadığını söyledi.

Carter, Brejnev'in NATO'ya bağlı Avrupa ülkelerinin yeni Amerikan orta menzilli füzelerini kabul ederek savunmalarını modernleştirmeleri konusunda cesaretlerini kırmaya çalıştığını belirtti. ABD Başkanı, Avrupa ülkelerinin önce kendi savunmalarını modernleştirmeleri, sonra Avrupa'da kuvvet dengesi için Sovyetler Birliği ile karşılıklı kuvvet indirimi konusunu görüşmeleri gerektiğini açıkladı.

Sovyetler Birliği'nin Avrupa'daki 20 bin askerini ve bin tankını çekme önerisinin ciddi bir biçimde incelendiğini belirten Carter, Sovyetler Birliği'nin Avrupa'daki silahlarını modernize ettiğini kaydetti. "Avrupa'ya yeni füzeler yerleştirmemiz için hâlâ hiç bir neden yoktur" dedi.

Carter basın toplantısında, Küba'daki Sovyet askerlerine de değindi. Bunu ciddi bir tehdit olarak değerlendirdiklerini belirten ABD Başkanı, "İnanıyorum ki, yeterli bir cevap verdik" dedi. SALT-2 anlaşmasının bu yıl onaylanacağı kanısında olduğunu söyledi. Anlaşmanın, Amerika'nın güvenliğine ve dünya barışına katkıda bulunacağını ve Amerika'nın Batı dünyası liderliğini sürdürmesini sağlayacağını ileri sürdü.

"Küba'nın diğer ülkelerin içişlerine karışmasını ve maceracılığını kınıyorum" diyen Carter, Sovyetler Birliği'nin Küba eliyle yayılmacılık siyaseti izlemesine barışçı yöntemlerle karşı çıktıklarını belirtti.

FİLİSTİN SORUNU

ABD Başkanı Carter, sorulan bir soru üzerine, FKÖ, İsrail'in varolma hakkını tanımadan, Amerika'nın FKÖ'yü tanımayacağını söyledi. Bundan kısa bir süre önce Orta Doğuya bir gezi yapan siyah lider Jesse Jackson ile görüşmeyi planlamadığını belirtti. Jackson'un ziyareti ile ilgili bir raporu Orta Doğu özel temsilcisi Robert Strauss'a vereceğini kaydetti.

ENFLASYON

Carter, uyguladıkları ekonomik programın olumlu sonuçlar vermeye başladığını ileri sürdü. Temel sorunun enerji sorunu olduğunu söyleyen Carter, enerji maliyetindeki artışlar hesaba katılmazsa, ABD'de enflasyon oranının geçen iki yıldan fazla olmayacağını iddia etti ve "OPEC'in dünyaya dayattığı petrol fiyatları üstünde hiç bir denetim gücüm yok" dedi.

Carter, Federal Rezervler Bankasının faiz oranlarını artırma kararının olumlu sonuç verdiğini ve doların değer kaybetmesini önlediğini ileri sürdü.

BAŞKANLIK SEÇİMLERİ

"Genel olarak doğru ve yeterli bir siyaset takip ediyoruz ve bunu sürdürmek niyetindeyim" diyen Carter, tekrar başkanlığa aday olma konusunda aralık ayında açıklama yapacağını söyledi. Carter başkan adaylığı seçimine girdiği takdirde başkan yardımcısı olarak gene Walter Mondale'yi isteyeceğini bildirdi.

KAMBOÇYA'YA YARDIM SORUNU

Carter, açlıkla karşı karşıya bulunan Kamboçyalılara yardıma hazır olduğunu bildirdi. ABD'nin, BM ve UNICEF aracılığıyla Kamboçyalılara yardım göndermeyi planladığını belirtti.

Küba Devlet Başkanı Castro'nun bugün 19 yıldan beri ilk kez BM'de bir konuşma yapması bekleniyor.

CASTRO'NUN BM ZİYARETİ OLAY HALİNE GELDİ

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER
NEW YORK(AA)

Küba Devlet Başkanı Fidel Castro'nun 19 yıldan beri ilk kez Birleşmiş Milletler'e yapacağı ziyaretin başlamasına az bir zaman kala, binlerce güvenlik görevlisi, BM merkezinin 38 katlı genel merkezini havadan, karadan ve nehirden bir emniyet çemberi içine aldı.

Castro'nun öldürülmek isteneceğine dair polise yapılan ihbarlardan sonra BM binası çevresinde, özellikle sivil polisler şüpheli herkesi göz hapsinde tutmaya başladılar.

Bu sabah erken saatlerde New York'a gelmesi beklenen Castro, doğruca genel kurula giderek merakla beklenen konuşmasını yapacak. Güvenlik yetkilileri, ziyareti sırasında polis helikopterlerinin havadan binayı kollayacağını, polis botlarının da, doğu nehrinden genel merkezi emniyet içinde tutmaya çalışacağını söylediler.

Castro'nun New York'a 260 kişilik bir kafile ile geleceği bildirildi.

Kabil radyosu nihayet açıkladı...

TARAKİ ÖLMÜŞ

● Hindıstan haber ajansının yorumu: "Taraki sinirlendi, felç oldu ve öldü"

İSLAMABAD
Afgan rejiminin resmi yayın organı olan Kabil radyosu önceki gece yaptığı bir yayında eski Devlet Başkanı Nur Muhammed Taraki'nin öldüğünü resmen açıkladı.

Hatırlanacağı üzere şimdiki Devlet Başkanı Hafızullah Amin, 23 Eylül günü yaptığı basın toplantısında Taraki'nin sağlık nedenleri yüzünden görevinden ayrıldığını ve tedavisi imkansız bir hastalığa tutulduğunu öne sürmüştü.

Kabil radyosu, önceki gece haber bülteninde verdiği kısa bilgide, Taraki'nin öldüğünü ve aile mezarlığına defnedildiğini açıkladı.

Kabil'deki diplomatik gözlemciler ise, 14 Eylül günü 'Halk' Sarayında Amin ile Taraki'nin taraftarları arasında kanlı bir çatışma olduğunu ve bu çatışma sırasında Taraki'nin de öldüğünü belirtmişlerdi. Aynı kaynaklar, Taraki'nin taraftarlarını yatıştırmak amacıyla eski Devlet Başkanının ölümünün ancak 25 gün sonra açıklandığını bildiriyorlar.

Öte yandan Hindistan Basın Ajansı, PTI; Kabil'deki bir Amerikalı diplomatın tanıklığına dayanarak Taraki'nin çatışma sırasında ölmediğini iddia etti. PTI'nın haberine göre Taraki, Amin ile sürdürdüğü iktidar mücadelesinde 'fena halde sinirlenerek felç oldu ve öldü'

Kabil radyosu aynı haber bülteninde, Afganistan 'Devrim Konseyi Sekreterliğine Nadir Şah'ın getirildiğini açıkladı.

Öte yandan Pazar günü Kabil'den Pakistan'a giden yolcular, kentte sabahleyin şiddetli silah sesleri duyulduğunu belirttiler. Ancak her zaman olduğu gibi Afgan makamları çatışma sesleri ile ilgili herhangi bir açıklama yapmadı.

Bilindiği gibi Kabil'de gece 23 00'ten sonra sokağa çıkma yasağı olduğu için gündüz meydana gelen çatışmalar daha çok devlet yetkilileri arasındaki hesaplaşmalar veya Müslüman gerillaların bir harekatı olarak değerlendiriliyor.

Sovyet saldırısına karşı

ABD, 25 yıldır Avrupa'ya silah yığıyor

● New York Times gazetesi, savunma bakanlığının bir raporunu yayınladı ●

NEW YORK (AA-THA)
New York Times gazetesi, Amerikan Savunma Bakanlığına dayanarak verdiği haberde, Amerika'nın, 25 yıldır Avrupa'ya yönelecek herhangi bir Sovyet saldırısına karşı "Kanatlar Politikası" izlediğini ileri sürdü. Amerika'nın Asya ve Pasifikteki tüm askeri kuvvetlerini Batı Avrupa'ya getirmek konusunda NATO üyelerine güvence verdiğini belirtti.

"Kanatlar Politikası", NATO ülkelerinin bir Sovyet saldırısına uğraması halinde, Asya'daki Amerikan uçak gemilerinin, çıkarma gemilerinin, deniz birliklerinin ve B-52 bombardıman uçaklarının Batı Avrupa'ya kaydırılmasını öngörmektedir.

New York Times, ABD Savunma Bakanı Harold Brown için hazırlanan rapora dayanarak verdiği haberde, bu politikanın NATO üyesi ülkeler tarafından resmen kabul edildiğini yazdı. Ancak aynı raporda, Amerika'nın Asya'daki itibarını yitireceği ve Japonya ile Birleşik Amerika arasında sorun yaratacağı gerekçesiyle bu politikanın kamuoyuna açıklanmadığı belirtiliyor.

Gazete, ancak Sovyetlerin artan askeri gücü ve Asya'daki müttefiklerin Amerika'ya güvenlerinin sarsılması kaygısı nedeniyle bu politikanın yeniden gözden geçirileceğinin NATO ülkelerine bildirildiğini açıkladı. Raporda, "Amerika'nın bu politikadan vazgeçmesi, NATO ülkelerince, Amerika'nın ciddi bir politika değişikliği içinde olduğu biçiminde yorumlanacak, daha da kötüsü Amerikan yetkililerinin kararsızlık içinde olduğu görünümünü doğuracaktır" denildiği de kaydedildi.

Times gazetesine göre, Savunma Bakanı Brown ve Amerikan Savunma Bakanlığının diğer yetkilileri ve Ulusal Güvenlik yetkilileri, bu yılın sonlarına doğru politikayı yeniden gözden geçirecekler, politikanın değiştirilmesine ya da tamamen terkedilmesine karar verecekler.

Politikanın açıklanmasının Avrupa ve Asya ülkelerinde rahatsızlıklara yol açacağını belirten siyasi gözlemciler, bu ayın sonlarında Savunma Bakanı Brown ile Japonya askeri yetkilileri arasında yapılacak görüşmede konunun gündeme gelebileceğini söylemektedirler.

İtalya, topraklarına füze yerleştirilmesini kabul etti

ROMA (AA)
İtalyan hükümeti topraklarına yeni füzeler konmasını kabul etti. NATO'nun yeni füzeleri, 3 ayrı girişli başlığı bulunan 4500 km. menzilli Sovyet SS-20 füzelerine karşı koymak amacıyla hazırlanmaktadır.

Roma'daki yetkili bir kaynaktan alınan habere göre, İtalya Başbakanı Cossiga'nın İngiltere ve Federal Almanya Başbakanları ile konuyla ilgili görüşmeler yaptığı sırada verilen bu kararın, bazı NATO ülkelerinin kararsızlıklarını ortadan kaldırabileceği sanılmaktadır.

Bilindiği gibi, Federal Almanya, diğer Avrupa ülkelerinin de aynı kararı alması koşuluyla, bu füzelerin topraklarına yerleştirilmesine izin vermişti.

İtalya'nın kararının, özellikle Hollanda ve Belçika gibi ülkeleri etkileyeceği ileri sürülüyor.

Karayip ülkeleri Carter'a cevap verdi:

Silaha değil ekonomik yardıma ihtiyacımız var

Karayipler bölgesinde Amerikan askeri varlığının artırılmasını öneren ABD Başkanı Carter'ı cevaplandıran dört Karayip ülkesi, bölgedeki ülkelerin yeni silahlara değil, ekonomik yardımlara ihtiyacı olduğunu söyledi.

Dün ortak bir bildiri yayınlayan Jameyka, Grenada, St.Lucia ve Guyana hükümetleri, Karayip ülkelerinin ekonomik güçlükler içinde olduğunu ve ülkelerde işsizlik sorunun büyük boyutlara ulaştığını hatırlatmışlar, Amerika'nın bu ülkeler için izleyeceği en iyi politikanın bu ülkelere silah vermesi değil, ekonomik yardım yapması olduğunu belirtmişlerdir.

Dört Karayip ülkesinin yayınladığı ortak bildiride, bölgenin barış bölgesi olarak kalması isteği belirtildi. Bölgede gerginliği artıracak ve bölge barışına zarar verecek her türlü girişimden kaçınılması gerektiği vurgulandı.

Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda bir konuşma yapmak üzere New York'a giderken Barbados'a uğrayan Grenada Devlet Başkanı Bishop, verdiği demeçte, Amerika'nın Panama, Küba ve Porto Riko'da yeterince askeri üs bulundurduğunu söyledi, bölgede yeni üsler açılmasına kesinlikle karşı olduğunu belirtti.

3 hafta süren tartışmalardan sonra Başbakanlığa Parti Başkanı Thorbjörn Faelldin seçildi.

İsveç'te Merkez Parti Başkanı Faelldin Başbakan seçildi

STOCKHOLM
İsveç'te geçtiğimiz 16 Eylül günü yapılan Yasama Meclisi seçimlerinde toplam 175 sandalye kazanan Merkez Parti, Liberal Parti ve Muhafazakar Parti, Başbakanlık görevine Merkez Parti Başkanı Thorbjoern Faelldin'i seçtiler.

Üç hafta süren tartışmalardan sonra Muhafazakarlar ile Liberaller, 53 yaşındaki Merkez Parti Başkanının Başbakanlık görevine getirilmesi konusunda uzlaşmaya vardılar.

Parlamentodan güvenoyu alması halinde bu görevi sürdürecek olan Faelldin, hükümet başkanlığına, seçilmesi halinde Bakanlıklara Liberal Parti, Merkez Parti ve Muhafazakar partinin milletvekillerini getireceğini vaadetti, ayrıca nükleer enerji konusunda öteki partilerle uzlaşma içindedirler.

İsveç'te geçtiğimiz 16 Eylül günü yapılan seçimlerde Sosyalist Parti ile Komünist Parti, toplam 174 üyelik kazanmışlardı.

ABD Senatosu Dışişleri Komisyonunda "SALT" konusundaki görüşmeler sona erdi

WASHİNGTON (AA)
Birleşik Amerika Senatosu Dışişleri Komisyonu Stratejik Silahların Sınırlandırılması Görüşmeleri (SALT 2 Anlaşması) konusundaki görüşmeleri tamamladı. Komisyonun dünkü gizli oturumunda, Dışişleri Bakanı Cyrus Vance ile Savunma Bakanı Harold Brown, SALT 2 Anlaşmasının onaylanması yolundaki tavsiyeyle birlikte en kısa zamanda Senatoya sunulmasını Komisyon üyelerinden son kez istediler.

Senatör Frank Church 15 Ekimden başlayarak bir hafta, anlaşma taslağını yeni baştan inceleyecek. Bu arada Komisyon üyeleri de taslakta yapılmasını yararlı gördükleri her türlü değişikliği sunabilecekler.

Amerikan hükümeti ise, senatörlerce yapılacak olan bu değişikliklerin, Antlaşma taslağının Sovyetler Birliğiyle yeniden görüşmelere konulabilecek ölçülere ulaşmasını önlemek istiyor.

Tasarlanan programa uyulursa, kesin taslak, 1 Kasımda Senatoda görüşülmeye başlanacak. Senatör Robert Byrd'ün Birleşik Amerika tarihinde ilk kez bu taslakla ilgili Senatodaki görüşmelerin televizyonla yayınlanmasını önereceği bildiriliyor.

Pravda tehdit etti:

"Amerika ateşle oynuyor"

Pravda gazetesi yayınladığı "Ateşle Oynamak" başlıklı yorumda, ABD'nin Avrupa'ya Pershing-2 füzeleri yerleştirme girişimine çattı. Avrupa'ya bu füzelerin yerleştirilmesi halinde Sovyetler'in hemen mukabele edeceğini açıkladı.

Sovyetler Birliği'nin Avrupa'ya yönelik kaç füzesi olduğuna değinilmeyen yorumda, Batı Avrupa'da halen 8 binin üstünde nükleer başlık ve ABD üslerinde bunları ulaştıracak 3 binden fazla aracın mevzilendiği ileri sürüldü.

Sovyetler Birliği'nin Avrupa kıtasındaki gücünü, ancak savunma ihtiyacı oranında artırdığı ileri sürülen yorumda, "Daha şimdiden patlayıcılarla yüklenmiş bir Avrupa'nın Sovyetler'i hedef alan Pershing-2 füzeleriyle donatılması çok daha tehlikeli olacaktır" denildi.

FİNLANDİYA GAZETELERİNİN TEPKİLERİ

Finlandiya'nın yüksek tirajlı "Helsingin Sanomat" gazetesi, Brejnev'in, 'Doğu Almanya'daki birliklerinin ve taktik füzelerinin sayılarını azaltacağını ilan etmesiyle tarihi bir olay yarattığını" ileri sürdü.

Finlandiya Sosyalist Parti organı 'Demari" gazetesi de Brejnev'in bildirisini, yumuşamaya karşı bir tutum olarak niteledi ve Brejnev'e karşı Batının tepkisinin çok dikkatli olduğunu yazdı.

* * *

BREJNEV' IN BERLİN' DE YAPTIĞI KONUŞMAYA DÜNYA BASININDAN TEPKİLER

●***Frankfurter Allgemeine:*** **"Brejnev'in Berlin konuşması, Batı Avrupa'da, orta menzilli Sovyet füzelerine karşı dengeyi sağlayacak yeni silahların engellenmesi amacının bir belirtisidir."**

●***Köln Stadt Anzelper:*** **"Batının suyunu kurutmak için atılmış bir propaganda adımı."**

●***Rheinpfalz:*** **"Aslında Sovyetler Birliği, Orta Avrupa'da ne kadar birlik ve araç bulundurduğunun belirlenmemesi için, somut kontrol ve araştırmaya sistemli şekilde karşı çıkmaktadır."**

●***Financial Times:*** **"Batı göstereceği tepkide son derece dikkatli olmak zorundadır. Tehlikenin kaynağı bu çeşit girişimlerle Moskova'nın üstünlüğüne rağmen Batıda güvenlik duyulabileceği düşüncesinin yayılmasıdır."**

●***Liberation:*** **"Sovyetler Birliği, Hua'nın Avrupayı ziyaret edeceği şu sıralarda, daha fazla tecrit olmamak için güçlerini Asya'da yoğunlaştırıyormuş görünümünü vermek istiyor. SALT-3 görüşmelerine iyi şartlar içinde girebilmek için satranç taşlarından birini sürdü."**

●***Dogens Nyheter:*** **"Brejnev gerçekten tek yanlı bir geri çekilme uygulamak isteseydi, Küba'daki 2-3 bin kişilik müfrezesini çekerdi."**

NATO Komutanı Rogers, Sovyetlerin propagandasına kanılmamasini istedi

WASHINGTON (AA)
NATO Yüksek Askeri Komutanı General Bernard Rogers, üye ülkeleri Avrupa'ya uzun menzilli nükleer silahlar yerleştirilmesi yolundaki kararlarından caydırıcı Sovyet "propaganda ve baskılarına" kapılmamaları için uyardı.

Batılı ülkelerin Sovyetler Birliği ile Varşova Paktı ülkelerinin oluşturduğu tehlikeye karşı kendilerini savunma yöntemlerinin Sovyetlerce kararlaştırılamayacağını vurgulayan Rogers, son sayılarla Sovyetlerin silahlanma gücünün ürkütücü boyutlara ulaştığını kaydetti. Rogers, 1980'lerde Varşova Antlaşması ülkeleriyle NATO arasındaki güç dengesizliğinin daha da tehlikeli bir aşamaya ulaşacağını belirterek; bunun her iki tarafın silah yığınağı yapma eğilimlerinden kaynaklandığını söyledi.

İngiltere, anayasa önerileri için Yurtsever Cephe'ye 48 saat süre tanıdı

LONDRA
Londra'da beş haftadır devam eden Rodezya görüşmelerinde İngiltere, yeni Anayasa taslağının kabul edilmesi için Yurtsever Cephe'ye 48 saat süre tanıdı.

Zimbabve Yurtsever Cephesi liderlerinden Robert Mugabe ise görüşmelere iyi niyetle geldiklerini yineleyerek, İngiltere'nin yeni anayasa taslağına "evet" ya da "hayır" şeklinde bir yanıt beklemesinin görüşmeleri zedeleyeceğini belirtti. Hükümetin ve silahların kimin kontrolü altında olacağı konusunda karar verilmeden, önce yeni anayasa taslağını kabul etmeyeceklerini açıklayan Yurtsever Cephe bu konuya açıklık getirilmesini istiyor

Önceki gün basına kapalı olarak yapılan 30 dakikalık görüşmede, İngiltere Dışişleri Bakanı Lord Carrington da "Karar almak zamanı gelmiştir" dedi.

PİK BOTHA'NIN AÇIKLAMASI

Öte yandan Güney Afrika rejimi Dışişleri Bakanı Pik Botha, Rodezya Anayasasına ilişkin Londra Konferansındaki gelişmelerin Güney Afrika ülkelerinde denge ve ilerlemeyi baltalayıcı nitelik taşıdığını iddia etti.

İngiliz hükümetinin, baştan beri Anayasada taraflardan hiç birine veto hakkı tanımadığını hatırlatan Bakan, Yurtsever Cephe'nin zor kullanarak, kendi lehine bazı uyarlamalar sağladığını, bunun da konferansın başarısını tehlikeye soktuğunu ileri sürdü.

konuklarımız

Karabük Demir Çelik işçilerinin yakacak sorunu

1 **Musa Köroğlu**

Bir çok üniteleri olan ve Türkiye'nin gelişmesi açısından etkin bir yeri olan Karabük Demir Çelik İşletmeleri Ağır Sanayi Tesisinin 42 yıllık bir mazisi vardır.

1978 yılına kadar bu tesisde çalışan işçi vememura her yıl düzenli bir şekilde döküm koku (Metalürjik kok) verilmekte idi. Ancak 1978 yılında verilen bu kömürün yerine karşılığında para ödenmek istendi. Fakat bu uygulamaya işçilerin göstermiş olduğu büyük tepki neticesinde sadece 1978 yılına mahsus olmak üzere ceviz kok (teshin kok) verildi. 1979 yılında ise Bakanlar Kurulunun çıkarmış olduğu bir kararname ile adı geçen bu ceviz kokunun da işçilere kesin olarak verilmeyeceği açıklandı.

Esasen Karabük Demir-Çelik işçisinin kok kömürü yaktığı yıllarda bile özel kesimde çalışan işçilerin ve halkın yakmış olduğu isli ve dumanlı kömürlerle, fabrikanın bacalarından çıkan gaz ve dumanların yanı sıra Karabük'ün coğrafi konumunun da elverişsiz olması nedeniyle Karabük'deki hava kirliliği had safhaya varmış durumda idi. (Halen Ankara'daki hava kirliliğini geçmiş durumda). Bu yıl ve daha sonraki yıllarda 15 bin Demir-Çelik çalışanlarının da linyit kömürü yakacağını düşünürsek, bahis mevzuu olan hava kirliliği bir kat daha fazlalaşacaktır. Dolayısı ile Karabük artık yaşanmaz bir kent haline gelecektir. Bu durumun doğal sonucu olarak bazı hastalıklarda da (Örneğin göğüs hastalıklarında) oran daha yükselecektir. (SSK Karabük Hastanesinde Tam Gün Yasası yüzünden doktorların çok azaldığını da göz önüne alırsak gerisini tahmin etmek güç olmasa gerek). Buna bağlı olarak (hiç arzu etmemekle beraber) Demir-Çelik'de iş verimi ve randımanın düşeceğini söylemek de bir kehanet değildir.

Demir-Çelik işçisinin ve tüm çalışanlarının morali bu haksız ve yersiz uygulama yüzünden tamamen çokmuştür. Çünkü "Verilen hak geri alınmaz" ilkesine yürekten inanan bu işçiler en hayati haklarının ellerinden alındığını gördüler ve bu inançları tamamen sarsılmış olmakla beraber acaba daha hangi haklarımızı alacaklar kuşkusu içindedirler.

İşçilerin bu acil sorunlarına aidatlarıyla besledikleri sendikaları olan Çelik-İş Sendikası da sahip çıkmamaktadır. Çelik-İş Genel Başkanı, Karabük Şubesi Temsilciler Meclisi Toplantısında, bunun nedeni olarak sendikanın mali yönden güçsüz düştüğünü, bu yüzden kömür sorununda direnemediklerini söyledi. Gerçekten doğrudur; çünkü işçilerin aidatları yeni açılan naylon şubelere harcanmakta ve MHP'li militanlar beslenerek aslanı kediye boğdurma politikası güdülmektedir.

Bu durumda çelik işçisi seslerini duyuracak gerçek bir önder, dertlerine çare bulacak gerçek bir kurtarıcı aramaktadır.

İşçi babalığı yapacağını vaad ederek iş başına gelen bu hükümet, vaadlerin tam tersini uyguladı ve işçinin haklarını savunmak şöyle dursun geri almaya kalktı. Sonunda aldı da.

MKE Pirinç Fabrikasında durum tesbitini Türk Metal kazandı

ANKARA (THA) Kısa adı MKE olan Makina Kimya Endüstrisine ait Pirinç Fabrikasında Yargıç önünde yapılan "durum tespitini" Türk-İş'e bağlı Türk Metal Sendikası kazandı.

Durum tesbitine fabrikada çalışan 1016 işçiden 924'ü katıldı. İşçiler den 541'i Türk Metal'e, 346'sı Yeni Metal-İş'e ve 7 işçi de Maden-İş'e üye olduklarını açıkladılar.

*

İş Hukuku Milli Komitesi yetki uyuşmazlıklarını tartıştı

*

İş Hukuku Milli Komitesi seminerleri boyunca bilim adamları Yargıtay kararlarını eleştirdiler ve görüşlerini açıkladılar. Yargıtay'ın çağdaş gelişmelerin gerisinde kaldığı görüşünde herkes birleşiyor.

Hukukçular tek çözüm referandum diyor

● "Tam onaltı yıldır, yetki anlaşmazlıklarının çözümünü tartışıyoruz, başka çözüm bulamadık"

● "Yapılan sahtecilikler artık mizah konusu olmuştur"

● "Yetki tesbiti öyle bir çıkmazdadır ki, artık sendikalar toplusözleşme yapmayı bırakmış, işi protokollerle ya da direnişlerle halletme yoluna gitmektedir"

İSTANBUL (ÖZEL) Üç gün süren ve dün sona eren İş Hukuku Milli Komitesinin ikinci günkü oturumunda toplu iş sözleşmesi yapma yetkisi ve yetki tespitinde ortaya çıkan uyuşmazlıkların çözümü tartışıldı.

Yargıtay'ın 1978 yılında konuya ilişkin kararları üzerinde yapılan tartışmalarda, toplantıya katılan hukukçuların büyük çoğunluğunun referandum fikrinde birleştikleri görüldü.

Konuşmalarında, toplu iş sözleşmesi yapma yetkisinin tesbitinde karşılaşılan zorlukların artık had safhaya geldiğini belirten konuşmacılar, 1963'ten beri tartışılan bu konuya hâlâ bir çözüm bulunamadığını söylediler.

İş hukukçuları 1963'te çıkan yasaların bugün artık ihtiyacı karşılamakta çok yetersiz kaldığını belirterek verdikleri çeşitli örneklerde, yapılan sahteciliklerin artık mizah konusu olduğunu söylediler.

KEMAL OĞUZMAN'IN TEBLİĞİ

Tartışmalardan önce bu konudaki Yargıtay kararlarını eleştiren bir tebliğ sunan Prof. Kemal Oğuzman, mevcut uygulamada problemlerin esas olarak, 1) yetki tesbitinde hangi tarihin esas alınacağı ve 2) Çoğunluğun tesbitinde takip edilecek usul noktalarında yoğunlaştığını belirttikten sonra, yetki tesbitinde uygulanan çeşitli usüller üzerinde durdu.

1970'den beri bu konuda çeşitli yolların denendiğini belirten Oğuzman, özellikle Yargıtay Hukuk Dairesinin 1975 yılında referandumun yasal olmadığına ilişkin kararından sonra bu konuda bir buhran doğduğunu ifade ederek, Çalışma Bakanlığının durum tesbitine ilişkin 6 No'lu genelgesinin de bu buhranı gidermek amacını taşıdığını sözlerine ekledi.

Oğuzman, Yargıtay'ın durum tesbiti konusunda birbirinden farklı kararları olduğuna işaret ederek Bölge Çalışma Müdürlüklerinin durum tesbiti yapabileceğini, ancak bu uygulamanın Yargıtay Genel Kurul kararlarıyla çelişmemesi için işçilere o anda hangi sendikayı istediklerinin değil, çağrı tarihinde hangi sendikaya üye olduğunun sorulması gerektiğini savundu.

DİĞER KONUŞMACILAR

Daha sonra soz alan, Prof. Seza Reisoğlu, durum tesbiti ile, referandum arasında özde bir fark olmadığını, çünkü her ikisinde de işçiye sorularak tespit yapıldığını belirtti. Reisoğlu, "Eğer işçinin sözüne inanacaksak, o zaman referandum yapalım. Yargıtay Genel Kurulunun kararı geçerli oldukça bu şartlarda durum tesbiti de çözüm olamaz" dedi ve bu şartlarda yasal olanın evraklar üzerinde tesbite gidilmesi olduğunu ileri sürdü.

Ancak Reisoğlu konuşmasının sonunda, referandum uygulanmasının, işyerlerinde karışıklık ve gerginlik yaratmak, iş barışını zedelemek gibi mahzur taşımakla birlikte, yine de asıl çözümün belli düzenlemeler getirmek kaydıyla referandum olduğu görüşünü savundu.

Prof. Kenan Tunçomağ da yaptığı konuşmada, Yargıtay Genel Kurulunun referandum yolunu kapamasından sonra bu konuda bir çıkmaza girildiğini belirterek, hukukçular olarak bu meseleyi tam 16 yıldır tartıştıklarını ve artık yapılan sahteciliklerin alay konusu olduğunu söyledi. Tunçomağ, kendi önerisini şöyle özetledi:

"Yargıtay, çok acele olarak içtihadı birleştirme kararına gitmelidir. Bunun zamanı gelmiştir, geçmektedir. Bu yapılamıyorsa, derhal yasa değişikliğine gidilmeli ve referandum yaşallaşmalıdır."

Daha sonra söz alan diğer konuşmacılar da yetki tesbitinde girilen çıkmaza işaret ederek, Yargıtay'ın bu konuda yeterli esnekliği göstermesini ve yasaları yorumlama sureti ile, ihtiyacı karşılamaya çalışması gerektiğini vurguladılar.

KANUNSUZ LOKAVT VE İŞYERİ KAPATMALARI

Toplantının üçüncü günkü oturumunda işverenin işyeri kapatmasının yasadışı lokavt sayılıp sayılamayacağı noktasında yoğunlaştı.

Yargıtayın bu konudaki kararları üzerinde yapılan tartışmalarda, tebliğ sahibi Seza Reisoğlu, prensip olarak işverenlerin grev sırasında, sözleşme görüşmeleri sırasında ya da prosedürün herhangi bir aşamasında işyerini kapatabileceğini, böyle bir hakkı olduğunu, ancak kapatmada kötü niyet olup olmadığının ayrı bir araştırma konusu yapılabileceğini savundu. Reisoğlu, bu görüşlerine paralel olarak, Yargıtay'ın grev oylaması ertesinde, sözleşme sırasında ve grev esnasında yapılan kapatmaları yasa dışı bulan kararlarına katılmadığını belirtti.

Söz alan diğer konuşmacılar ise, grev sırasında ya da sözleşme görüşmeleri devam ederken işyeri kapanmasının, toplusözleşme yapma hakkını yok ettiğini ve işveren açısından kötü niyetin açık olduğunu belirterek, Yargıtayın kararına katıldıklarını söylediler.

Konuşmacılar ayrıca bu konuyu tartışırken mülkiyet hakkının kamu yararına sınırlandırılması kuralının da dikkate alınması gerektiğini vurguladılar.

Aynı konuda görüşlerini belirten Prof. Kemal Oğuzcan ise işverenin kapatabileceği ve kapatamayacağı zamanları katı bir kurala bağlamanın doğru olmayacağını, ancak her somut durumun ayrı ayrı incelenerek karara bağlanması gerektiğini belirtti.

Üç günlük seminer dün öğleden sonra Dr. Reşat Atabek'in SSK konusuna ilişkin Yargıtay kararlarını eleştirisi ile sona erdi. Atabek, SSK konusundaki kararların diğer alanlardan farklı olarak "çalışanların korunması" anlayışı içinde ele alınmasını istedi.

Seminerden sonra yapılması düşünülen İş Hukuku Milli Komitesi Genel Kurulu çoğunluk sağlanamadığı için ileriki bir tarihe ertelendi.

Şehir Hatları Denizciler Sendikası Genel Kurulu canlı bir hava içinde yapıldı.

Şehir Hatları Denizciler Sendikasının Kongresi yapıldı

İSTANBUL (ÖZEL) Türk-İş bünyesindeki Deniz Ulaş-İş Federasyonuna bağlı İstanbul Şehir Hatları Denizciler Sendikasının Olağan Kongresi 9 Ekim 1979 günü Kazablanka toplantı salonunda yapıldı.

1000'i aşkın delegenin katıldığı ve oldukca canlı bir hava içinde geçen kongre sonucunda eski Genel Başkan Ahmet Karahan yeniden başkanlığa seçildi.

Kartal Belediye grevi Sıkıyönetim tarafından ertelendi

İSTANBUL (ÖZEL) DİSK'e bağlı Genel-İş Sendikasının 8 Ekim günü Kartal Belediyesinde başlattığı grev İstanbul Sıkıyönetimin kararında, grevin kamu sağlığıyla yakından ilgili bulunması nedeniyle sıkıyönetim boyunca durdurulduğu açıklandı.

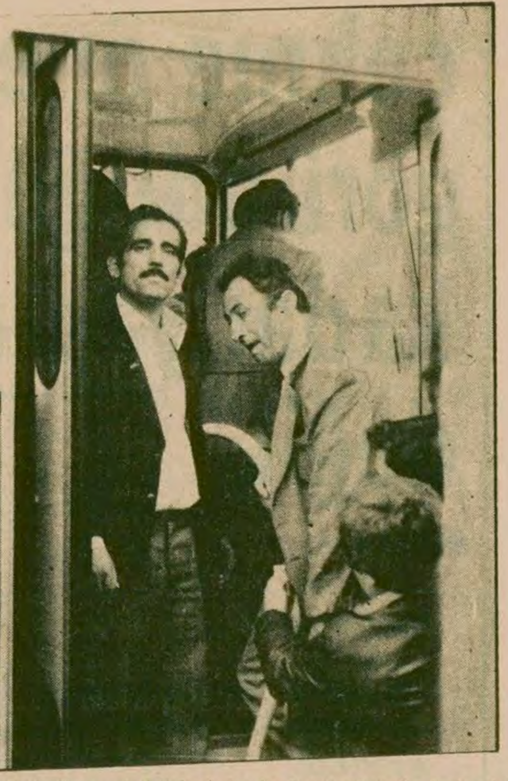
Grevin durdurulması üzerine bir açıklama yapan DİSK Genel Başkan Vekili Rıza Güven, erteleme kararının Sıkıyönetimin ilan gerekçeleri ile bağdaşmadığını ve kendi yayınladıkları bildirilerin dışına taştığını açıkladı ve Sıkıyönetimin aynı zamanda yürürlükteki toplusözleşme, grev ve lokavt yasasını da aştığını söyledi.

Yeraltı Maden-İş, DİSK'in CHP'yi desteklemesini eleştirdi

ANKARA (AA) DİSK'e bağlı Yeraltı Maden-İş Sendikası, DİSK'in 15 Ekim seçimlerinde izleyeceği siyasete katılmadığını ve "14 Ekimde oy vermeme" önerisine yöneltilen eleştirileri de tutarsız bulduğunu açıkladı.

Hatırlanacağı gibi DİSK Yönetim Kurulu bir süre önce CHP'yi desteklemek şeklinde bir karar almıştı.

KENT HABERLERİ

Yeni belediye otobüslerinin bedava olacağı haberi İstanbulluları şaşırttı. Kimi, "Bu haber doğru mu?" diyor. Kimi de bunu, "Belediyenin iki üç günlük bir gösterişi" olarak görüyor.

İstanbullular bedava otobüse binmeyi hayretle karşıladı

İSTANBUL (ÖZEL) İstanbul Belediyesinin Macaristan'dan aldığı körüklü otobüsler önceki gün hizmete girdi. Halk yeni otobüslere kavuşmaktan memnunken, Kotil herkesi hayretler içinde bırakan açıklamayı yaptı. Kotil'in açıklamasına göre halk 1 Kasımdan itibaren körüklü otobüslere bedava binecek.

Görüştüğümüz İstanbullular, her gün zam haberleri duymaya alıştıklarından bu habere inanmadıklarını söylediler. Üstelik ucuz da değil, otobüse bedava binecekler. Bir vatandaş şöyle konuştu:

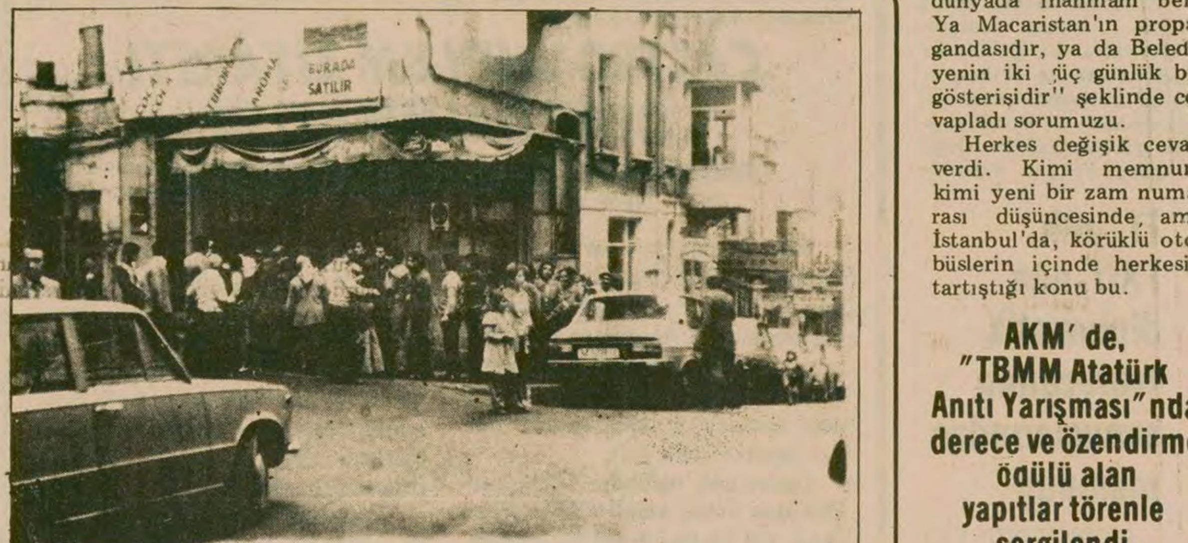
"Valla ne bileyim. Otobüse bedava binmek çok güzel bir şey. Memnun olmaz mıyız. Çok şaşırdık."

Bir başka İstanbullu "Haberi duydum. Otobüslere bedava binilecekmiş, ama elektriğe suya zam gelecekmiş. Kârlı mıyız, zararlı mı bilemiyoruz" dedi. Bir başka İstanbullu ise "elektriğe ne kadar zam gelirse gelsin. Yol parasından kurtulduk demektir" dedi ve hemen ekledi "Sahi bu haber doğru mu?"

Otomobilli bir vatandaş ise "Bu durumda Belediye otobüslerinden yararlanan bir kesimin ulaşım ücreti bütün İstanbullularca karşılanacak. Çünkü herkes otobüse binmiyor" diye cevap verdi.

Bir başka İstanbullu ise "bedava demelerine dünyada inanmam ben. Ya Macaristan'ın propagandasıdır, ya da Belediyenin iki üç günlük bir gösterişidir" şeklinde cevapladı sorumuzu.

Herkes değişik cevap verdi. Kimi memnun, kimi yeni bir zam numarası düşüncesinde, ama İstanbul'da, körüklü otobüslerin içinde herkesin tartıştığı konu bu.

Tanzim Satış Mağazalarının önündeki kuyruklar, bakkalların önüne taşındı

İSTANBUL (ÖZEL)

Uzun bir süreden beri sıkıntısı çekilen yağ nihayet bakkallara geldi. Yağla birlikte tanzim satış mağazalarının önündeki kuyruklarda bakkalların önüne taşındı. "Bakkallardan yağ almayı unutmuştuk. Bir paket yağ almak için sağda solda perişan oluyorduk. Şimdi hiç olmazsa mahallemizde kuyruğa giriyoruz" diyen vatandaşlar biraz olsun memnun görünüyorlar.

AKM'de, "TBMM Atatürk Anıtı Yarışması"nda derece ve özendirme ödülü alan yapıtlar törenle sergilendi

İSTANBUL (AA) Atatürk Kültür Merkezinde "TBMM Atatürk Anıtı Yarışması"nda derece ve özendirme ödülü alan yapıtlar törenle sergilenmiştir. Törende konuşan Millet Meclisi Başkanı, "Bu yarışma ile sanatçılara daha büyük olanaklar sağlanmış ve zayıflayan sanatçı heyecanı yeniden canlanmıştır" dedi.

Belediye Garajı önünde, gaz yağı almak için sıra bekleyen, Küçükköylüler.

Küçükköy Tanzim Satış Mağazası, haftada 20 ton gazyağı dağıtıyor

İSMAİL BÜYÜKBAŞ

Küçükköy Belediyesine bağlı Tanzim Satış Mağazası bugüne kadar halka hizmet amacıyla dağıttığı temel tüketim maddeleri olan yağ, et ve şekerden sonra şimdide uzun süredir piyasada olmayan gazyağı dağıtmaya başladı. Ambarlı'daki petrol şirketleriyle yaptığı anlaşmada, haftada 20 ton gazyağı almayı başaran Küçükköy Belediyesi, bunu Tanzim Satış Mağazası vasıtasıyla Belediye garajının önünde dağıtmaya başladı.

Konuyla ilgili görüştüğümüz Tanzim Satış Mağazası Genel Müdürü Yılmaz Yıldırım, şunları söyledi:

"Bugüne kadar piyasada bulunmayan halkın temel tüketim maddelerini imkanımız oranında halka dağıtmaya çalıştık. Halka karşı sorumluluk duygusuyla çalıştığımız Belediyede kış mevsiminin gelmesiyle gene halkın piyasada arayıp bulamadığı gazyağı meselesini çözmeye çalıştık. Bu konuda her hangi politik bir amaç gütmeden tamamiyle köyümüzde yaşayan halka hizmet anlayışıyla dağıtmaya çalışıyoruz. Mağazamızın kâr oranı yüzde 10'dur. Fakat biz gazyağını yüzde üçlük bir kâr oranıyla dağıtıyoruz."

Zeytinburnu'nda bir bekçi akrabasını yaraladı

İSTANBUL (AA) Zeytinburnu Sümer Mahallesinde, bir bekçi akrabasını yaraladı. Zeytinburnu Sümer Mahallesinde oturup Şişli Emniyet Amirliğinde çalışan bekçi Bilal Atış, akrabası Fikri Atış'ı ailevi bir nedenden ötürü tabancasıyla yaraladı. Olaydan sonra adı geçen bekçinin kaçtığı belirtildi.

Belediye çöplerle değil, çöp toplayıcılarıyla mücadele ediyor

İSMAİL BÜYÜKBAŞ

İstanbul'un çeşitli yerlerinde dökülen çöpler toprak olup giderken, geçimini bu çöplerden, naylon, kağıt ve demir toplayarak sağlayan yüzlerce vatandaş, sık sık belediye zabıtaları tarafından kovalanıyor. Kendilerine bunun da çok görüldüğünü söyleyen Ali Osman Güler, "Biz meraklı mıyız çoluğumuzla çocuğumuzla sabahtan akşama kadar bu çöplerde çalışmaya.

"Versinler iş çalışalım. Ne zaman iş verdiler de çalışmadık? Bunu sorduğumuzda cevabını alamıyoruz, biz başka ne yapalım diye devam ediyor Güler, "Zabıtaları üzerimize yollayanlar bari siz vatandaşımız değilsiniz, sizi açlığa mahkum ediyoruz, açıkça söylesinler". Bu arada öfkeyle söz alan Kamil Esengil: "Nasıl vatandaş değiliz, oy zamanı, vergi zamanı, askerlik zamanı vatandaşız da diğer zamanlarda düşman mıyız ki? Bize bu muameleyi yapıyorlar. Bir de Kağıthane Belediyesi karar almış. Yatıp, kalktığımız barakaları da yıkacaklarmış. Gelsinler onu da yıksınlar. Ekmeğimizi çıkardığımız yerden kovuyorlar. Yattığımız yeri yıkıyorlar. Bari bir canımız kalıyor. Onu da gelip alsınlar."

Çöp kiminin başına dert, kimine ise iş kapısı

Siverek'te bir eve baskın yapan silahlı beş kişi evdeki genci kaçıramayınca, ağır yaralayarak kaçtılar

Urfa-Siverek karayolunda silahlı on kişi otobüs soydu

- Silvan'da jandarma yüzbaşısının otosu bombalandı
- AP toplantısında çıkan kavgada üç kişi yaralandı
- Fatsa'da kahve tarayarak 2 kişiyi öldüren komandolar yakalandı
- İstanbul'daki olaylarda 4 kişi yaralandı

HABER MERKEZİ

Urfa-Siverek karayolunda silahlı on kişi lastiklerini patlatarak durdurdukları otobüsün yolcularını soyarak kaçtılar.

Şoför Emin Aktay yönetimindeki 56 AH 003 plakalı yolcu otobüsü ile Urfa'dan Siverek ilçesine giderken, Hacıhadır deresinde silahlı on kişi tarafından durdurulmak istendi. Şoförün otobüsle olay yerinden hızla uzaklaşması üzerine soyguncular otomatik silahlarla yaylım ateşi açtılar. Açılan ateşle lastikleri patlıyan otobüs durmak zorunda kaldı.

Önceki gece saat 02.00 sıralarında meydana gelen olayda soyguncular, yolculardan toplam 60 bin lira para, 13 kol saati ile 30 adet altın yüzük alarak olay yerinden kaçtılar.

Siverek'te

Siverek'in Hayriye mahallesinde de Cuma Savuç adlı gencin evine baskın yapan silahlı beş kişi Savuç'u tabancayla yaralıyarak kaçtılar.

Silahlı kişiler, eve baskın yaptıklarında önce Cuma Savuç'u kaçırmak istediler ancak, babası Rıza Savuç'un direnmesi üzerine tabancayla ateş açarak Cuma Savuç'u göğsünden tabancayla ağır yaraladılar.

Silvan'da

Diyarbakır'ın Silvan kazasında eski Kaymakam Vekili ve Jandarma Bölük Komutanı Yüzbaşı Alişan Özcan'a ait otomobile patlayıcı madde konuldu.

Patlayıcı maddenin geniş hasara yol açtığını bildirdi.

Gaziantep'te 9866 adet tabanca mermisi ele geçirildi

Adana asfaltında araçlarda yapılan arama sırasında, yasa dışı bir örgüte ait olduğu öne sürülen 9866 adet tabanca mermisi bir oto içinde ele geçirildi. Mermilerin bulunduğu otodaki Hüseyin Tunç ve İbrahim Yüksel gözaltına alınarak soruşturmaya başlandı. Olayla ilgili olarak iki kişinin daha arandığı bildirildi.

AP toplantısında üç kişi yaralandı

AP Adana Senatörü Mehmet Ünaldı'nın konuşmacı olarak katıldığı AP kahve toplantısında dinleyiciler arasında çıkan tartışmanın kavgaya dönüşmesi sonucu üç kişi yaralandı.

Yaralı Hasan Yıldız, Yusuf Yıldız ve Yakup Taş Adana Devlet Hastanesine kaldırılarak tedavi altına alındılar. Kavgaya katıldıkları öne sürülen Osman Çetinkaya, Yusuf Yılmaz, Ali Yıldız, Yusuf Şahan, Veli Şahan ve Adil Yıldız gözaltına alınarak soruşturmaya başlandı.

MHP Van İl Başkanının evine patlayıcı madde atıldı

MHP Van İl Başkanı Cemil Yörük'ün evine dün sabaha karşı patlayıcı madde atıldı. Dinamit olduğu öne sürülen patlayıcı maddenin Yörük'ün evinin bahçesinde patladığı belirtildi. Olayda can kaybı ve yaralanmanın olmadığı, patlamanın tesiri ile Yörük'ün evi ve çevre binaların camlarının kırıldığı bildirildi.

Fatsa'da kahve tarayan komandolar yakalandı

Ordu'nun Fatsa ilçesinde 5 Ekim 1979 günü bir kahveyi silahla tarayarak iki kişiyi öldüren, üç kişiyi de yaralayan iki komando yakalandı.

Edinilen bilgilere göre Sezai Güngör ile Tevrat Güler'in ölümüne, İhsan Gübüdak, Hüseyin Baş ve Mehmet Şimşek'in yaralanmasına yol açan olayın sanıkları olan Recai Genç ile İsmail Yılmaz adlı komandolar Gölköy ilçesinin Akcılı köyünde yakalandıktan sonra tutuklanarak cezaevine kondular.

Adana'da jandarma vuran bir kişi tutuklandı

Korsan miting yapan gruba müdahale eden jandarmalara ateş açarak er Mahmut Aslan'ı ağır biçimde yaraladığı iddiası ile aranan Cengiz Yıldız adlı kişi dün yakalandı.

Adana Sıkıyönetim Komutanlığından edinilen bilgiye göre Emniyet Müdürü Cevat Yurdakul'un öldürülmesinden bir gün sonra, Meydan Mahallesinde korsan miting yapan grubu dağıtmaya çalışan askerlere ateş açarak Mahmut Aslan adlı jandarma erini ağır yaralayan Cengiz Yıldız yakalandı, sanığı suça teşvik eden Mehmet Ali Çelik ise aranıyor.

İstanbul'da olaylar

İstanbul'un Kasımpaşa semtinde dün akşam duvarlara slogan yazmak yüzünden iki grup arasında çıkan silahlı çatışmada üç kişi çeşitli yerlerinden yaralandı.

Kadıahmet Mahallesi Yeniçeşme Sokakta dün saat 19.30 sıralarında duvarlara slogan yazan bir grupla, onları engellemek isteyen başka bir grup arasında çıkan silahlı çatışmada Mustafa Topal, Mehmet Topal ve Nebi Akyürek adlı kişiler yaralanarak tedavi altına alındılar. Olay yerinde 6'sı 9, 11'i de 7.65 mm çapında toplam 17 kovan bulundu.

- Öte yandan Balat semtindeki Yeşilova Kıraathanesinde saat 18.50 sıralarında, MSP İl örgütünce düzenlenen bir kahve toplantısından önce, tabancayla ateş açıldı. Olayda can kaybı olmadı.
- Fatih'te dün gece görevli polis ekibiyle silahlı çatışmaya giren iki kişi, 4 tabanca, 7 şarjör ve 40 mermi bulunan bir torbayı bırakarak kaçtılar. Olayda saldırganlardan biri yaralandı.
- İstanbul'un Şişli semti 19 Mayıs Mahallesinde Kamil Erkan adlı bir kişi tabancayla ayağından vuruldu. Önceki gece saat 21.30 sıralarında meydana gelen olaydan sonra, saldırganlar olay yerinden kaçtı. Yaralı Erkan ise Şişli Hastanesinde tedavi altına alındı.
- İstanbul'da Sütlüce Mezbahası önünde dün saat 14.00 sıralarında Şeref Köroğlu adındaki şahsın elindeki içi para ve çek dolu olan çanta silahlı bir kişi tarafından çalındı.

Soyulan Köroğlu'nun bağırarak yardım istemesi üzerine olay yerine gelen güvenlik kuvvetleri soyguncunun ardından ateş ederek kovaladıysa da yakalayamadı.

Kızının düğün davetiyesini dağıtmaya giden bir anne öldürüldü

ANKARA (ÖZEL)

Ankara Akdere Çeşitlitaş sokakta dün saat 11.45 sıralarında sol eğilimli kişilere ateş açan faşistler, çatışmanın ortasından geçmekte olan bir minibüsün içindeki Remziye Dönek adlı kadını öldürdüler.

Çeşitlitaş sokakta nöbet tutan faşistler, sol eğilimli olarak tanıdıkları bazı kişileri görünce ateş açtılar. Olay sırasında, kızının düğün davetiyelerini dağıtmaya giden Remziye Dönek'in içinde bulunduğu 06 DP 579 plaka numaralı minibüs isabet aldı. Minibüste bulunan Remziye Dönek başından aldığı kurşun yarası ile olay yerinde can verdi. Olay sırasında görevli bir polis otosunun da çatışma arasında kaldığı için saldırganları yakalayamadığı öğrenildi. Olayda silah kullanan faşistlerin kimliklerinin belirlendiği bildirildi.

Malatya Valisi Ferruh Güven:

"Herkes okuluna serbestçe gidip gelebilecektir"

MALATYA (THA)

Orta dereceli okulların açılışı sırasında olayların yoğunlaşacağı yolundaki söylentilerle ilgili olarak, Malatya Valisi Ferruh Güven yaptığı açıklamada, "Toplumsal olaylara meydan verilmeyecektir. Gerekli önlemler şimdiden alınmaktadır. Devletin gücünü her yerde gösteriyoruz, göstereceğiz de. Anarşiye taviz yok" dedi.

Öte yandan daha önce çıkartılmak istenen toplumsal olayların anında bastırıldığını belirten Vali Ferruh Güven, herkesin okullarına serbestçe gidip gelebileceğini, toplumsal olayın sözünün bile edilmeyeceğini, öğrenci velileri ve yurttaşların huzur ve güven içinde olmalarını istedi.

BOMBA İHBARI VERGİ DAİRESİNDE PANİK YARATTI

İSTANBUL (ÖZEL)

Dün Galata Vergi Dairesine telefonla yapılan bomba ihbarı, dairede çalışan 350 kadar memurun dışarı dökülmesine neden oldu.

Konuyla ilgili olarak Kambiyo Müdürü Burhan Kayhan şunları dedi: "Saat 9.15 sıralarında bir erkek, telefonla dairede bomba olduğunu ihbar etti. Biz de daire amirine emir verdik. O da tedbir olarak daireyi boşalttırdı. Bomba uzmanları geldi, araştırmalar sonucu ihbarın sadece panik yaratmak için yapıldığı tespit edildi." dedi.

Polis konuyla ilgili araştırmalarına devam ediyor.

MTTB GENEL BAŞKANI

"MTTB, fikirlerin kuvvet yoluyla kabul ettirilmesine karşıdır"

İSTANBUL (ÖZEL)

Milli Türk Talebe Birliği Genel Başkanı Haşmet Oğuzalp, 8-9 Ekim tarihli Hürriyet gazetesinde "Bir Günün Hikayesi" köşesinde yayınlanan bir yazıyla ilgili olarak basına yaptığı açıklamada şunları söyledi:

"MTTB emperyalist güçlerin hazırlayıp, Türkiye'de sergilediği oyunlarda rol almayacaktır. MTTB fikirlerin kuvvet zoruyla kabul ettirilmesine karşıdır. Gerillacılıkla bizim işimiz yoktur. Bunlar inancımıza ters düşer. Biz 'Bir insanı öldüren bütün insanlığı öldürmüş, bir insanı dirilten bütün insanlığı diriltmiş olur' düsturuna göre hareket ederiz. Yakmaya öldürmeye değil, yapmaya talibiz. Gizli işimiz yoktur. Faaliyetlerimiz herkese açıktır. Türkiye İhtilalci Şeriatçı Kurtuluş Ordusu gibi, uydurma, paravan, istihbarat teşkilatlarınca kurulup organize edilen ve finanse edilen gizli teşkilatçılıklarla MTTB zan altında tutulamaz."

ANLAŞMA OLMAYINCA GÖRÜŞMELER SEÇİM SONRASINA ERTELENMİŞTİ

"Askeri yardım" konusu Türk-ABD görüşmelerini çıkmaza soktu

- Türkiye, ABD askeri yardımının 5 yıllık bir takvime bağlanmasını isterken, ABD, yardımın her yıl için ayrı ayrı tespit edilmesini öneriyor

ANKARA (THA)

Türkiye ile ABD arasındaki savunma işbirliğinin yeni koşullarını belirlemek amacıyla 9 aydır sürdürülen ve önceki gün kesilip, seçim sonrasına ertelenen görüşmelerde, esas anlaşmazlık noktasını "5 yıllık askeri yardım" konusunun oluşturduğu öğrenildi.

Bilindiği gibi, Türkiye ile ABD arasında sürdürülen görüşmeler, ABD üslerinin faaliyetlerini düzenleyen Geçici Statünün sona ermesine rağmen tamamlanamamış ve kesilmişti. Bunun üzerine Bakanlar Kurulu, Geçici Statünün 3 ay daha uzatıldığını ve görüşmelere seçimlerden sonra devam edileceğini açıklamıştı.

Öğrenildiğine göre, Türkiye, ABD askeri yardımının 5 yıllık bir takvime bağlanmasını isterken, ABD böyle bir takvimi kabul etmiyor ve Türkiye'nin ihtiyaçlarına göre bu yardımın her yıl için tespit edilmesini öneriyor.

Türk yetkililer, ABD heyetine ayrıca, Türkiye'nin NATO çerçevesindeki ihtiyacının 1980 yılı için önerilen 450 milyon dolardan çok fazla olduğunu da ilettiler.

Geçici Statünün 3 ay daha uzatılması ile sürdürülecek görüşmelerin, 1981 yılı bütçesinde yer alacak yardım konusu üzerinde yoğunlaşması bekleniyor.

ABD ÜSLERİNİN STATÜSÜ

Dışişleri yetkilileri, Türkiye'de bulunan ABD üslerinin herhangi bir hareketinin Türk hükümetinin iznine bağlı olmasının esas kıstas olduğunu belirttiler. Yetkililer ayrıca, bu konuda önemli bir anlaşmazlığın bulunmadığını açıkladılar.

ANLAŞMANIN FESHEDİLMESİ

Yetkililer, üslerin durumunu saptayan anlaşmanın feshedilmesi ile ilgili olarak da bazı anlaşmazlıkların bulunduğunu, ancak, bunların giderilemeyecek düzeyde olmadığını kaydettiler.

Öğrenildiğine göre, ABD, anlaşmanın feshedilmesinin tarafların 1 yıl önceden bildirmesi koşuluna bağlanmasını ve üslerin tasfiyesi için de bir süre tanınmasını isterken, Türkiye bu süreyi çok uzun buluyor.

Türkiye-Finlandiya Karma Ekonomik Komisyonu toplandı

ANKARA (ÖZEL)

Türkiye-Finlandiya Karma Ekonomik Komisyon Toplantısı dün Ankara'da başladı. İki gün sürecek toplantıda, Türkiye ile Finlandiya arasındaki ikili ekonomik ilişkiler ve yürürlükteki projelerin durumu ele alınacak. Toplantıda ayrıca, iki ülke arasındaki işbirliğinin geliştirilmesi konusunda görüş alışverişinde bulunulacak.

Dışişleri Bakanlığında yapılan toplantıda, Türk heyetine Dışişleri Bakanlığı İkili Ekonomik İlişkiler Dairesi Başkanı Nurver Nures, Finlandiya heyetine ise Finlandiya Dışişleri Bakanlığından Büyükelçi Lassila başkanlık ediyor. Türk heyetine Dışişleri Bakanlığı temsilcilerinin yanısıra Maliye, Ticaret, Turizm ve Tanıtma, Ormancılık Bakanlıklarından yetkililer, DPT, TEK, Etibank ve Merkez Bankasından uzmanlar katılıyor. Finlandiya heyetinde ise çeşitli bakanlıkların yetkililerinin yanısıra 6 uzman yer alıyor.

Heyette, Finlandiya'nın Ankara Büyükelçisi ve İstanbul Başkonsolosu da bulunuyor.

Konuk heyet temaslarını tamamladıktan sonra yarın yurdumuzdan ayrılacak.

Aynı anda 2500 kişilik bir kuvvet karaya çıkıyor

Varşova Paktı kuvvetlerinin güneye inişini engellemeyi hedefleyen

NATO KARARLILIK GÖSTERİSİ TATBİKATININ SAROS KÖRFEZİ ÇIKARTMASI 1,5 SAATTE TAMAMLANDI

SAROS (ÖZEL)

NATO'nun Kararlılık Gösterisi-79 tatbikatının bir parçası olan, Saros Körfezi çıkartması 1,5 saat içinde gerçekleştirildi.

Çıkartmaya Türkiye'nin yanısıra İngiliz, İtalyan ve ABD kuvvetleri katıldı.

ÖNCE DENİZDEN VE HAVADAN SAHİL BOMBALANDI

Düşman işgali altında olduğu varsayılarak, Saros kıyıları önce denizden ve havadan bombalandı. Bunun ardından herbiri 20 kadar kişi alabilen CH-46 Sea Knight helikopterleri sahile ve gerisine nazari olarak indirme yaptılar. Daha sonra, çıkartma sırasında ortak bir komutanlık altında bulunan Türk ve İtalyan birlikleri sahile çıktılar. Aynı zamanda, ABD ve İngiliz çıkartma gemileri çok sayıda tank, kamyon, silah ve mühimmatı karaya çıkardılar ve mevzilenmeye başladılar.

Çıkartma tatbikatının dikkat çekici bir yönü, toplam 6250 kişilik kuvvetin 2500'ünün aynı anda, helikopterler, çıkartma gemileri vasıtasıyla hareketli hale getirilebilmesiydi.

Tatbikatta, 2 uçak gemisinin yanısıra 30 kadar savaş gemisi yüzden fazla helikopter, çok sayıda çıkartma gemisi ve tank kullanıldı. Özellikle bulunduğu yerden dikine havalanabilen AV-8A Harrier tipi uçaklar araziye iniş yapabilmesiyle ilgi çekti.

Tatbikatın, Saros körfezi gibi önemli bir stratejik mevkide gerçekleştirilmesi, özellikle Trakya bölgesinin Varşova Paktı kuvvetlerince ele geçirilmesine karşı bir savunma ve mukabele amacını taşıdığını gösteriyor.

Tatbikatın düşman kuvvetlerinin elinde olduğu varsayılan bir bölgeye çıkartma yapılması şeklinde gerçekleştirilmesinin nedeni de bu.

Tatbikata katılan komutanlar, NATO'nun teknolojik üstünlüğünün bu tatbikatla da kanıtlandığını belirttiler. Ayrıca, NATO'ya dahil olan müttefik kuvvetlerin, birlikte hareket edebilme kabiliyetinin son derece yüksek olduğunun görüldüğünü açıkladılar.

Denizde ve karada gidebilen LVTC zırhlı muhabere aracı.

Tanklar sahile çıkıyor.

Tüm Person-Kon Genel Başkanı

Hiçerimez, bütün memur ve emeklileri oy kullanmaya çağırdı

ANKARA (AA)

Tüm-Person-Kon Genel Başkanı Sakıp Hiçerimez, 14 Ekim günü seçim yapılacak tüm illerdeki memur ve emeklilerin sandık başına giderek oylarını kullanmalarını istedi.

Tüm-Person-Kon Başkanlık Divanı adına dün bir açıklama yapan Hiçerimez, dikta yanlısı bazı kişilerin seçimlere katılmama kampanyası sürdürdüğünü belirterek, "Günün zorluklarını hep birlikte yaşıyoruz. Bunlardan kurtulabilmeyi hep birlikte istiyoruz. Bunun tek koşulunun ise demokratik parlamenter rejime bağlı kalmak ve onun devamını sağlamak olduğuna inanıyoruz" dedi.

Üniversite kapısında...

E.Üniversitesi G.S.Fakültesi Müzik Bölümünde kontenjan açığı var

Üniversite ve yüksek okulların bir bölümünde, Üniversitelerarası Seçme Sınavı sonuçlarına göre, ön ve kesin kayıt işlemleri sürdürülüyor. Bu arada bazı yüksek öğrenim kurumlarında, gerekli kontenjanlar dolmadığı için yeniden ön ve kesin kayıtlara başlandı.

Ege Üniversitesine bağlı Güzel Sanatlar Fakültesinin Müzik Bölümünde kontenjan dolmadığı için yeniden ön kayıt açıldı.

Üniversitelerarası Seçme Sınavında 365 ya da daha yüksek toplam puan alan adaylar, Müzik Bölümüne ön kayıt yaptırabiliyorlar. Ön kayıtlarını, 10 Ekim Çarşamba günü çalışma saati bitimine kadar yaptıracak adaylar, 11 Ekim Perşembe günü yetenek sınavına alınacaklar.

Bu arada, Diyarbakır Üniversitesine bağlı Fen Fakültesi ile Zonguldak Devlet Mühendislik ve Mimarlık Akademisinde kesin kayıt süreleri uzatıldı. Her iki yüksek öğrenim kurumunda kesin kayıt işlemleri 12 Ekim Cuma günü akşamı sona eriyor.

İstanbul Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesinde ön kayıt işlemleri 13 Ekimde başlayacak ve 23 Ekimde sona erecek. Siyasal Bilgiler Fakültesine 450 ya da daha yukarı toplam puanı olan adaylar ön kayıt yaptırabilecekler.

açıkça — DOĞAN YURDAKUL

"Bağnazlık" ve "hoşgörü"

Örsan Öymen'in bugüne kadar MHP ve Türkeş konusunda yazdıklarını, anarşiyle mücadelesini bilenlerin kafasına haklı olarak bir sürü soru takılıyor.

Kendisi de bunu tahmin etmiş olacak ki, bu mülakattan sonra akla gelebilecek soruları alt alta sıralamış:

"—Ne o faşizme prim mi veriyorsun?

—Adamla mülakat yapıp savunma olanağı vererek faşizme alet mi oluyorsun?

—MHP mitinginin görkemli olduğundan sözetmişsin, acaba komandolardan mı korktun?

—Seni hedef tahtası yaptıkları için mi yıldın, teslimiyetçi oldun?

Bu soruları soranlara kızmadan önce, neden insanları böyle düşündürttüğünü görmeye çalışmak gerekir.

Kendisi de söylüyor: "Ecevit'le gittim, Demirel'le gittim kimse bir şey söylemedi, Türkeş'le gittim herkesin kaşları soru işaretine döndü."

Elbette soru işareti olur. Türkeş'in, MHP'nin ÜGD'nin cinayetlerde ne gibi rolü olduğunu bugüne kadar en fazla yazanların, belgeleyenlerin arasındasın. Okuyucuların bu soruları sana nasıl sormasın?

Öymen'in eleştirilere cevabı şu: "Bu bir gazeteciliktir. Bizim meslek zor meslek. Herkes kendi boyalarına, kendi tuvaline göre bir portre çizer ve sizi size benzettiğini sanır. . ."

Ama kendisi de eleştirenleri kendi boyasına göre boyamaktan geri kalmıyor: "Bağnazlar!"

Evet, gerçekten ortalıkta bir takım kafasız adamlar var. Her önüne gelene "faşist", "revizyonist", "oportünist" diye damgayı yapıştırıveriyorlar.

Bu tür bağnazların herkese böyle damgalar yapıştırması, Öymen'e durumun ciddiyetini hafifletme, şakaya vurma gerekçesi olmamalı.

Erzurum gezisini izleyen Hollandalı TV'ci de mi bağnaz? Adam, Türkeş'in konuşmasını duyar duymaz, kafasında bir çağrışım meydana geliyor: "Hitler de bunları söyleyerek gelmişti" diyor. Öymen gazeteci de, Hollandalı, gazeteci değil mi?

Bugüne kadar yabancı televizyonlarda, gazetelerde Türkeş, MHP ve komandolarla ilgili bir yığın röportaj, makale, haber çıktı. Bunların hiç birinin aklına Türkeş'e "sizin içinize sakın ola ajanlar sızmış olmasın?" diye sormak gelmedi. Öymen gazeteci de, onlar değil mi?

Buna Öymen ne derse desin, herkes "pas atmak" der. Türkeş'e şimdiye kadar bu konuda çok paslar atıldı. Hepsini avuta attı. Öymen'in gollük paslarını da avuta atması gibi. Çünkü Türkeş'in kendi yönettiği katillere, yakalandıktan sonra "delidir, MİT ajanıdır, CİA ajanıdır, solcuların ajanıdır" demesi herkese gına getirmiştir. Ona yeniden "sakın bu cinayetleri işleyenler sizin içinize sızan ajanlar olmasın" diye sormak gazetecilik olmaz. İstediği kadar verdiği cevapta, Amerika'ya, CİA'ya sövsün. Artık bu laflara "sahtekarlık" deyip geçiliyor. Önemli olan bu pasların aynı zamanda, çok sıkıştığı, kamuoyunda aklanabilmek için her çareye başvurduğu bir sırada atılmış olması. Öyle olunca, Öymen'in yaptığının, Ecevit benzeri bir "kuyudan adam çıkarma" olduğu şeklinde eleştiriler alması da doğaldır.

Herhangi bir katil insanlık düşmanı olduğunu gizleyebilmek için herhangi bir gazeteciye birlik, beraberlik, ilkbahar, çiçekler, aşk, güzellik üzerine mülakat verebilir.

Ama o mülakat, gazetecinin daha önce yayınlamış olduğu belgelerin gerçekliğini değiştirmez.

Bunun için Öymen, kendisini eleştiren okuyucularına "hoşgörüsü olmayan bağnazlar" diye kızmaktan vazgeçmeli.

Çünkü bunun adına hoşgörü değil, olsa olsa "mezhebi geniş olmak" denir.

TAM GÜN YASASI İLE İLGİLİ YÖNETMELİK ELEŞTİRİLDİ

Kimya Mühendisleri Odası: "Hekimle hasta arasına yine para sokuldu"

ANKARA (ÖZEL)

Kimya Mühendisleri Odası Başkanı Murat Gümrükçüoğlu, Tam Gün Yasası'ndaki aksaklıkları gidermek amacıyla çıkarılan yönetmeliği eleştirdi. Gümrükçüoğlu, yeni yönetmelikle Sağlık Bakanlığının geri bir adım attığını belirterek, hekimle hasta arasına parasal ilişkilerin yeniden sokulduğunu söyledi. Gümrükçüoğlu bu konuda şunları belirtti:

"Yasanın uygulama yönetmeliğindeki bazı aksaklıkların giderileceği savı ile aylardır 'hazırlığı' sürdürülen ve nihayet 1 Ekim 1979'da Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren yeni yönetmelikle, yasanın özünden, 'evde hasta bakımı' adı altında ödün verilmiş ve geri bir adım atılmıştır.

"Yönetmelikle çalışanlar arasındaki farklı uygulamaların bir ölçüde olsun giderileceği umulurken, uzman hekimlerin tazminatı büyük ölçüde yükseltilmiş ve hekimle hasta arasına tekrar parasal ilişkiler sokulmuştur.

"Bunun yanısıra sağlık alanında çalışan diğer yüksek öğrenimli personele (Kimya mühendisi, kimyager, biyolog, tıbbi teknolog, diyetisyen, fizikoterapist vb.) hizmet niteliği tazminatı yine verilmemiş, eşit işe eşit ücret gibi temel bir ilke göz ardı edilerek sağlık hizmetlerinin bir ekip hizmeti olduğu gerçeği unutulmuştur."

Hacettepe Üniversitesinin kitaplığına Resmi Gazeteden başka gazete gelmiyor

ANKARA (ÖZEL)

Türkiye'nin en büyük üniversitelerinden biri olan Hacettepe üniversitesi kütüphanesine günlük gazete alınmıyor. Kütüphane yetkililerinden öğrenildiğine göre kütüphaneye yalnızca Resmi Gazete geliyor.

Gerek öğretim üyeleri, gerek öğrenciler, hayat pahalılığının önemli boyutlara ulaştığı şu günlerde günlük gazete okuyamamanın önemli bir eksiklik olduğunu söylüyorlar ve üniversite kitaplığına günlük gazete alınmadığı için üniversite yönetimini eleştiriyorlar.

sanat★edebiyat

Kağıt sorunu hakkında Yayınevleri ne diyor?

Hazırlayan: M.Tütüncübaşı

1. Kağıt darlığı ve kağıt fiyatlarına yapılan sürekli zamlar yayıncılığımıza ne gibi olumsuzluklar getiriyor? Bu sorunun çözüm yolları sizce neler olabilir?

2. Yayınevinizin yeni mevsim çıkaracağı bellibaşlı sanat ve edebiyat kitapları hakkında bilgi verir misiniz?

MİLLİYET YAYINLARI

Ulvi Okar: "Okuyucu pahalılıktan şaşırmış durumda"

Aylardan beri süren kağıt sıkıntısı, yeni yayın döneminin başladığı bugünlerde yüksek düzeye çıkmış bulunuyor. Kağıt kıtlığı ve SEKA'nın ihtiyacı karşılayamayışı karaborsayı devamlı körüklüyor ve fiyatlar da "Altın Borsası" ile aşık atmaya başlıyor.

YAYINEVLERİNE ÖNCELİKLE VE UCUZ KAĞIT VERİLMELİ

Bugünkü durumda normal 'Yayko' yoluyla kağıt almak en az 3-4 ay beklemeye yol açtığı için yayıncılar el altından satılan kağıtları almaktadır. Bu pahalı kağıda, diğer masraflardaki yükselmeler de eklenince, kitap fiyatları hiç arzu edilmeyen yerlere kadar fırlamaktadır. Yayınevi ancak para kazanırsa yayını sürdürebilir. Bu pahalılaşma tabiidir ki satışları olumsuz yönde etkiliyor. Zaten gerçek kitap okuyucusu, gerçek kitapsever bir avuç kimse.. Bunlar da pahalılıktan şaşırmış, kitap alım sayılarını en alt düzeye indirmiş durumdalar. Önümüzdeki aylarda bu alım işinin daha yavaşlayacağından ürkmekteyiz. Bu sorunun çözümü bize göre, edebi değeri olan, kültür hizmeti yapan yayınları çıkaran yayınevlerine öncelikle ve ucuz fiyatlı kağıt vermektir. Haksız biçimde tahsis alıp, bütün kağıdını karaborsaya süren kimselerin sıkı izlenmesi sonucu binlerce ton kağıdın normal dağıtıma verilebileceğine inanıyoruz.

KAĞIT DARLIĞI PROGRAMI ÖNLÜYOR

Yeni mevsim için çeşitli ve önemli birçok kitabın yayın hakkı satın alınmıştır. Bu arada Türk yazarlarının en önemli isimleriyle de gerekli anlaşmalar imzalanmıştır. Ne var ki, kağıt darlığı gerçek bir program yapmamızı önlemektedir. Hangi kitapların hangi aylarda yayınlanabileceği, kağıt derdimizi hallettikten sonra kararlaşacaktır.

VARLIK YAYINLARI

Y.Nabi Nayır: "Ne olsa okurlar çekiyor zararını"

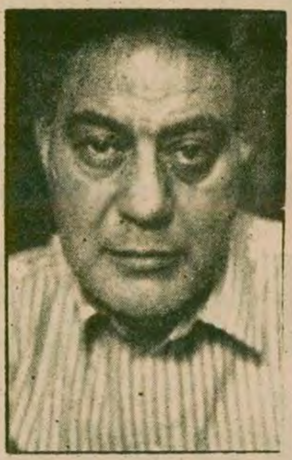

1. Kağıt darlığı ve fiyatların artışı elbette ki dergiler çıkaran ve kitaplar yayınlayanları çok sarsıyor. Ama elimizden ne gelir. SEKA'da bugün güç bir durumda bulunduğunu söylüyor. İster istemez bu yüksek fiyatlı kağıtları almak durumundayız. Hiç almamaktan iyidir. Ne olsa okurlar çekıyor zararını.

2. Yayınevimizin yeni yılda hangi kitapları çıkaracağını saptamış değiliz. Çok az yeni kitap çıkarabiliyoruz. Mevcudu kalmayan ve çok azalan kitaplarımızı yeniden basmayı elbette ki öne almak zorundayız.

MAY YAYINLARI

Mehmet Ali Yalçın: Gazete ve kitap kağıdı arasındaki fiyat farkı kaldırılmalıdır

Uluslararası İlişkiler Tarihi adlı yapıtın ilk üç cildini çıkarmış bulunuyoruz. Bu sezon diğer üç cildini de yayınlayacağız.

Türkçe-İngilizce büyük bir ansiklopedik sözlüğü de bu sezonda yayınlayacağız. Yapıtın dizgisi başlamıştır.

Baskısı biten ve bugüne dek kağıtsızlıktan basamadığımız 34 adet kitabın da sıra ile baskılarına geçmiş bulunmaktayız. Beş-altı ay içerisinde bu kitapları yayınlayacağımız umudundayız.

Elimizde hazır olarak bekleyen yeni baskıları yapılacak kitapların seçimini, kasım ayı sonuna kadar belirlemeye çalışacağız.

Tabii ki bütün bunlar kağıt durumuna bağlı...

Kağıt darlığı, süregelen bilinen bir gerçektir. Varolan koşullar ve bugünkü uygulamayla bu sorunun çözümlenmesi olanaksızdır.

KİTAP BASKI ADEDİNDEKİ DÜŞÜŞ

SEKA'nın ürünlerine yapılan en son zamdan 3'üncü hamur gazete ve kitap kağıdı etkilenmemiştir. Üretim yetersizliği ile kitap kağıdı-gazete kağıdı arasındaki büyük fiyat farkı, genelde karaborsayı doğurmakta, 3'üncü hamur kağıda karşı talebi artırmaktadır.

Gazetelerin iştahlı, aşırı kağıt talepleri karşısında SEKA, zor durumda bırakılmakta, mevcut kapasitesi ile isteklere cevap verememekte, ortaya geniş çapta ithalat zorunluluğu çıkmaktadır.

Kısaca özetlediğim bu nedenlerle, yayıncılar kağıt sıkıntısı çekmekte, artan diğer maliyet unsurları da buna eklenince yayınlarını kısma yoluna gitmektedir. Son yıllarda kitap başkı adetlerinin düşmesinin bellibaşlı nedeni de budur.

YAY-KO VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Kağıt Sorununun getirdiği olumsuzluklar sonucu biz yayıncılar olarak, "Yayıncılar Tüketim Kooperatifi"ni, kısa adı ile "Yay-Ko"yu kurduk. Seksen civarında üyemiz var. Hükümetin gösterdiği ilgi ve SEKA Genel Müdürlüğünün gösterdiği anlayışlı davranış sayesinde, arzu edilen biçimde olmasa bile, kısmen kağıt sağlayabiliyoruz denebilir. Ancak bu da yeterli bir çözüm getirmemiş, karaborsa elini yakamızdan çekmemiştir.

Sorunuzda belirttiğiniz çözüm yollarına gelince; öncelikle gazete kağıt fiyatlar ile kitap kağıt fiyatları arasındaki büyük fark kaldırılmalıdır. Böylece SEKA'dan isteklerin azalacağını umuyoruz. Fiyat farkından doğan aşırı kâr ortadan kalkınca talebin azalacağı doğaldır.

İkincisi; yayıncıya daha süratli bir tempo ile aralıksız kağıt verilmesidir.

YAYIN PROGRAMIMIZ

Yayın programımıza gelince; kısaca açıklayabileceğim hususlar şunlardır:

Sosyalist Kültür Ansiklopedisinin yabancılar bölümünü kapsayan ilk beş cildini tamamlamış bulunuyoruz. Türkiye ve Türklere ait ikinci bölümünü üç cilt halinde yayınlayacağız. Böylece Sosyalist Kültür Ansiklopedisi Şubat 1980'de 8 cilt halinde tamamlanmış olacaktır.

Sokrat/tan Butto/ya

TARİH BOYUNCA HAKSIZ DAVALAR

Hazırlayan: Necati GÜNGÖR

II

ATATÜRK NE DİYORDU?

Bilindiği gibi Nazım Hikmet olayının perde arkasındaki tertipçilerinden biri de Şükrü Kaya'dır. Kaya, o devrin İçişleri Bakanı. Nazım Hikmet'in başını yakmak için Fevzi Çakmak'la düzenledikleri bu oyunun, Atatürk de farkına varmıştır ve davanın düzmece olduğunu bilmektedir. Ne yazık ki, tam o günlerde Atatürk, kendisini ölüme sürükleyen hastalığından ötürü yatağa düşer ve bu konuyla ilgilenemez.

Atatürk'ün Nazım'a ve bu düzmece davanın tertipçisine karşı takındığı tavrı, yıllar sonra, Ali Fuat Cebesoy, Şale Köşkünde Çetin Altan'a şöyle anlatır:

O çocuğu Şükrü Kaya ziyan etmiştir. Mustafa Kemal bu yüzden çok sinirlenmiş ve üzülmüştü. Bir akşam Yalova dönüşü gemide, akşam yemeğinde sofrada Şükrü Kaya ile yan yana oturuyordum. Onunla bu konuyu konuşuyorduk. Mustafa Kemal birden Şükrü Kaya'ya:

"Ne konuşuyorsun orada be" diye bağırdı.

Atatürk'ün ilk defa olarak ciddi şekilde hastalanıp yatağa girdiği akşamdı o akşam. Biraz sonra beni yanına çağırıp, kulağıma:

"Çok sancım var, duramayacağım, sen benim yerime geç, ben yatacağım" dedi ve çekildi.

Caz çalıyordu. Ben arkadaşlara: Biz de çekilelim, onsuz eğlenceye devam etmek güzel değil, dedim. Böylece cazı durdurduk ve sofra dağıldı.

Ben Mustafa Kemal'den haber almak için kamarasının bulunduğu yere gittim. Sancısı olduğunu, doktorların kendisine iğne yaptıklarını söylediler. İçeriden konuşmamızı duymuş, beni yanına çağırttı.

"Fenayım, dedi, demincek o Şükrü Kaya'ya mahsus bağırdım. Çocuğu takmış parmağına, onunla uğraşıyor. Halbuki ben bilirim, mert oğlandır o. Gelmesi için haber gönderdim, gelmedi. Şükrü Kaya, Müşir'i de (Fevzi Çakmak) kandırmış, askerlerin arasına onun yazılarına benzer yazılar uydurup dağıtmışlar ve başını yakmaya çalışıyorlar oğlanın. Benim her şeyden haberim var."

Yazık ki Mustafa Kemal o geceden sonra bir daha yataktan kalkamadı ve bu bahsi biz de bir daha açmadık.

Mahkemenin kararı temyiz edilir. Ancak minareyi çalan kılıfını da hazırlamıştır elbet. Temyizin sonucunu da ozan A.Kadir şöyle anlatır:

"Sonradan kulağımıza bazı söylentiler geldi. Fevzi Çakmak sonuna kadar baskı yapmış Yargıtay'a, Nazım'ın cezası mutlaka onaylanacak, diye. Oysa Yargıtay'da çoğunluk, Nazım'ın hiç bir suçu olmadığı kanısındaymış. Ama en son gün, üyelerden biri, aklımda kaldığına göre İlyas Paşa, düşüncesini değiştirmiş. Nazım'ın 15 yıllık ağır hapis cezası böylece çoğunlukla onaylanmış."

Harp Okulu davasında Nazım Hikmet'in bir şanssızlığı da, mahkemenin tek hukukçu üyesi olan Kazım Yalman'ın sadistliğiydi. Ceza vermekten ve sanıklara dayak atmaktan zevk duyan Yalman'ı, Nazım Hikmet'in avukatlarından Saffet Nezihi Bölükbaşı şöyle anlatıyor:

"En yüksek kumanda katında verilmiş olan bir buyruğun yerine getirilmesinde bile askeri adli yargıcın insaflı olması halinde sanığı büsbütün mahvolmaktan koruyabilme olanağı vardır. Nazım Hikmet'in bir asker kişiyle görülmüş olması, en yüksek kumanda katını evhamlandırabilir. Bu evham onun hakkında Askeri Ceza Yasasının 94. maddesinin uygulanmasını bir önlem olarak düşündürmüş ve buyrulmasına da neden olmuş olabilir. Açık seçik yasaya aykırı olan böyle bir buyruğa karşı gelmeyecek olan bir askeri mahkemenin adli hakimi, bu yakıştırma kanun maddesindeki cezanın en aşağı miktarını pekala uygulayabilirdi. Böyle olsaydı Nazım Hikmet'e 5 yıllık bir ceza verilecekti. Oysa beş yıl yerine on beş yıl verilmiş olması, mahkeme kurulundaki kıta subaylarının değil, elinde kitap bulunan askeri adli hakimin marifetidir.

"Nitekim benim daha sonraki bazı izlenimlerim ve duyduklarım, Nazım Hikmet'i yargılayan kuruldaki askeri adli hakim Kazım Yalman'ın sadizmini kanıtlayacak niteliktedir.

"İkinci Dünya Savaşında bizim kuşaktan olanları askere aldılar. Ben de 1941'den 43'e kadar Askeri Yargıtay'da raportör olarak askerlik görevimi yaptım. Kazım Yalman o sıralarda Ankara'da kurulan ve casusluk, hıyanet gibi ağır askeri suçlara bakan 2 numaralı Garnizon Mahkamesine hakim olarak atanmış, bu mahkemede korkunç isim yapmıştı. Kıyasıya verdiği cezalar bir yana, duruşma sırasında eğer bir sanığa kızarsa duruşmayı tatil edip kürsüden iner, onu döver, tekrar kürsüye çıkıp yeniden duruşmayı açarmış. Bunu görmedim duydum. Fakat gördüğüm kararları gerçekten korkunçtu..."

Avukat Saffet Nezihi Bölükbaşı, Askeri Yargıtay'daki raportörlüğü sırasında, Nazım'ın mahkumiyetinin Fevzi Çakmak'ın buyruğuyla onandığını da saptamıştır. Bölükbaşı'ndan öğrendiğimize göre, kararı inceleyen Askeri Yargıtay'da, Mareşalin açık buyruğuna rağmen bir üye, Albay Zeki Eyüboğlu, onamanın, askeri adliyenin yüzünde kıyamete kadar bir leke olarak kalacağını öne sürerek, ceza kararının bozulmasını istemiştir. Ne ki, Mareşal Fevzi Çakmak'ın buyruğuna bir oy eksikliğiyle uymayı bile göze alamayan Yargıtay Birinci Başkanı, Eyüboğlu'nu kuruldan atarak hükmün oybirliği ile onanmasını sağlamıştır!

Devrin egemenleri bununla da yetinmemişlerdir, Nazım'a kötülük etmek yolunda... Hemen arkasından bir de donanmayı isyan ettirme suçu uydurulmuştur. Hem de aynı mantıksızlık, aynı tutarsızlık, hukuk ve yasa kurallarına aykırılık içinde; tanıksız, kanıtsız, ikrarsız olarak ikinci kez yargılayıp yirmi yıl daha yüklemişlerdir Nazım'a... Avukat Mehmet Ali Sebük'ün dediği gibi, eğer yakıştırdıkları suçların karşılığı ölüm olsaydı, önyargılı mahkemeler, gözlerini bile kırpmadan ölüm cezası verebilirlerdi. Çünkü amaç Nazım'ın varlığını ortadan kaldırmaktı! Yine Sebük'ün bir saptamasına göre, Nazım Hikmet'e toplam 28 yıl hapislik cezası verilmiştir; O 1963'te öldüğüne göre eğer 28 yılı bitirmek zorunda kalsaydı ömrü yetmeyecek, ancak ölüsü çıkacaktı dışarı mahpus damından...

Türkiye kamuoyunda çok iyi bilinen Nazım Hikmet davalarından bu ikincisinin ayrıntısına girmeyi gerekli bulmuyoruz. Zaten Harp Okulu davasındakinin tıpatıp aynısı olan yalan ve iftiralarla yüklenmiştir bu ceza ona! Nazım Hikmet, donanmaya mensup bir assubay ile ilişki kurar ve ona der ki, donanmadaki yoksul askerlerin adreslerini gönder, onlara para göndereceğim... Bu konuşmasının Tanrıdan başka tanığı yoktur. İlk soruşturmada bu ifadeyi veren assubay, mahkeme önünde, baskı sonucu böyle söylemek zorunda kaldığını, bu sözlerin gerçek olmadığını iddia eder. Eder ama, kararını çok önceden vermiş olan mahkeme "Vatanın ve milletin yüksek menfaatleri ve de ordunun selameti için" yüksek yerlerden aldığı buyruğu uygulamakta sakınca görmezler. Ve bu uğurda ne sanığa, ne de avukatlara en küçük bir savunma olanağı tanımazlar. Karar önceden verildiğine göre, savunmanın ne anlamı var? Ayrıca her iki mahkeme de kamuoyundan gizlenmiştir. Duruşmalara, görevliler dışında hiç kimse alınmamış, kamuoyuna bilgi sızdırılmamıştır. Oysa gerek Dreyfüs, gerekse Hitler'in gölgesi altındaki Dimitrof davalarında, yargılamalar kamuoyuna, basına açık olarak yapılmıştır. Bu davalar, hiç değilse görünüş olarak hukuka uydurulmaya çalışılmıştır; oysa Nazım'ı ortadan kaldırmayı tasarlayan çağdışı kafalar bu kadarcık bir kuralı bile yerine getirmek gereğini duymadan, cellat satırını saklamaya bile gerek görmeden, böylesine kendilerine güven içinde, saldırıya geçmişlerdir.

YARIN: Nazım'a karşı CHP ve DP

7den 70e spor... 7den 70e spor...

Milli Takımlar Başantrenörü Malta maçı öncesi sıkıntı içinde...

Kiraz: "Milli Takımı nasıl oluşturacağım?!.."

Sabri Kiraz'ı futbolumuzun istikrarsızlığı düşündürüyor.

Izzet Sefa

- Kiraz'a göre, topla çok oynamak kollektif olmamak, futbolumuzun esas hastalığı
- Kulüplerin ortaya koyduğu istikrarsız futbol, Milli Takımda kendini gösteriyor

1979-1980 sezonu başlayalı tam yedi hafta oldu. Öyle bir yedi haftaki "Şu takım veya şu takımlar genel olarak iyi oynuyor, istikrarlı oynuyor" diye kesin bir genel değerlendirme yapmak mümkün olamıyor. Çünkü lig takımlarında en fazla dengesizlik bu haftalarda kendisini gösterdi.

Bir zamanların "büyük" diye anılan takımları bir türlü yerleşmiş bir kadro ile maçlara çıkamıyorlar. Ard arda çıkardıkları oyunlar bir önceki maçlarını aratıyor!..

Anadolu takımları eskisi gibi "amaaan boş ver o takımı" diye geçiştirilmiyorlar. Zaman zaman parlak sonuçlar alıyorlar. Ancak istikrarsızlık onlar için de geçerli. Beşiktaş'ı, Galatasaray'ı, Fenerbahçe'yi, İstanbul'da gelip yeniyorlar, (eskiden bu çok zordu.) Ama ardından kendi sahalarında daha az güçlü takımlarla yaptıkları karşılaşmalarda hem kötü oynuyorlar hemde yeniliyorlar...

Futbolumuzdaki bu iniş, çıkışlar ister istemez Milli Takıma da yansıyor. Avrupa Uluslar Kupasında, Malta ile yapacağımız karşılaşmaya çok az bir süre kalmasına rağmen Milli Takımlar, Başantrenörü Milli Takım aday kadrosunu tespit etmekte güçlük çekiyor. Tespit edebildiği isimlerden de, pek memnun değil.

Sabri Kiraz bu konuda şunları söylüyor:

"Göreve geldiğimizde, futbolumuzdaki istikrarsızlığın, topla çok oynama, bireysel çaba, yardımlaşmadan uzak kalma, kısacası kollektivizmin olmaması şeklinde ortaya çıktığını tespit ediyorduk.

Doğal olarak, şu anda kulüplerdeki istikrarsızlık Milli Takıma içinde de kendisini gösterecektir. Bunu ortadan kaldırabilmek için kulüplerimizden patlama beklerdik. Ancak transfer ayında ve onu takip eden haftaların akışı içinde beklediğimizi göremedik. Aksine bir gerileme var..."

Kulüplerin tabana yöneleceklerine, transferlere yöneldiklerini belirten Kiraz, bunun kulüplere ve futbolumuza bir yarar getirmediğini söyledi. Kiraz, ayrıca bu istikrarsızlığı kısmen de olsa bölgesel çalışmalara yönelerek yıkacaklarını ileri sürdü.

A Milli Takımı aday, kadrosunu bölgesel çalışmaları esas alarak tespit edeceklerini ifade eden Milli Takım Antrenörü Kiraz, "Bu çalışmalara form durumu en yüksek olan futbolcular çağırılmaktadır. Bu futbolcuların son durumları gözden geçirilerek aday kadro belirlenecektir" dedi.

Kiraz bu tip çalışma yönteminin "hem genç hem amatör hem de A Milli takımına yarar getireceğini" söyledi ve "Kulüplerin yapamadıklarını, bölgesel çalışmalarda biz yapmaya çalışıyoruz" dedi.

Tüzün: "Fenerbahçe maçına her hangi bir lig karşılaşması gözüyle bakıyoruz"

★ Tüzün: "Son haftalarda kaybedilen puanlar, kötü oynadığımız anlamına gelmez"

Beşiktaş Fenerbahçe maçı hazırlıklarını sıkı bir şekilde sürdürüyor.

★ "Yenilgilerin yükü tümüyle şu veya bu futbolcuya yüklenemez. Ben şahsen Rasim'den ve Bora'dan memnunum"

★ "Rasim'in Fenerbahçe maçında oynatılmayacağı konusunda ne benim, ne de yönetim kurulunun bir haberi var"

İSTANBUL

Beşiktaş Teknik Direktörü Serpil Hamdi Tüzün Fenerbahçe ile yapacakları karşılaşma için "Bu maçın bizim için olağanüstü bir yanı, özel bir önemi yok. İçeride oynayacağımız herhangi bir lig karşılaşması gözüyle bakıyor ve öyle hazırlanıyoruz.

Beşiktaş Teknik Direktörü son iki hafta üst üste alınan iki yenilgi ile ilgili olarak da "Geçen ay üst üste kazandığımız üç karşılaşmada fevkalade oynadık, kaybettiğimiz son iki maçta kötü oynadık şeklinde bir görüşe kesinlikle katılmıyorum. Biz kazandığımız maçlarda da, kaybettiğimiz maçlarda da hemen hemen aynı futbolu oynadık. Galip geldiğimizde belki biraz daha az gol kaçırdık. Mağlup olduğumuzda da top rakipteyken biraz daha fazla hata yaptık. Ama yenilgilerin yükü tümüyle şu veya bu futbolcuya yüklenemez.

Ben şahsen Rasim'den de Bora'dan da çok memnunum. Kesinlikle söyleyeyim ki her ikisi de iyi niyetli ve çalışkan arkadaşlardır".

Tüzün ayrıca bir soru üzerine "Rasim'in bu hafta oynatılmayacağı konusunda ne benim ne de yönetim kurulunun bir kararı vardır. Basında bu konuda çıkan haberler doğru değildir."

Adapazarı-Bursa etabını Sovyet Pikkus Avo kazandı

BURSA (AA)

Cumhurbaşkanlığı 15. Uluslararası Türkiye Bisiklek Turunun 170 kilometrelik Adapazarı Bursa etabını Sovyet Pikkus Avo kazandı.

Adapazarı Bursa etabında Muhafızgücü'nden Tevfik Erdoğan 16. Hasan Can ise 18. oldu.

Türkiye Bisiklet Turu'nun takım klasmanında Sovyetler Birliği birinciliği korurken bu ekibi Çekoslovakya ve Bulgaristan izlemektedir.

Etap ferdi klasmanında 4.35.4 ile Pikkus Avo birinci, 4.40.19 ile Pribıl Sergei Sovyet ikinci, Venel'in Hubenov (Bulgar) üçüncü, Jiri Bohaç (Çek) dördüncü, Mikhall (Sovyet) beşinci durumda bulunuyor.

Iki bisikletçiye doping yaptıkları için birer yıl yarışlardan men cezası verildi

ANKARA (THA)

13-14 Nisan 1979 günlerinde İzmir'de yapılan Orhan Suda-Bisiklet yarışlarında doping maddeleri kullandıkları anlaşılan bisikletçi Nurettin Kirpiksiz ile Tuncay Kürkçü'ye Beden Terbiyesi Merkez Ceza Kurulunca birer yıl yarışlara katılmama cezası verildi.

Tamamlanmadan, yıkımına başlandı

ESKİŞEHİR (THA)

Eskişehir'de yapımına 10 milyon lira harcanan Kapalı Yüzme Havuzu, tamamlanamadan, yıkımına başlandı.

İlgililer yıkımına başlanan Yüzme Havuzu ile ilgili olarak şunları söylediler: "Kapalı Yüzme Havuzunun inşaatına dört yıl önce başlandı. Birkaç kez müteahhit değiştirildi. Son olarak bir proje hatası yüzünden, havuzun bir bölümü yıkılacak, bu nedenle tamamlama çalışmalarının en az üç-dört ay gecikeceğini sanıyoruz."

Milli takımımız güçlü elemanı Yasil Aleksandiridis bir maçında..

Avrupa 1. Liginde 2. karşılaşmamız

Masa Tenisi Milli Takımımız bugün Yunanistan ile karşılaşıyor

ANKARA

Masa Tenisi Milli Takımımız Avrupa 1. liginde ikinci karşılaşmasını bugün Yunanistan Masa Tenisi Milli Takımı ile yapıyor.

Altunizade Spor Salonunda yapılacak olan karşılaşma saat 18.00'de başlayacak.

Yunanistan karşısında Masa Tenisi Milli Takımımızı Oktay Çimen, Vasil Aleksandiridis ve Kadriye Poyrazoğlu temsil edecek.

Sivas Kapalı Yüzme Havuzu inşaatı yarım kaldı

İnşaatı yarım kalan Sivas Kapalı Yüzme Havuzu..

SİVAS (THA)

Geçen yıl yapımı başlayan Sivas Kapalı Yüzme Havuzu inşaatı müteahhit firmanın işi bırakması nedeniyle yarıda kaldı.

Havuz inşaatı 32 milyon liraya tekrar ihale edildi. Beden Terbiyesi Bölge Müdürü Korkmaz Yıldırım "Bir yıl bekledikten sonra havuz nihayet ihale edildi. Sivas bir kapalı yüzme havuzuna kavuşacak" şeklinde konuştu.

İhaleyi alan firma ise malzeme bulunduğu müddetçe inşaatın süratle devam ettirileceğini söyledi.

★

Carytal Palace ilk yenilgisini aldı

LONDRA (AA)

Yıllar sonra ilk kez bu yıl, birinci lige çıktıktan sonra hiç yenilgi yüzü görmeyen Crytal Palace, ilk yenilgisini aldı ve Southampton ile yaptığı karşılaşmayı 4-1 kaybetti.

Southampton bu galibiyetiyle Manchester United ve Nottingham Forest'in arkasından ligde üçüncülüğe yükseldi.

Bu yıl lige iyi giremeyen Liverpool ise, Bolton ile 1-1 berabere kaldı.

Mahkeme Heyetine...

(Baştarafı 1. sayfada)

[illegible] öldürülen MHP'li Hüs[illegible]i Tepe ile birlikte İş [illegible]ankası Ziverbey Kayış[illegible]ğ şubesini silah zoruy[illegible] soyarak 45.000 lirayı [illegible]sp eden Erdem Kara[illegible]ç, dün yapılan duruş[illegible]ada, çelişkili ifade ver[illegible]ğini belirttiği tanıkl[illegible]n [illegible]niden dinlenmesini is[illegible]di. Mahkeme heyeti ise [illegible]ayın aydınlandığını, ta[illegible]kların tekrar dinlenil[illegible]esine gerek olmadığını [illegible]elirtti.

Ülkücu komando Er[illegible]em Karakoç bunun ü[illegible]erine "Taraflı davranı[illegible]orsunuz. Mahkemenizi [illegible]ddediyorum. Neden ta[illegible]ıkları dinlemiyor su[illegible]uz?" şeklinde konuştu. [illegible]anık Karakoç, Yargıç'[illegible] "Mahkeme Heyetinin [illegible]epsini mi reddediyor[illegible]un" şeklindeki sorusu[illegible]a "Evet, heyetin tümü[illegible]ü reddediyorum" ceva[illegible]ını verdi. Mahkeme He[illegible]eti sanığın mahkemeyi [illegible]ed istemini, Sıkıyönetim döneminde bulunulduğu için ve red istemi belirli nedenlere dayanmadığı için kabul etmedi.

Daha sonra savunmasını yapan Erdem Karakoç suçsuz olduğunu olayla bir ilişkisinin olmadığını, "polisin her işlenen suça bir ülkücü sanık bulduğunu" ileri sürdü.

Karar için gizli görüşmeye çekilen Mahkeme Heyeti, sanık Erdem Karakoç'u Hüsnü Tepe ile birlikte bankayı soyduğunun anlaşıldığını belirterek, 20 yıl ağır hapis cezasına mahkûm etti.

Sanık komando kararın açıklanmasından sonra Mahkeme Heyetine "Ecevit'in uşakları komünistler" diye bağırarak hakarette bulundu. Güvenlik görevlileri sanığın ağzını kapatarak salondan dışarıya çıkardı.

Aynı davada suça iştirak ettiği iddiası ile yargılanan İlyas Kazancı ise delil yetersizliğinden beraat etti.

Korutürk, 'Vecdi İlhan' la görüştü

ANKARA (ÖZEL) Cumhurbaşkanı Fahri [illegible]orutürk, yeni İçişleri [illegible]akanı Vecdi İlhan'ı dün [illegible]abah Cumhurbaşkanlığı [illegible]öşkünde kabul etti.

Hasan Fehmi Güneş'[illegible]n istifası ile boşalan [illegible]çişleri Bakanlığına ge[illegible]irilen Vecdi İlhan'ın zi[illegible]aretiyle ilgili açıklama[illegible]ında Korutürk, Bakan[illegible]a ilk resmi temaslarını [illegible]apacaklarını belirtti. [illegible]orutürk daha sonra, 'Bildiğiniz gibi günün [illegible]orunu olan seçimler[illegible]len başlayarak, diğer [illegible]çişleri genel hizmetle[illegible]i üzerinde fikir alışveri[illegible]inde bulunacağız" dedi.

İçişleri Bakanı Vecdi [illegible]lhan, Cumhurbaşkanı [illegible]ahri Korutürk'le görüş[illegible]mesinden sonra yaptığı [illegible]açıklamada, Cumhurbaş[illegible]kanına seçim güvenliği ile [illegible]lgili bilgi verdiğini ve [illegible]bazı direktifler aldığını [illegible]belirterek, bu direktifler [illegible]uyarınca tedbir alınaca[illegible]ğını söyledi. İlhan, "Vatandaş rahatça ve hiç bir baskı altında kalmadan oyunu kullanacaktır" dedi.

İlhan, gazetecilerin 'Anarşiye karşı ne gibi tedbirler alınacak' sorusunu, "Göreve dün başladım. Bu konuda Jandarma Genel Komutanlığında bir iki brifing yapıldı" şeklinde cevapladı.

KAYIP— Nüfus hüviyet cüzdanımı kaybettim. Hükümsüzdür.

Mehmet İLKAN

CHP'liler...

(Baştarafı 1. sayfada)

Hayrabolulu Mehmet Gerçek, sorularımızı kısaca, "Oy tahmininden hiç anlamam, Ecevit'i göreyim, reyimi vereceğim " diye cevapladı.

Gaziantepli Mehmet Hanefi İlçin ise, "Hayat pahalılığı çok fazla, Ecevit halkı kazanmak istiyorsa önce bununla mücadele etmeli " dedi.

"Seçimlerden sonra en önemli meselenin MHP' nin üzerine gidilmesi" olduğunu söyleyen Nur Ali Boz, "İnsanlar sokakta gezemez, pencereye çıkamaz hale geldi. CHP'nin en büyük hatası, anarşinin üzerine yeterince gitmemesi" dedi.

Mahide Özdeyiş'den ise, "Ecevit, aracıları, tefecileri kaldırsın yeter, fazla birşey istemiyoruz. Karaborsadan be_dik " cevabını aldık.

Gülsüm Bakır, "Zamlar neyse de bari karaborsa olmasa, bizden fedakarlık istiyor ama, önce haksız kazançlara engel olsun " dedi.

İbrahim Devşiren, "Ecevit'in en önemli hatası MHP'nin üzerine yeterince gitmemesi, cinayetlerin hesabını sormaması. İnşallah seçimlerden sonra bunu yapar " diyerek, umudunu henüz yitirmediğini vurguladı.

Konuştuklarımız, seçimlerden sonraki hükümet olasılıkları hakkında fikir belirtmek istemediler. Ama çoğunun birleştiği nokta, anarşinin bir an önce önlenmesi ve karaborsacılığa, tefeciliğe son verilmesi oldu.

4,5 milyon kişi...

(Baştarafı 1. sayfada)

gilere göre, yaklaşık 30 bin baş hayvan kesimsiz olarak üç ay boyunca Sovyetler Birliğine ihraç edilecektir.

TÜRKİYE'DEKİ AİLELERİN YARISI ÜÇ AY BOYUNCA ET YEMİYECEK

Sovyetler Birliğine gidecek 7 bin ton canlı hayvan, yaklaşık 4 milyon 200 bin kilo kemiksiz et tutmaktadır. Türkiye'de kişi başına günde 10 gram et tüketiliyor. Bu da Türkiye'deki 4,5 milyon kişinin üç ay boyunca hiç et yiyememesine neden olacak.

Öte yandan, Sovyetler Birliği'ne canlı, kesimsiz hayvan ihracatı başlarken İstanbul'daki 9 Et Balık Kurumu Satış Mağazası ile 48 bayiye günde ortalama, ancak 300 kilo et verilebilmekte. İhracat yüzünden düşen et üretimi nedeniyle İstanbul'luların, daha üç ay boyunca yeterince et alamıyacakları belirtildi.

TİKP Bingöl' de MHP' ye karşı MSP adayını destekliyor

BİNGÖL (ÖZEL) Bingöl Belediye Başkanlığı seçimlerine katılan dört adaydan ikisinin adaylığı, Yüksek Seçim Kurulu tarafından iptal edilince, seçime sadece MSP ve MHP adayları katılabilecek. Adaylıkları, zamanında yaptırmadıkları için iptal edilen Faik Ertuğrul'un bağımsız, Ahmet Kasımoğlu'nun ise başını Apocuların çektiği bazı grupların adayı olduğu öğrenildi.

21 Ekim tarihinde yapılacak belediye başkanlığı seçimlerine katılacak MSP'den Rıza Bazengir'in seçilme şansının, MHP adayı Hilmi Elçi'den daha kuvvetli olduğu bildirildi. Bunun nedeninin, Bingöl halkının MHP'den kurtulma isteği olduğu belirtildi.

Öte yandan, Türkiye İşçi Köylü Partisi Bingöl İl Örgütü yaptığı açıklamada, Bingöl'de MHP belasının tecrit edilmesi ve birlik, barış ve huzurun sağlanması için bütün Bingöl halkının MHP'ye karşı birleşmesi gerektiğini belirtti ve "Anarşi mihraklarına karşı Rıza Bazengir'in desteklenmesi ve birliğin sağlanması önemli bir görevdir" dedi.

KAYIP—Kozan ilçesinden aldığım hüviyetimi kaybettim. Geçersizdir.

Mustafa SELAM

Sendikalar...

(Baştarafı 1. sayfada)

çıktılar.

Türkeş'in 'gönül seferberliği' adı altında öne sürdüğü ve iktidara geldikleri takdirde uygulayacaklarını açıkladığı ücretlerin dondurulması konusunda, Maden Federasyonu Genel Başkanı Kemal Özer şöyle konuştu:

"Fiyatların dondurulması daima istenmiş, ancak dünyanın hiç bir yerinde de uygulanmamıştır. Çalışan herkes daima hayat şartlarını ileri götürmek ister. Türkeş'inki faşist bir görüştür."

HARB—İŞ

Harb-İş Sendikasından İkinci Başkan Remzi Durukan, aynı konuda, "Bu öneri Türkeş veya kimden gelirse gelsin, istikrar gelmediği müddetçe böyle birşey olamaz" dedi. Durukan, "Hayat şartlarının yüzde 40 arttığı şartlarda, ücret dondurulması olacak şey değil. Fiyatlar dondurulursa huzursuzluk olur, böyle birşey olursa kıyamet kopar" şeklinde konuştu.

Türk Harb-İş İstanbul Şube Başkanı Ali Osman Albayrak:

"Demokratik düzen içinde kimsenin gücü ücretleri dondurmaya yetmez. Başka bir düzenin gelmesine ise Türk işçi hareketi asla müsaade etmeyecektir. Bunun herkes tarafından bilinmesi lazımdır."

DYF—İŞ VE SAĞLIK —İŞ

Türk-İş'e bağlı DYF-İş Genel Sekreteri de böyle bir talep öne sürmenin hiç bir manası olmadığını belirtirken, Sağlık-İş yöneticilerinden Yılmaz Uçar, "Önce fiyatlar dondurulsun, sonra ücretleri düşünelim" dedi. Uçar ayrıca, "Gelecekte yeni bir hükümet görünüyor, ancak ücretleri dondurmaya kimsenin gücü yetmeyecektir" şeklinde konuştu.

OLEYİS

Bu arada DİSK'e bağlı Oleyis adına Genel Sekreter Tahir Güner, bir açıklama yaparak, Türkeş'in konuşmasını şiddetle eleştirdi. Güner açıklamasında şu görüşlere yer verdi: "Son zamanlarda sermaye sınıfının karanlık odakları ücretlerin dondurulması tezini işliyorlar. Enflasyonun nedenini işçi ücretlerine bağlamaya çalışan sağcılar, iktidar olma şansını elde ederlerse, bunu uygulamaktan kaçınmayacaklardır. Türkeş bu demeci vermekle, işçi konfederasyonu olarak kurduğu MİSK'in sarılığını da dile getirmiştir. Bu tip demeçler işçi sınıfına kimlere karşı olması, kimlerden yana ağırlığını koyması konusunda rehber olmaktadır."

TEK GIDA-İŞ

Tek Gıda-İş Teşkilatlanma Genel Sekreteri Orhan Balta;

"Ücretlerin dondurulmasına Türkeş değil, hiç kimsenin gücü yetmez. Toplusözleşme düzeninin kazanıldığı bugünkü şartlardan geriye adım atmak mümkün değildir."

ÇİMSE-İŞ

Çimse-İş İstanbul Şube Başkanı Hüseyin Akkaya:

"Bugün ülkenin içinde bulunduğu şartlar altında, ücretler dondurulamaz. Kaldı ki, bu konuda IMF'nin de talepleri oldu. Hiç kimse bunu gerçekleştirmeye cesaret edemez."

TÜRKİYE GENEL-İŞ

Türkiye Genel-İş Sendikası Genel Başkanı Hüseyin Pala:

"Türkeş, ne zaman faşizmi getirirse o zaman ücretleri de dondurur. O, önce vergi yasalarının çıkmasına, vurgunculuğu ve fiyatların artmasına karşı mebuslarını meclise yollasın."

TEZ BÜRO-İŞ

Tez Büro-İş Sendikası 1 Nolu Şube Başkanı Nurettin Sarıpolat:

"Alparslan Türkeş de kim oluyor? Biz, kim söylerse söylesin, ücretlerin dondurulmasına kesin olarak karşıyız."

DİSK'İN GÖRÜŞÜ

Öte yandan DİSK Genel Başkan Vekili Rıza Güven, önceki gün yaptığı açıklamada:

"Seçim konuşmaları sırasında ücretlerin dondurulmasını açıkça isteyen Türkeş, böylece emeğe ne kadar düşman, emperyalizme ne kadar bağımlı olduğunu gösterirken, aynı zamanda Türkiye'de faşist hareketin işçi sınıfına yönelik hedeflerini de ortaya koymuştur."

Yol-İş ara rejime karşı çıktı

ANKARA (ÖZEL) Türk-İş'e bağlı Yol-İş Federasyonu üyesi Ankara Yol-İş Sendikası Ankara'da başlayan eğitim seminerini açan Genel Başkan Recai Emre, ara rejimi eleştirdi ve şöyle konuştu:

"Bazı çevrelerce açıklanan, açıkça desteklenmeye başlanan bu olay doğrudan doğruya işçi ve emekçilere yönelecek saldırıların haberini şimdiden vermektedir. Böyle bir ara rejim dönemini 12 Mart'ta yaşadık. İşçi sınıfımızın bir daha aynı oyuna geleceğini sananlar en büyük yanılgı içindedirler. İşçiler, faşizm tezgahlarının alabildiğince arttığı bugünlerde, örgütlenmeye yönelik saldırıları cesaretle göğüsleyeceklerdir.

Emre ayrıca Türk-İş yönetiminin de böyle bir hükümetten yana olduğunu savunarak bu tutumu eleştirdi.

Türk-İş'e bağlı Yol-İş Federasyonunun üyesi YSE-İş Sendikası Genel Başkanı İsmet Acar, önceki gün AP adına konuşan Turgut Toker'in sendikayla ilgili sözlerini eleştirdi. Toker'in, YSE-İş'in CHP desteğiyle kurulduğu ve bu dönemde 7 bin işçinin işten atıldığı şeklindeki sözlerine karşı çıkan Acar şöyle konuştu:

"Sendikamız uzun yıllar boyunca verilen mücadeleyle kuruldu. Sendikamızın kuruluşuna yön veren etkenler işçilerin gerçek sendika özlemleridir. Sendikanın her kademedeki yöneticileri dil, din, ırk, siyasi düşünce ayırımı gözetmez."

Acar ayrıca, MC dönemlerinde işe alınanların da haklarını savunduklarını belirterek, AP'nin bu tür konuşmalarının sebebinin sendikaların 14 Ekim seçimlerinde CHP'yi destekleme kararı olduğunu söyledi.

Çalıntı...

(Baştarafı 1. sayfada)

araştırma sonucu otomobilin bir ay önce Manisa'nın Turgutlu kazasından çalındığı belirlendi. Çalıntı otomobil Turgutlu'ya getirilerek sahibi Ali Akkaya'ya teslim edildi. Turgutlu'ya getirilen Galip Şen'in verdiği ifadelerin değerlendirildiği belirtildi.

Şen'in soruşturması sırasında, kendisine yardımcı olan ve olaylara karışan bazı MHP'lilerin isimlerini verdiği öğrenildi. Şen'in ifadesinde kendilerine yataklık yaptığını belirttiği Manisa Ziraat Okulu öğrencisi Kazım Akkoyun'un da aranmasına başlandı.

Alınan bilgiye göre, sözkonusu otomobilin bazı soygun olaylarında kullanıldığı ihtimalinin güç kazandığı, soruşturmanın bu yönden de derinleştirildiği bildiriliyor.

Olaylarla ilgili olarak dört kişinin daha arandığı belirtildi.

Olayla ilgili olarak bilgisine başvurduğumuz Kula Cumhuriyet Savcı Yardımcılarından Necati Çakmak olayı doğruladı.

Alacakaptan'ın...

(Baştarafı 1. sayfada)

le dün bir açıklamada bulundu. Açıklama şöyle:

"İçişleri Bakanlığına yapılan yeni atama ile ilgili olarak basında çeşitli haber ve yorumların yer aldığı görülmektedir:

"Konunun aslı şöyledir:

"Sayın Cumhurbaşkanı atamaya ilişkin yetkisini kullanırken, 14 Ekim seçimlerinin genel seçim havası içine girmiş olması nedeniyle, Anayasanın 109. maddesinin 1. fıkrası hükmünün ruhuna uygun bir davranış içinde hareket etmeye dikkat ve özen göstermişlerdir.

"Atama konusunda 12 Mart olayı ile bağlantı kurularak yapılan yorumlar, Sayın Cumhurbaşkanının düşüncelerini yansıtmamaktadır."

CHP'nin...

(Baştarafı 1. sayfada)

yerlerde, 'seçimi boykot' kampanyalarına girişmeleri, sol görünseler de sağdan buyruk aldıklarını veya sağdan buyruk alan kışkırtıcı ajanların oyunlarına geldiklerini kanıtlamaktadır. Türk halkı bütün bu oyunları siyasal bilinciyle aşacaktır. Ulusal birliğini pekiştirirken, demokrasiyi de güçlendirecektir."

Ecevit daha sonra şöyle devam etti :

"Doğu ve Güneydoğu Anadolu, geniş dışpazarların eşiğindedir. Bu yörelerimizin geniş ekonomik olanakları devlet ve halk dayanışmasıyla ve işbirliğiyle değerlendirilerek, bölge ülkelerinin birçok gereksinmeleri Doğu ve Güneydoğu Anadolu'dan karşılanabilecektir. Bunun için gerekli sanayiler buralarda yoğunlaştırılacaktır. Böylece hem Doğu ve Güneydoğu Anadolu halkının geçim düzeyi yükselecek, hem de devletin döviz geliri artacaktır.

Bu yönde olumlu gelişmelerin şimdiden sağlanmaya başladığını söyleyen Ecevit şöyle konuştu:

"AP Genel Başkanı bizim tutumumuzla, 'Devlet celeplik mi yapacak?' diye alay ediyor.

"Cephe hükümetlerinin bıraktığı ağır dış borç yükü altından devletimizi kurtarmak ve halkımızı refah yoluna çıkarmak için devlet, gerekiyorsa, elbette celeplik de yapacaktır."

ERZURUM MİTİNGİ İPTAL EDİLDİ

Öte yandan, Bülent Ecevit'in Kars'tan sonra yapması beklenen Erzurum gezisi iptal edildi. CHP Genel Merkezi gezinin iptal gerekçesi olarak, hava muhalefetini gösterdi.

THA'nın bildirdiğine göre, CHP Genel Merkezinden bir yetkili dün bu konuda şu açıklamayı yaptı:

"Bugün sabah Erzurum'a gidecek olan uçak saat 7'de kalkacakken 9'da havalandı. Böylece Erzurum'a iki saat geç vardı. Erzurum'da yapılacak konuşma Kars mitinginden sonra olduğu için de hava kararmış olacak. Oysa Erzurum Havaalanının ışıklandırma sistemi yok. Bu nedenle Başbakanın uçağı hava kararmadan Erzurum'dan ayrılmak zorunda."

ERZURUM'DA

Başbakan Bülent Ecevit, dün Maraş'ta yaptığı konuşmadan sonra, saat 16.30'da Kars'a hareket etti ve saat 20.05'te Erzurum'a geldi.

Ecevit doğruca havaalanına geçmek isterken sabah saat 07.00'den beri yağmur altında bekleyen ve hükümet alanını dolduran kalabalık halk topluluğunun sevgi gösterileriyle karşılandı.

CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit, topluluğun devamlı sevgi gösterileri ve ısrarı üzerine Erzurum mitinginin iptal edilmesine rağmen 15 dakika kadar süren kısa bir konuşma yaptı.

Ecevit, sık, sık "işçi, köylü, gençlik, CHP'de birleşin" sloganının atıldığı hükümet meydanında yaptığı konuşmada, şunları söyledi.

"Sizler burada, bu saate kadar yağmur altında beni değil, demokrasiyi beklediniz, 14 Ekimde de daha da güçleneceğiz. Bizim sorunlarımız Avrupa'da ve Amerika'da görülen sorunlardır. Yani mazot ve benzin Avrupa'da ne kadar sıkıntısı çekiliyor ise, bizde de aynı şekildedir, ara rejim, kara rejim sevdalılarının son umutlarını yıkacağız".

Fındık taban fiyatının 3. defa yükseltileceği bildiriliyor

GİRESUN (AA) FİSKOBİRLİK Yönetim Kurulunun önerisi ve Ticaret Bakanlığının onayı üzerine destekleme alımlarının 40 liradan 45 liraya, Giresun kalitesi fındığın ise 47.5 liraya yükseltilmesinden sonra, alımlardaki durumu yeniden gözden geçiren FİSKOBİRLİK Yönetim Kurulunun, "Dış satım fiyatlarındaki artışı gözönüne alarak", fındık destekleme alımlarında 5 liralık bir zam önerisinde daha bulunacağı öğrenildi.

FİSKOBİRLİK Yönetim Kurulu tarafından belirlenen destekleme fiyatlarının yeniden artırılması yolundaki karar, bakanlık tarafından uygun görüldüğü takdirde, fındık 50-52,5 lira üzerinden işlem görecek.

DUYURU

Aydınlık Diyarbakır Bürosu çalışmalarını Beyazıt İşhanı kat: 3 No:30'da sürdürüyor. Tel:38 57

Bütün okuyucularımıza duyurulur.

Demirel "kuyrukları...

(Baştarafı 1. sayfada)

deri hükümeti eleştirmeye devam ederek şöyle konuştu:

"Hükümet, kendisini iktidar yapan sorumsuz ve karanlık niyetli derneklerle paylaştığı iktidarı, her ne pahasına olursa olsun muhafaza azmindedir. Varsın devlet bu uğurda düşmanlarını besler, hükümranlığını kullanamaz hale gelsin şehirlerimizin etrafı kurtarılmış bölgelerle çevrilsin, halk mahkemelerinin karakuşi hükümleri masum vatandaşlar üzerinde merhametsizce infaz edilsin.. Varsın, vatandaşın 'korkusuzca yaşama' hakkı, Anayasa sayfalarına hapsedilsin... Umurlarında değildir.

"Gelin bu devri kapayalım. Türkiye'nin beraberliğini ve huzurunu kendi koltuklarına feda edenlere layık oldukları dersi verelim."

Demirel, CHP'nin 14 Ekim sillesini yediği gün, vatandaş için huzur ve sükunun sağlanacağı, milli eğitimin rayına oturtulacağı, herkese bir yuva ve emeklilik hakkı verileceği, kuyrukların koparılacağı günlerin, önündeki tüm engellerin ortadan kalkacağını öne sürdü. AP lideri konuşmasını şu sözlerle tamamladı:

"Millet ülkenin ve kendi kaderinin sahibidir.

"Ümitsizliğe ve teslimiyete düşmeden, beraberliğimize toz kondurmadan, kansız, kavgasız, vekar ile irademizi ortaya koyacağız.

"Halk Partisini 14 Ekim sandığı içinde bırakmak, milletçe yaşadığımız kabustan bizi kurtarmanın baş şartıdır."

Demirel...

(Baştarafı 1. sayfada)

Demirel konuşmalarında, ikinci boğaz köprüsü, metro, iki yeni oto garı, 150 bin kişilik stad, asgari ücretten alınan verginin kaldırılması, 10 adet yeni hal binası ve bazı diğer projeler hakkında da bilgi verecek.

Cindoruk açıklamasında, Demirel'in 11-12 Ekim günlerinde İstanbul'da yapacağı toplantıların yer ve zamanlarını da belirtti. Buna göre, AP Genel Başkanı, 11 Ekim günü saat 10.00'da Bakırköy Bağcılar, saat 14.00'de Kartal İskele Meydanı ve saat 16.00'da da Kadıköy Fikirtepe'de birer konuşma yapacak.

Yine açıklamada belirtildiğine göre, Demirel, 12 Ekim Salı günü saat 14.00'te Gaziosmanpaşa'da, saat 16.00'da Şişli Gültepe'de ve saat 17.30'da da Üsküdar Meydanında üç ayrı konuşma yapacak.

Mem-Der: "Seçimleri boykot çağrısı Kontrgerillacıları, Türkeşleri ve Rusya'yı sevindirmektedir"

ANKARA (ÖZEL) Memurlar Derneği (Mem-Der), seçimleri boykot çağrısında bulunanların Kontrgerillacıların, Türkeşlerin ekmeğine yağ sürdüğünü, Türkiye'de anarşinin kaynaklarından biri olan Rusya'yı sevindirdiğini belirtti.

Mem-Der'in yayınladığı bültende bu konuda şöyle deniyor:

"Boykotçuların çağrısına kimse kulak asmıyor. Çünkü onların 'tek yol devrim' demekten başka halka söyleyecekleri bir şey yoktur. Bugün birbirleriyle didişen parti liderlerinin boş sözlerinden usanan halkın, bu tür laflara da itibar etmediği açıktır.

"14 Ekim seçimleri sonucunda, parlamento aritmetiğinde önemli bir değişikliğin olmayacağı açıktır. Ülkemizin temel meselelerinin çözümü, büyük siyasi güçlerin siyasi tutumlarını değiştirmelerinde yatmaktadır. Bunun için en başta Ecevit'in sırtındaki TKP kenesini atması, Demirel'in elini Türkeşlerden çekmesi gerekmektedir."

Yabancı bankaların Türkiye' yi terke hazırlandığı öne sürülüyor

ANKARA (THA) Türk ekonomisinin içinde bulunduğu bunalımı atlatamadığı gerekçesiyle, Türkiye'de temsilcilikleri ve şubeleri bulunan yabancı bankaların birer birer Türkiye'yi terke hazırlandıkları öne sürülüyor.

Bu konuda THA muhabirinin edindiği bilgilere göre, İngiltere'nin dünyaca ünlü bankası Barclay Bank, İstanbul Temsilciliğini kapatma kararı aldı ve gerekli hazırlıklara başladı. Barclay Bank'ın bu kararının, son iki yıldır düzeltilemeyen Türk ekonomisinin, önümüzdeki iki üç yıl içerisinde de düzeltilemeyeceği görüşünden kaynaklandığı bildirildi.

Öte yandan, sözkonusu İngiliz Bankasının yanısıra, ABD bankası Wells Fargo Bank'ın da Türkiye'deki işlerini tasfiyeye başladığı ve İstanbul'da bulunan temsilcilik bürosunda kadro daraltımına gittiği öğrenildi.

Uçun kuşlar uçun Hatay' a doğru

(Baştarafı 1. sayfada)

Günlerden 10 Ekim...

Kimbilir AP lideri, böyle gün doğuşlarında kaç yolculuk yapmıştır diye düşünüyordum.

Esenboğa onur salonu, ve ön onur salonu, anababa günüydü:

Bülent Ecevit de Kars'a uçmak üzereydi o saatte.

İki lider birbirlerini sanki uğurlamaya gelmişlerdi. Ama ne konuştu[illegible], ne görüştüler, ne birbirlerine iyi yolculuklar dilediler. (Şimdiki protokol böyle: Aydınlık'ın Başyazarı Doğu Perinçek, cezaevinden bırakılınca geçmiş olsun bile demediler kendisine...)

CHP'liler, onur salonunu "gaspetmişlerdi", AP'liler, arka salondaydılar. "Gasp" salonunda, Hasan Pulur'un "ününü" Türkiye'ye yaydığı Güler Gürpınar, altında narin bacakları, üstünde üniformalaşmış bej ve kahverengi ekosemsi tayyörü Sayın Rahşan Ecevit'in hiç dışına çıkmıyordu.

Sayın Nazmiye Demirel, bu geziye katılmamıştı.

Ecevit'le, Kars'a gidecek fotoğrafçılar, sanki bir savaşı çekmeye gidiyorlardı, uzun burunlu araç ve gereçleriyle.

Pistte, iki küsüşük DC-9, bekliyordu.

Pisti, kendi yönünde havalanmak için ilk Ecevit'in uçağı terketti.

Bizim Kıbrıs, çiseleyen yağmurun altında bir süre daha bekledi, yarısı bize, yarısı yolculara ayrılmıştı. Demirel yorgun ve neşeliydi.

Adana Havaalanında Demirel, seçim otobüsünün üstünden kendisini karşılamaya gelen halkı selamlıyordu. Kalabalığın sayısına değil, gözlerine bakıyordu.

Öyle canını teslim edercesine bakıyordu ki halk, içim sızlıyordu.

Kimseye öyle bakma halkım. Kimseye öylesine kendini teslim etme halkım.

Kıratlı flamaların atları tepişiyordu, bayraklar, kelebek kanadı gibi titreşiyordu.

Yol, her on kilometrede bir halkla kesiliyordu. Demirel, bir an önce Hatay'a varmak için konuşmalarını kısa kesiyordu. Halk, bardaklardan boşalırcasına yağan yağmurun altında, başına naylon örtüler serili bekleşiyordu.

Bir de pankartlar vardı değişik değişik ve kullanılmaktan solmuş: Bir tanesi yepyeniydi, üstünde "Aynur'u gerilla sandı Hasan, yandı ha yandı" diye yazıyordu.

Gene başka bir pankart başka bir...:" Fış Haso Aynur" diye yazıyordu.

Demek ki, bu mesele halkı bu kadar etkilemiş. Başkasında erkeklik diye alkışlayacaklarını Hasan Güneş'te kabul edemiyorlardı. (Keşke gerilla sansaydı. Sadece seven bir kadın sanmıştı, onun için yıkılmıştı, temiz, saf, taşralı İçişleri Bakanı).

O kadar zalim olma ona karşı ey halkım, o sendendir, yoksulluk içinde yetişmiştir.

Büyük pamuk balyaları yolumuzu tersliyordu. Altıncı duruşumuz Seyhan'da oldu. Demirel gene seçim otobüsünün üstüne çıktı. Yağ, mazot, kuyruktan halkın diline göre konuştu. Söylemek istediği şeyleri soru biçiminde söylüyordu:

— Mutlu insan gördünüz mü? Gördünüzse ona sorayım, neden mutlusun diye?

Miting yolu iki bölümdü. Biri seçimsiz bölge, biri seçimli bölge Hatay.

Hatay'ın sınırından girer girmez kalabalık ve gösteriler fazlalaştı. Adım başında davul zurna karşılamaya geliyorlardı. Ben gene sayıya bakmam, maç 1-1 beraberlikle bitecek.

Otobüsü terkettik, Arabayla İskenderun'a gidiyoruz, 12 gazeteciyiz.

Belki bundan sonra haber yazdırma olanağını bulamayacağız. Çünkü varacağımız yere kilometrelerce yağmurlu yol var.

Bu mitinge Hataylılar çok sayıda gelirlerse bu yağmurda, demek kendilerine göre yeni bir umut buldular, bulduklarını sanıyorlar.

Yineliyorum: Canını verircesine kimseye kendini yüzde yüz teslim etme halkım.

Radyo ve TV'deki seçim konuşmaları programı

Saat	Parti	Konuşmacı
18.03	TBP	Lütfü Güzer
18.16	MSP	Fehim Adak
18.29	AP	Necmettin Cevheri
18.42	MHP	Sadi Somuncuoğlu
18.55	TSİP	Gani Sungur
19.08	SDP	Hayrettin Kaplan
19.21	TİP	Tarık Ziya Ekinci
19.34	CGP	Turhan Fevzioğlu
19.47	CHP	Bülent Ecevit

DP' li Gündoğan: "Biz teşkilatımızı serbest bıraktık"

ANKARA (AA) DP Genel Sekreteri Samet Güldoğan, Konya'nın bazı bölgelerinde partisinin MHP adayını desteklemesi konusunda, "Genişletilmiş Teşkilat Meclisimiz, il teşkilatlarımızı, uygun görecekleri bir adayı desteklemeleri için serbest bırakmıştır. Bundan böyle zorlayıcı bir telkinde bulunamayız" dedi.

Güldoğan geçen hafta sonunda partisinin Konya'da Genişletilmiş Teşkilat Meclisinin iki gün süreyle toplandığını ve parti teşkilatlarını kendi siyasi eğilimlerine uygun gördükleri adayı destekleme konusunda serbest bıraktıklarını hatırlatarak şöyle dedi:

"Alınan bu karara göre, her il merkezi destekleyeceği adayı kendi belirleyecektir. Biz Genel Merkez olarak şu adayı destekleyin diye zorlayıcı bir telkinde bulunamayız"

Öte yandan, Konya'ya bağlı Çumra Kazım Karabekir nahiyesi ile Sarı Ali mahallesindeki DP teşkilatlarının MHP adayını desteklediklerı öğrenildi.

Radyo ve TV' de Kürtçe yayın isteyen MSP' li Seven hakkında soruşturma açıldı

ANKARA(AA) Hakkari MSP Senatör Adayı Ubeydullah Seven hakkında radyo ve televizyonda Kürtçe yayın yapılmasını isteyen konuşması nedeniyle soruşturma açıldı.

Ankara Cumhuriyet Savcılığı konuyla ilişkin dosyayı Ankara Sıkıyönetim Komutanlığına dün gönderdi. Seven hakkında uygulanması istenen TCK'nın 142/3 maddesi bir yıl hapis cezası öngörüyor.

Bilindiği gibi, Hakkari MSP Senatör adayı Ubeydullah Seven, partisi adına radyo ve televizyonda yaptığı seçim konuşmasında "radyo ve TV'nin yarım saat Kürtçe yayın yapmasını" önermişti.

KAYIP— İstanbul trafiğinden aldığım ehliyetimi kaybettim. Geçersizdir.

SUZAN ALTAN

TELEVİZYON

17.50 HABERLER

18.03 SEÇİM KONUŞMALARI

20.00 TÜRK HALK MÜZİĞİ VE TÜRK SANAT MÜZİĞİ

Atila İçli türküler, Ayşe Resener şarkılar söylüyor.

20.30 HABERLER

21.15 SAZ ESERLERİ

21.20 AŞK GEMİSİ

Dizinin, Tony'nin Ailesi adlı bölümü yayınlanacak.

22.05 TELEVİZYON FİLMİ

Yönetmenliğini Michael Curtiz'in yaptığı ve başrollerini John Vayne, Stuart Vhtman, İna Balin, Lee Marvin'in paylaştıkları Comancheros adlı film yayınlanacak.

32.40 HABERLER

RADYO

TRT 1

08.00 Açılış ve Program
08.02 Gün Başlıyor
09.00 Olayların İçinden
10.00 Ünlü Türk Bestecileri.
10.30 Yaşayan Ekonomi
10.50 Türküler Geçidi
11.30 Örneklerle Türk Edebiyatı
12.20 Şarkılar
13.00 HABERLER
13.30 Olayların İçinden
14.00 Birike, Birike
16.20 Arkası Yarın
20.30 HABERLER
22.45 Türküler
23.30 HABERLER
23.55 Program ve Kapanış

TRT 2

07.00 Açılış ve Program
07.02 Güne Başlarken
09.00 Türkçe Haberler
11.00 Öğleye Doğru
12.00 Türkçe Haberler
12.03 İngilizce Haberler
15.00 Günün Konseri
17.00 Türkçe Haberler
17.03 İngilizce Haberler
17.06 Sizler İçin
18.00 Müzik
21.00 Büyük Eserler
22.00 Türkçe Haberler
22.03 İngilizce Haberler
22.06 Gecenin Getirdikleri
23.00 Perşembe Konseri
01.00 Program ve Kapanış

TRT 3

05.00 Açılış, Program ve Kısa Haberler
05.05 Türküler, Şarkılar ve Oyun Havaları
06.00 Kısa Haberler
06.02 Günaydın
07.30 HABERLER
09.02 Halk Müziğine Gönül Verenler
10.01 Arkası Yarın
11.05 Okul Radyosu
13.00 HABERLER
14.32 Türküler ve Oyun Havaları
15.00 Kısa Haberler
15.01 Yaşayan Hukuk
16.05 Okul Radyosu
20.30 HABERLER
21.02 Radyo Tiyatrosu
22.22 Türküler
23.00 HABERLER
01.00 Program ve Kapanış

Aydınlık
BAYAŞ Basın-Yayın A.Ş. adına sahibi ve Genel Yönetmeni ORAL ÇALIŞLAR

Yazıişleri Müdürü: MEHMET ATABERK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: S. AYDOĞAN BÜYÜKÖZDEN
Müessese Müdürü: O. GÜRHAN ERTÜR

Adres: Nuruosmaniye Cad. 3/3 Cağaloğlu—İSTANBUL
Tel: 26 52 44 – 22 49 54
İdare Tel: 26 54 37
Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri
Baskı: İst. GÜNTUR
Dağıtım: GAMEDA

BÜROLAR
ANKARA: Meşrutiyet Cad. 32/8, Kızılay Tel: 25 38 69
İZMİR: Özgüler İşhanı, 452. Sok. 25/3, Konak Tel: 13 10 90 – 25 25 54
ADANA: Atatürk Cad. 113. Sok. Sefer İşhanı, Kat: 3 No:16 Tel: 103 42
TRABZON: Cumhuriyet Mah. Kasım Sok. 27/10 Tel: 39 00

YURTDIŞI BÜROLARI
ALMANYA: Burgstr. 78, 6 Frankfurt /M 60, Tel: 0611 437 595
FRANSA: 95 Rue de la Jonguiere, 75017 Paris
BELÇİKA: 188 rue Josaphat, 1030 Brüxelles, Tel: 64 72 120
İSVEÇ: Gürgün, Duvgrand 5/A, 1 tr. 17236 Sundbyberg, Tel: 08/296 628
HOLLANDA: Bildstr. 53, Utrecht, Tel: 31 47 61
İSVİÇRE: Ch. des Cotes I, 1020 Renens, Tel: 34 21 72

ABONE ÜCRETLERİ
Yurtiçi: 3 aylık 450 TL, 6 aylık 900 TL, 1 yıllık 1800 TL
Yurtdışı: 3 aylık 675 TL, 6 aylık 1350 TL, 1 yıllık 2700 TL
Not: Bu ücrete gönderilen ülkeye göre uçak postası ücreti eklenir.

İLAN TARİFESİ
2.4.6. sayfalar (Sütun/snt.) 250 TL
3.5.7. sayfalar (Sütun/snt.) 300 TL
Yayın İlanı (Sütun/snt.) 100 TL
Doğum, Evlenme, Ölüm (5 sütun/snt.) 500 TL
Küçük İlanlar (Kelimesi) 10 TL

22340—555

Aydınlık
BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR BİRLEŞİN!

Dünyada ilk kez: Aydınlık Afgan gerilla üslerinde

Cengaveri Afgani Bi Mukabili Russi

(Afgan savaşçıları Rusya' ya karşı)

Yazı ve fotoğraflar: İLHAN SÜRMELİ, RAGIP DURAN

Müslüman gerillalara katılan Asmar tugayının öykükü

Asmar Tugayından askerler 2 ay öncesine kadar Kabil rejiminin emrindeydiler. Şimdi ise Afganistan'da bağımsız İslam Cumhuriyeti için savaşıyorlar.

GERİLLALARA KATILAN ASMAR TUGAYI

2 — 2000 askerle gerillalara katılan Tugay Komutanı anlatıyor:

"Russi vahşi, Afgani yahşi!.."

Kunar eyaletinin bazı bölgelerine hükümet kuvvetleri girmiş... Ama çıkamamış. İşte gerillaların ele geçirdiği Rus yapısı bir tank.

HÜKÜMET KUVVETLERİNDEN ELE GEÇİRİLEN TANK

- Nangahar eyaletinde ordu köylüleri diri diri yaktı
- "Afgan ordusunda subay rütbesinin altındaki bütün askerler hükümete karşıdır"
- Komutan Abdülrauf' un şimdiki hedefi Celalabad Valisi!..

Gerillalar arasındaki ikinci günümüz. Vakit gece yarısını geçmişti. Birden sıçrayarak uyandık. Dışarıda ay ışığı ve yüksek sesle konuşan insanlar vardı. 'Curnalisti Türki' sözü geçti. Bizi arıyorlar herhalde. Ama gerilla üssünde bu saatte kim arar acaba? Kapı açılıyor ve içeri iki silahlı adam giriyor. Biz tercüman arkadaşı uyandırıyoruz.

— Tugay komutanı çağırıyormuş sizi. Bir kalem bir de kağıt alsınlar gelsinler, demiş. Ama fotoğraf çekmek yok.

Rus yapısı bir jipe atlayıp yarım saat kadar gidiyoruz. Şimdi garnizondayız. Bahçe tıklım tıklım. Asmar tugayının askerleri açık havaya serilmişler, ay ışığı altında horul horul uyuyorlar. Bahçeyi geçiyoruz. Asmar Tugay Komutanı Abdülrauf kapıda karşılıyor bizi.

Komutan dev gibi bir adam. Esmer ve bıyıklı. Bakışları bayağı tuhaf. Gözlerinde biraz çekingen bir hal var. Sanki bir şeye canı sıkılmış. Rahatsız. .. Üzerinde kısa kollu nefti giysiler var. Elinde de Amerikan yapısı bir M3 otomatik tüfek. Bu silahı yanından hiç ayırmazmış.

İçeri alıyor bizi. Küçük bir odadayız. İki yatağın arasına bir masa koymuşlar, masanın üzerinde de bir idare lambası. . .

Sabah yerel hükümetin Emiri (Valisi) Mohlavi Rahmetullah ile görüşürken o da yanımızdaydı. Ama bizim sorularımıza cevap vermek istemedi. Ailesi Kabil'deymiş. 'Hükümet keser onları' diye çekiniyor. Hezb-i İslami Afgani'nin bölge komutanı Keşmir ve Emir, bütün gün tartışıp sonunda onu ikna etmişler. Gece yarısı kaldığımız eve postacı göndermiş.

İHTİLAF

Abdülrauf komutan, Keşmir ve Emir ile hararetli bir tartışmaya başlıyor. Farsça konuşuyorlar. Hepsinin elinde birer tesbih, sinirli sinirli çekiyorlar. Bu tartışma yaklaşık bir saat kadar sürüyor. Çaylar geliyor ama, soru sorma sırası bir türlü bize gelmiyor. Bizim mihmandar çeviri yapmayı unutmuş, o da kendisini tartışmanın gidişatına kaptırmış. Neyin tartışıldığını pek anlamıyoruz önce. Ama Abdülrauf sık sık "Hizip", "İhtilaf", "İttihad" gibi sözcükler kullanıyor. Sonradan işin iç yüzünü öğreniyoruz. Asmar tugay komutanı bütün ısrarlara rağmen 2 bin kişilik birliği ile Hezb-i İslami Afgani örgütüne katılmak istemiyormuş. Anlaşılan Rusya'ya ve Kabil yönetimine karşı mücadele eden örgütlerin arasındaki çekişmelere karışmak istemiyor ve sık sık birliğin gerekliliğini hatırlatıyor.

CELALABAD VALİSİNİ ÖLDÜRMEDEN...

Neden sonra röportaja başlayabiliyoruz. Ama ilk soruları tugay komutanı yöneltiyor:

— Adınız ne?

— Gazetenizin Rusya'ya karşı tutumu nedir?

— Türkiye'deki Rusçulara karşı nasıl davranıyorsunuz?

— Siz ne tahsil ettiniz?

— Buradan sonra nereye gideceksiniz?

Bizim verdiğimiz cevaplardan memnun olmuşa benzer ki şöyle konuşuyor:

— Aslında yeminim vardı. Celalabad valisini öldürmeden hiç bir gazeteci ile görüşmeyecektim. Ama siz taa kalkıp Türkiye'den gelmişsizin. Şimdi sizi kırmak olmaz.

Aslında bu cevaba sevinmemek mümkün değil. Çünkü Asmar tugayının öyküsü bütün dünyada duyulmuş. Abdülrauf komutan bir ara Pakistan'a gitmiş, peşinden binbir gazeteci koşmuş, ama kimse onunla görüşememiş.

Abdülrauf komutanın Celalabad valisine karşı öyle özel bir hıncı filan yok. Ama Abdülrauf komutan Celalabad valisinin yaptığı katliamları gözleriyle görmüş.

"Nangahar eyaletinde, Peeş vadisindeki köylere yapılan baskınlarda hükümet kuvvetleri yangın bombaları kullandı. Bütün evler yıkıldı. Kadınlar, çocuklar bağıra bağıra yandılar." diye anlatıyor Asmar tugay komutanı. Ayrıca Celalabad valisini öldürmenin bir sembolik anlamı var: Vali öldürülünce kent Müslüman gerillaların denetimine geçmiş sayılıyor.

Abdülrauf 40-45 yaşlarında var. Rütbesi ise yüzbaşı.

Abdülrauf komutan bizim sorularımızı cevaplandırırken gülerek, "Russi vahşi. Afgani yahsi" diyor. Yanındaki üsteğmeni de not tutuyor.

30 HALKİNİN BAŞINA GELENLER...

— 25 Ağustosta sizin tugayınız olduğu gibi hükümete savaş açmış. Bunun nedenlerini bize anlatabilir misiniz?

Yüzbaşı Abdülrauf önce biraz düşündü. Sonra eli gayri ihtiyari M3'üne gitti. Usul usul silahını okşadı ve konuşmaya başladı.

— Taraki'nin çok vahşi olduğunu ve halkın gerisinde bir adam olduğunu zaman içinde anladım. Bana Şehaseray'dan emir geldi. 'Şıgıl'da silahlı asiler varmış' dediler. Orayı haritadan sileceksin, diye emir verdiler. Taraki'nin silahlı asiler dediği işte burada gördüğün insanlar. Hepsi bizim kardeşimiz, hepsi Müslüman, hepsi Afganistanlı. . . Bizim tugay içinde de bir sürü arkadaş vardı. Oturduk, toplandık ve karar aldık. Ben Halki (Taraki'nin Partisinin adamları) subayları bir odaya topladım ve hepsini taradım.

Abdülrauf komutanın çevrede büyük itibarı var. Sözü dinlenen bir asker. Bu 30 Rusçuyu safdışı etmesinin öyküsü bütün Afganistan'da bir efsane gibi yayılıyor.

Zaten, "Hepsini taradım" derken de gözlerinin içi gülüyordu.

Abdülrauf komutan, Taraki'nin yaptığı baskınları zulmü bir bir anlatıyor. Ve "Müşahadeyi şahsi ve fiili" diye ekliyor. Tugay komutanı olarak birçok baskına kendisi de katılmış.

— Ama vallahi de billahi de bir tek kardeşimin burnunu bile kanatmadım, diye teminat veriyor.

Ordu içindeki durumu soruyoruz. Şunları anlatıyor:

— Afganistan halkının tümü Müslümandır ve hepsi Taraki'ye lanet okumaktadır. Taraki sadece orduya dayanmaktadır. Ordu da Rusların ikmali ile ayakta duruyor. Biz de duyduk ki, bizim tugaydan sonra, Herat'ta da bir tugay gerillalara katılmış. Ordunun içi karışıktır. Subay rütbesinden aşağısı da hükümete karşıdır. Kremlin'de dikilen battaniyeyi biz Kabil'de yırtacağız. Evet yırtacağız, aynen böyle yazın. . .

Bölgedeki çarpışmalar hakkında bilgi istiyoruz.

— Şehasaray ne zaman Müslümanların eline geçecek?

— Allahın yardımıyla en kısa zamanda Şehasaray'ı da alacağız. Ondan sonraki hedefimiz de Celalabad!. . .

Abdülrauf komutanın açıklamalarında kesin sayılar ve hesaplanmış bir strateji yok.

Bölgenin bir haritasını istiyoruz. Eliyle gösterip, "İşte şu taraf Nuristan, şu dağın ardı Şehasaray, bu istikamet Celalabad, şurası da sizin geldiğiniz Pakistan sınırı" diye tanıtıyor.

— Peki Şehasaray'ın içinde kaç asker var?

— Şimdilik bilmiyoruz. Ele geçirince anlayacağız. Ölüleri sayarız, silahları sayarız. Düşmanın kuvveti ortaya çıkar. . . .

Müslüman gerillalar esas olarak gün batımından gün doğumuna kadar mücadele ediyorlar. Çünkü gündüzleri MİG'lerin cepheyi havadan ateşe tutma ve bombardıman etme tehlikesi var.

Asmar tugay komutanı bütün askeri bilgisini ve tecrübesini şimdi Müslüman gerillaların hizmetine sunuyor. Sabahları garnizonda eğitimler yapılıyor.

Röportajı bitirip sohbete başlıyoruz:

— Ben Türkiye'ye mülteci olarak gelsem, sizin hükümet beni kabul eder mi? diye soruyor.

Yerel hükümet başkanı Emir, bizim yerimize cevap veriyor:

— Önce sen Kabil valisinin işini gör de, biz seni sonra Türkiye'ye turist olarak göndeririz.

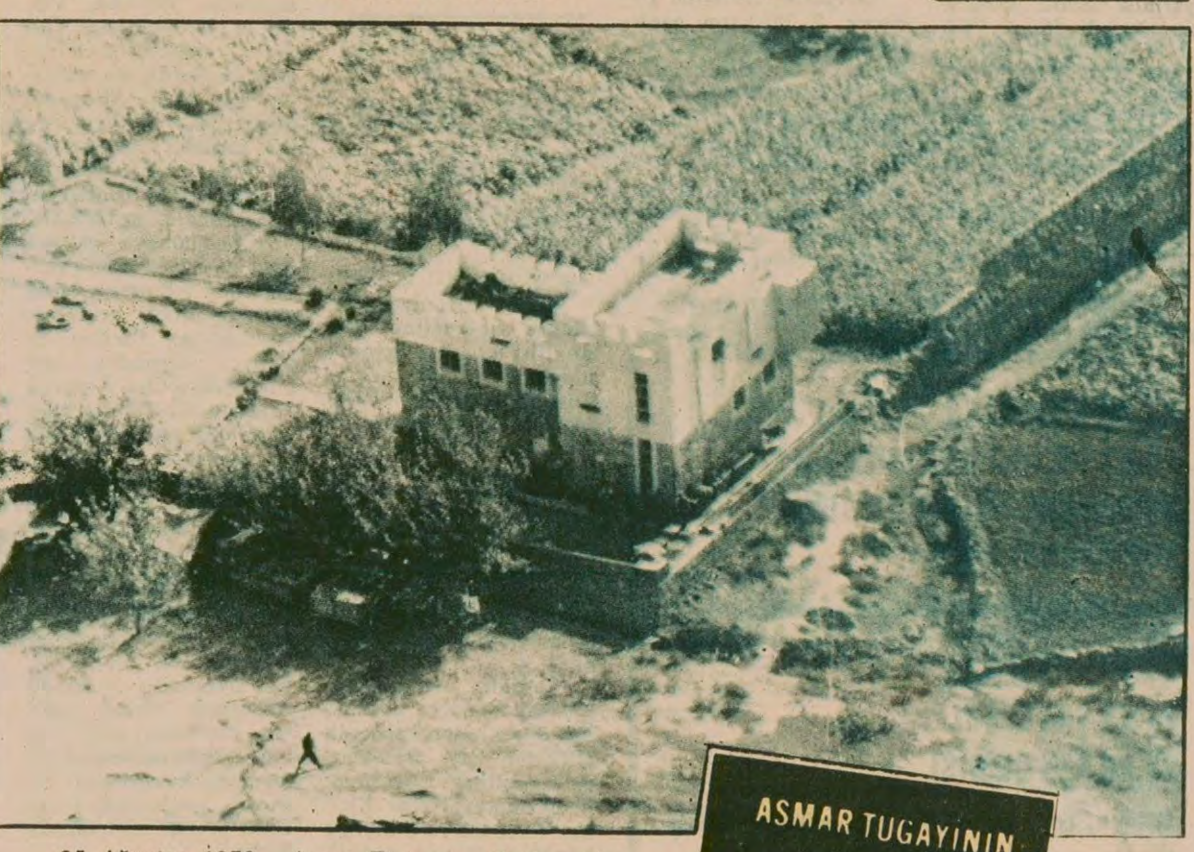
Gülüyoruz.

Abdülrauf komutan oldukça sıkı ve sert bir şekilde ellerimizi sıkıyor ve bize başarılar diliyor. Biz de,

— Sizi bir daha sefere Kabil'de görmek isteriz, diyoruz.

— İnşallah, diyor tebessüm ederek.

YAKIN: Rusya' da eğitim görmüş iki Afgan pilotu anlatıyor

25 Ağustos 1979... Asmar Tugayının Şıgıl garnizonu.. Tugay, gerillalara katıldıktan sonra Şıgıl garnizonun da 2 saatlik bir çatışmadan sonra ele geçirdiler. Şimdi burada Müslümanların yeşil bayrağı dalgalanıyor.

ASMAR TUGAYININ ŞIGIL' DAKİ MERKEZİ

Taraki devrilirken Kabil'deydik

Kanlı saray darbesinin içyüzü

Amin' i tasfiye etmeyi planlayan

Taraki kendi kazdığı kuyuya düşüyor

Ragıp Duran

Bir meçhul arkadaş geliyor. Adı Şefik. Bizi Kabil'de bulmuş ve en son bilgileri aktarıyor . .

'Olay şöyle olmuş' diye söze başladı Şefik. 'Cuma günü öğleden sonra Amin, Taraki'nin özel çağrısı üzerine saraya gidecek Taraki, Moskova'da Brejnev ile yaptığı görüşmeler konusunda Amin'e bilgi verecek. Belki de Amin'in istifasını isteyecek. Ya da açıkça Amin'i ortadan kaldıracak... Sarayın kapısının önünde merdivenler var. Taraki dışarı kadar çıkmış, merdivenlerin başında Amin'i bekliyor. Aslında başlı başına bu karşılama töreni bile Amin'i kuşkulandırıyor. Taraki neden kapılara kadar çıkıp Amin'i karşılasın? Taraki'nin yanında her zaman olduğu gibi başmuhafızı Binbaşı Taron var. Amin'i karşılamaya hazırlananlar arasında siyasi polis AGSA Başkan Yardımcısı Navap, Sağlık Bakanlığı Müsteşarı Doktor Sur Gül Hatez ve Afgan Kamu Yapım Kumpanyası Müdürü Hayır Muhammed de bulunuyor. Bu yetkililerin hepsi Amin taraftarı olarak biliniyor.

Tabii sarayın bütün çevresi ve bahçe silahlı askerlerle dolu.

Birdenbire nereden geldiği belli olmayan bir bomba, merdivenleri çıkmakta olan Amin ile tepede kendisini beklemekte olan Taraki'nin arasına düşüyor ve patlıyor. Ardından makinalılar konuşuyor. Tabii bu hengamede silahını erken ateşleyen kazanıyor. Amin televizyonda yalnızca dört kişinin 'Karşı-devrimci unsurlar tarafından şehit edildiğini' açıkladı. Nerede olduğunu elbette ki söylemedi. Ama bizim hesabımıza göre 11 kişi öldü. Amin, ölenlerden sadece kendi taraftarlarını açıklıyor.

Şefik, bizi Kabil'de bulup bilgi veren bir mücahit. Zaten koca Kabil'de çarşıda, pazarda otelde, lokantada kiminle konuştuksa, bir tane olsun hükümeti destekleyen insan bulamadık. Örneğin 1500 öğrencinin eğitim gördüğü Ömer Şehit Lisesinde müdür ve müdür yardımcısından başka kimse iktidardaki Halk Partisini desteklemiyor.

Şefik'in anlattıkları, aslında büyükelçiliklerde de anlatılıyor. Ama çatışmanın böylesine ayrıntılı bir öyküsünü ilk defa dinliyoruz.

—Bu anlattıklarınız gerçekten çok ilginç. Ama ben bütün bunların doğru olduğunu nasıl onaylayabilirim diye soruyorum. Şefik, haberin kaynağını açıklıyor:

—Biliyorsunuz, Vatanyar da muhalefete katıldı. Bütün bu anlattıklarımızı bize Vatanyar'ın bir adamı anlattı. Bizzat kendi gözleri ile görmüş. Çatışma sırasında o da sarayın içinde imiş. Anlayacağınız sağlam ve güvenilir bir kaynaktır.

—Peki Vatanyar nerede şimdi?

—En son cuma günü Kabil'de görüldü. Sonra ortadan kayboldu. Bizim güneydeki arkadaşlar, onu Gardez civarında görmüşler.

Aslan Vatanyar, eski İçişleri Bakanı, Taraki Havana'da iken resmi açıklamaya göre, "Amin'in önerisi ve Taraki'nin onayı üzerine İçişleri Bakanlığından istifa etti." Halbuki Vatanyar, ordunun en güçlü adamlarından biri olarak tanınıyor. Ve aslında Taraki'nin adamı olarak bilinirdi.

Vatanyar, 27 Nisan sabahı Kabil Radyosunu tanklarla ele geçirip 'Saur İnkilabı' (Nisan Devrimini) ilan etmiş adam. Sonra da Amin tarafından Genelkurmay Komutanlığına atanmış. Vatanyar, hükümet içindeki son askerlerden biriydi ve 'Patanistan' tezlerinin ateşli bir savunucusu olarak bilinirdi.

TARAKİ'NİN MUHAFIZI EFENDİSİNE KARŞI...

14 Eylül çatışmasında en önemli rolü Binbaşı Taron oynadı. Şefik'in görüşüne göre, Taraki, Moskova'da Brejnev ile görüştükten sonra, 'Afganistan Demokratik Cumhuriyetinin' kuvvetli adamı Amin'i ortadan kaldırma görevini Taron'a veriyor. Ama Taraki'nin unuttuğu bir şey var: Taron aslında baştan beri Amin'in adamı. Zaten Kabil yönetimi ülke içinde sadece ordunun desteği ile ayakta duruyor. Orduyu besleyen esas kaynak da Rusya. 27 Nisan kanlı darbesinin planlarını hazırlayan, Afganistan Demokratik Halk Partisinin ordu içindeki örgütünü, yani cuntayı kuran hep Hafızullah Amin... Amin, daha 27 Nisan 1978 günü sabah saat 06.00'da Dahmazang bölgesinin Barikot kentinde yapılan toplantıda Taron'u ordu içinde koordinasyonu sağlamakla görevlendiriyor.

Taron, esas efendisi Amin'i Taraki'nin hazırladığı tuzaktan haberdar edemiyor, ama 14 Eylül günü sarayda öyle bir karşılama töreni hazırlamış ki, Amin'in pusuyu sezmemesi imkansız. Ayrıca Amin'in üzerine atılması gereken bomba, Amin ile Taraki'nin arasına atılıyor. Böylece Taraki'nin planları suya düşüyor. Hatta Taraki, ava giderken avlanıyor. Resmi açıklamaya göre, 18 Eylül günü yapılan ve 4,5 saat süren Merkez Komitesi toplantısında alınan karara göre, "Nur Muhammed Taraki sağlık nedenlerinden dolayı istifa etti."

14 Eylüle kadar 'Afganistan halkının yüce, zeki ve biricik önderi, Afganistan Demokratik Halk Partisi Merkez Komitesi Genel Sekreteri ve Devrim Konseyi Başkanı sıfatlarıyla anılan Taraki, Moskova'dan Kabil'e turp gibi geliyor. 2 gün sonra da 'Sağlık' nedenleri yüzünden görevinden istifa ediyor. Amin, 23 Eylül günü Başkan olarak yaptığı ilk toplantıda da "Taraki kesin olarak hastadır. Ben doktor değilim. Hastalığını bilemem" diyor. Tabii Kabil'deki kargalar bile bu açıklamaya ancak gülebiliyor...

SEYİTALP'İN ROMANI

Şavk

desenler: sevinç altan

100

Memdız, adam tutup tepelere doğru ekti toprağı

Fukaralıkla terbiye edilmiştir, itten rezil gelmiştir. Irzı, namusu buna harcanmıştır. Doğrusu, Beye acımam az gelir. Bey çobanı Uso'nun Beye acıması az gelir diye şaşırmayın. Olanlardan sonra böyledir. Hacer Hanıma ölmek lazım gelir. Ağıtı bırakıp düşünelim: Ne yapabiliriz? Yaza kadar ihtiyacını, noksanını tamamlayalım, gerisi sonranın işidir.

Şehmus,

—Koyununu alalım, dedi.

—Biz alırsak maksadımızı bilir, onuru yaralanır, dedi Haydar.

Uso,

—Çareyi bulmuşum, dedi... Alış-verişi Türkmene yaptığımızı söyleriz. Sonra da aldıklarımızı aramızda paylaşırız.

Gecenin kalanını rahat uyudular. Sabah erken Uso'yu uyandırıp yolladılar.

Türkmen köylerini geçerken Uso, şaşırdı. Cümlesi dam önlerine çökmüş saban, pulluk' onarırdı. Düzde söktükleri toprağı aktarmaya hazırlanırlardı. Yüzlerinin eski aydınlığı. yoktu, meşguldular. Düz kurumuş bataktı. Ayağa kolay kolay yol vermez çarpıp tökezletirdi. Eski görkemi kalmamıştı. Düz boyu otları, şuraya buraya serpilmiş leşleri hatırladı. Düzün hali kendiyle ilgisizdi. Araratın "gelin indirme" havasını ıslıklayarak vardı.

Memdız'ı damının gölgesine minder atmış oturur gördü. Uzaktan hal hatır sordu. Yol üstü duran Araratlıyla üç, beş laf edip konağa geçti. Hacer Hanımın elini öpüp Beye vardı.

Bey yalnız otururdu. Uso'yu görünce sevindi. Gözünün karanlığı aydınlandı. Sırtını sıvazlayıp kendine yakın oturttu.

Kevok'la Gulember koşarak geldiler. Hane halkını sordular. Uso, Beyden, hicap etti, konuşmadı. Başıyla "iyidirler" demeye getirdi.

Neden sonra,

—Bey, beni Türkmendeki ağam koyununa alıcı yollamıştır, dedi.

Dünya Beyin oldu,

—Gidip kendin bakasın. Gözün hangisini tutarsa seçip alasın.

Fiyatı nedir Bey?

—Ne dersen odur.

Uso konaktan ayrılıp sürüye vardı. Alacağı koyunu belli edip döndü. Bedelini Hacer Hanıma teslim edip Türkmene yürüdü. Çok ısrar ettilerse de durduramadılar.

Osmanlıdan Beykonağına saman yüklü kağnılar yürüdü. Beykonağından değirmene beygirler yüklü varıp yüklü döndü. Türkmen düze girdi. Düzün altını üstüne getirdi. Araratlılar önceden de ektikleri toprağı boşlayıp "Çiftçilik edemeyiz, bu denenmiştir" dediler.

Memdız, adam tutup tepelere doğru ekti toprağı. Bir karış boş yer bırakmadı. Elinde kalan paranın bütününü yiyecek, giyeceğe yatırıp borç dağıttı. Biri ikiye verdi, düzü haraca bağladı.

Damına çekilip keyf etti.

(DEVAM EDECEK)